

Úvodní stránka>Obrátit se na soud>Kde a jak>**Jak předložit věc soudu?**

Jak předložit věc soudu?

Co se děje poté, co jste určili, jaký soud v kterém členském státě je příslušný pro projednání dané věci?

Pokud chcete podat žalobu či návrh, musíte mít na paměti, že existují určitá vnitrostátní procesní pravidla, která je nutno dodržet. Tato pravidla se liší podle způsobu, jakým je daná věc předkládána soudu, jejich hlavním účelem je však pomoci vám předložit příslušné skutkové a právní okolnosti dostatečně jasně a úplně, aby soud mohl posoudit přípustnost a skutkovou podstatu vašeho případu.

Způsoby, jakými se věc překládá soudu, se mezi jednotlivými členskými státy liší. V závislosti na povaze a okolnostech návrhu a typu soudu existují rovněž rozdíly v rámci určitého členského státu. Pro předložení věci soudu je u některých soudů nutné vyplnit formulář nebo sestavit celý spis týkající se dané věci. V určitých případech lze toto učinit ústně.

Tyto rozdíly vysvětluje skutečnost, že spory předložené soudům jsou rovněž velmi rozmanité: podle jejich povahy může být jejich řešení více či méně složité. Je velmi důležité zajistit, že nic nechýbí, aby byla se usnadnila práce soudce, aby se druhá strana mohla náležitě hájit a aby byl zaručen hladký průběh celého řízení.

Chcete-li získat podrobné informace o právu některého členského státu, zvolte si jeho vlajčku.

Jste-li účastníky soudního sporu ve věci, v níž ne všechny skutečnosti souvisí se stejnou zemí, musíte ověřit, [které právo použije](#) soud při rozhodování.

Poslední aktualizace: 18/01/2019

Tyto stránky spravuje Evropská komise. Informace na této stránce nemusí nezbytně vyjadřovat oficiální stanovisko Evropské komise. Komise neodpovídá ani neručí za informace nebo údaje, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Pokud jde o předpisy v oblasti autorských práv pro webové stránky EU, viz právní upozornění.

Upozorňujeme, že výchozí verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady

Jak postupovat? - Belgie

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Je možné lépe využívat „systém alternativního řešení sporů“ (viz příslušný informační balíček).

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Lhůty pro předložení věci soudu se liší v závislosti na konkrétní věci. Otázky týkající se lhůt může zodpovědět advokát nebo úřad, který poskytuje občanům informace o přístupu ke spravedlnosti.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Viz informační balíček „Příslušnost soudů“

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Viz informační balíček „Příslušnost soudů – Belgie“

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Viz informační balíček „Příslušnost soudů – Belgie“

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

V zásadě se strany sporu (účastníci řízení) musí dostavit osobně nebo musí být zastoupeny advokátem podle čl. 728 odst. 1 soudního řádu (Gerechtelijk Wetboek).

S výjimkou řízení před kasačním soudem (Hof van Cassatie) (články 478 a 1080 soudního řádu) se tedy strany mohou před obecný soud dostavit osobně a mohou předložit svou věc a hájit se samy. Soud však může tuto možnost vyloučit, pokud shledá, že věc z důvodu jejich chování nebo nezkušenosti nelze projednat (článek 758 soudního řádu).

Strany, které se rozhodnou nezahájit se v řízení před soudem osobně, si mohou najmout služby advokáta.

Právnícké osoby, jako například obchodní společnosti, se mohou dostavit pouze osobně (tj. prostřednictvím příslušného orgánu) nebo mohou být zastoupeny advokátem. Nemohou využít výjimky podrobněji vysvětlené níže, kterou stanoví čl. 728 odst. 2 soudního řádu.

Soudní řád vyhrazuje zastoupení stran před soudy v zásadě advokátům. Článek 440 soudního řádu stanoví, že výsada výhradního zastupování se týká práva oslovovat soud, předstupovat před soud a být obhajován třetí stranou. Členové advokátní komory mají také výhradní právo podepisovat jednostranné návrhy, nestanoví-li zákon jinak (čl. 1026 bod 5 soudního řádu).

Před kasačním soudem (Hof van Cassatie) je zákonným požadavkem zastoupení advokátem v postavení advokáta kasačního soudu. Tento požadavek se nevztahuje na poškozenou osobu v trestních věcech (článek 478 soudního řádu).

Zákon však obsahuje řadu výjimek ze zásady uvedené v článku 728 soudního řádu, který stanoví, že strany se dostaví osobně nebo jsou zastoupeny advokátem při zahájení řízení i poté (čl. 728 odst. 1 a 2 soudního řádu).

Právo zastupovat stranu sporu v řízení také zahrnuje právo zahájit řízení.

V případě smírčího soudce, obchodního soudu a pracovních soudů mohou být strany sporu zastoupeny nejen advokátem, ale také svým manželem nebo pokrevním příbuzným nebo příbuzným získaným sňatkem, který má písemnou plnou moc a kterého soud přijme (čl. 728 odst. 2 soudního řádu).

V případě pracovních soudů (čl. 728 odst. 3 soudního řádu):

zaměstnanec (dělník nebo zaměstnanec) je zastoupen zmocněncem zastupující organizace zaměstnanců (zástupcem odborů), který má písemnou plnou moc. Zástupce odborů může provádět všechny úkony náležející tomuto zastoupení jménem zaměstnance, může oslovit soud a může přijímat všechna sdělení týkající se řízení a rozhodnutí sporu,

osoby samostatně výdělečně činné mohou být také zastoupeny zmocněncem zastupující organizace osob samostatně výdělečně činných ve sporech týkajících se jejich vlastních práv a povinností v tomto postavení nebo v postavení osob se zdravotním postižením,

ve sporech týkajících se použití zákona ze dne 7. srpna 1974, kterým se zavádí právo na životní minimum, a ve sporech týkajících se použití rámcového předpisu ze dne 8. července 1976 o veřejných centrech sociální pomoci (*openbare centra voor maatschappelijk welzijn* – OCMW) může strana sporu získat pomoc nebo být zastupována zmocněncem sociální organizace, která zastupuje zájmy lidí uvedených v právních předpisech.

Kromě uvedených výjimek existuje řada zákonných výjimek týkajících se péče o děti a únosů dětí.

Toto se vztahuje zejména na věci zahájené na základě:

Haagské úmluvy ze dne 25. října 1980 o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí, která zajišťuje návrat dětí, dodržování práv týkajících se péče o dítě a styku rodičů s ním nebo uspořádání práv styku rodičů s dětmi v jiné zemi, a

Evropské úmluvy ze dne 20. května 1980 o uznávání a výkonu rozhodnutí o výchově dětí a obnově výchovy dětí.

V těchto věcech může být žalobce zastoupen úřadem státního zastupitelství (článek 1322d soudního řádu), pokud tento žalobce podal žádost ústřednímu orgánu.

Postup pro určení toho, zda někdo může zahájit řízení sám nebo zda je požadována pomoc advokáta, byl obecně popsán výše. Je také nutné rozlišovat mezi způsoby, jakými je možné žalobu podat.

Belgické právo stanoví různé způsoby zahájení řízení před soudem. Žalobu lze podat tzv. předvoláním k soudu, dobrovolným dostavením se k soudu, společným návrhem stran nebo jednostranným návrhem (viz níže). Žaloba se podává předložením návrhu, tj. žaloby na ochranu práv. To se obvykle uskutečňuje doručením předvolání soudním vykonavatelem.

V zásadě je žaloba podána doručením oznámení soudního vykonavatele, kdy je strana předvolána, aby se dostavila k soudu (článek 700 soudního řádu).

Dobrovolné dostavení se k soudu, společný návrh stran a jednostranný návrh představují výjimky z této obecné zásady.

Níže uvedené tabulky ukazují, kdo podává žaloby a zda je požadováno zastoupení advokátem, v závislosti na způsobu, jakým se žaloba podává.

Původce žaloby v závislosti na způsobu jejího podání:

Způsob podání žaloby

Původce žaloby

Předvolání k soudu (články 727 až 730 včetně soudního řádu)

Žalobce (nebo jeho advokát) požádá soudního vykonavatele o doručení předvolání.

Dobrovolné dostavení se k soudu (článek 706 soudního řádu)

Strany sporu (nebo jejich advokáti) předstupují před soud.

Společný návrh stran (články 1034a až 1034e soudního řádu)

Žalobce (nebo jeho advokát) sám podává žalobu.

Jednostranný návrh (články 1025 až 1034 včetně soudního řádu)

Žalobce (nebo jeho advokát)

Zastoupení advokátem nebo nezáleží na způsobu podání žaloby:

Způsob podání žaloby

Zastoupení advokátem

Předvolání

Účast je možná, nikoli povinná

Dobrovolné dostavení se k soudu

Písemná žádost o vyjádření druhé strany

Jednostranný návrh

Povinná účast k podpisu návrhu[1]: Pokud není výslovně uveden opak, může návrh podat pouze advokát (čl. 1027 první pododstavec soudního řádu)

Obsah žaloby v závislosti na způsobu jejího podání:

Obvyklý způsob podání žaloby je předvoláním k soudu: neexistuje žádné omezení, pokud jde o předmět.

Společný návrh stran (články 1034a až 1034e včetně soudního řádu) lze použít v řadě případů stanovených zákonem. Nejvýznamnější ustanovení pro zahajování řízení na základě společného návrhu stran jsou články 704, 813, čl. 1056 bod 2, články 1193a, 1320, 1344a, 1371a, čl. 1454 odst. 2 soudního řádu a články 228, 331, 331a, 340f, 487b občanského zákoníku (Burgerlijk Wetboek).

Tyto články se týkají zejména:

dobrovolné účasti,

určitých prodejů nemovitého majetku,

výživného (žádosti o přiznání, zvýšení, snížení nebo zrušení výživného),

žalob souvisejících s nájmem,

předběžného rozpočtu pro zajišťující obstarání.

Žaloby se podávají předložením návrhu vedoucímu soudní kanceláře nebo doporučenou poštou do soudní kanceláře. Strany jsou předvolány vedoucím soudní kanceláře, aby se dostavily v den, na který je soudcem stanoveno jednání.

Jednostranný návrh (články 1025 až 1034 včetně soudního řádu) lze použít především v případech konkrétně stanovených zákonem, zejména v článcích 584, 585, 588, 594, 606, 708, 1149, 1168, 1177, 1186 to 1189 včetně, 1192 a 1195 soudního řádu. Používá se také v případech, kdy nelze zahájit sporná řízení, neboť neexistuje protistrana.

Jednostranný návrh se tedy používá především pro jednostranná řízení, například v případech absolutní potřeby.

Jednostranný návrh musí být podepsán advokátem, pokud zákon nestanoví jinak, v opačném případě je neplatný.

Zastoupení advokátem je tedy pro podání žaloby v případě jednostranného návrhu v zásadě povinné.

Pokud se spor týká předmětu, který spadá do pravomoci těchto soudů, strany mohou samy dobrovolně předstoupit pro účely dobrovolného dostavení se před tyto soudy:

soud prvního stupně,

pracovní soud,

obchodní komora,

smírčí soudce nebo

policejní soud, v případě občanskoprávních žalob.

V případě dobrovolného dostavení se k soudu strany žádající o vydání rozhodnutí podepíší své prohlášení pod soudní protokol.

Tímto nákladově a časově úsporným způsobem lze příslušnému soudu předložit všechny sporné věci.

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Kdokoli si přeje podat žalobu k soudu, může se obrátit na podatelnu nebo soudní kancelář daného soudu.

Pokud je dokumentem, kterým se zahajuje řízení, předvolání, soudní vykonavatel zajistí, aby bylo předvolání doručeno, a požádá soudní kancelář, aby

předvolání po předložení originálu, případně kopie doručeného předvolání zaevidovala do soudního rejstříku (článek 718 soudního řádu). Soudní kancelář vede evidenci (soudní rejstřík) pro všechny soudní věci. Zápis do soudního rejstříku je platný pouze v případě, že se provede nejpozději v den předcházející

dni, na který je stanoveno soudní jednání, v jehož souvislosti bylo předvolání doručeno. Obecný soudní rejstřík je veřejný (článek 719 soudního řádu).

Žalovaný si tedy může ověřit, zda byla věc, pro kterou byl předvolán, zapsána do obecného soudního rejstříku.

V případě dobrovolného dostavení se k soudu požádají soudní kancelář o zapsání věci do soudního rejstříku strany nebo jejich advokáti.

Společný návrh předkládá žalobce nebo jeho advokát soudní kanceláři nebo jej zasílá doporučenou poštou vedoucímu soudní kanceláře v počtu kopií odpovídajícím počtu zúčastněných stran (článek 1034d soudního řádu).

Jednostranný návrh zasílá advokát ve dvojím vyhotovení soudu, který má o návrhu rozhodnout. Rovněž se eviduje v soudní kanceláři (článek 1027 soudního řádu).

8 V jakém jazyce mohou návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Pokud jde o používání jazyků, je nutné odkázat na zákon ze dne 15. června 1935 o používání jazyků v soudních věcech (zveřejněný v Moniteur belge / Belgisch Statsblad dne 22. června 1935). Tento zákon upravuje používání jazyků před občanskými a obchodními soudy v Belgii.

V zásadě je jazyk dán zeměpisnou polohou příslušného soudu. Podle článku 42 zákona existují tři jazykové regiony: francouzský, nizozemský a německý jazykový region. Existuje také bilingvní městská aglomerace Brusel (francouzština/nizozemština), která pro účely uplatnění práva zahrnuje tyto obce:

Anderlecht, Auderghem, Berchem-Sainte-Agathe, Brusel, Etterbeek, Evere, Forest, Ganshoren, Ixelles, Jette, Koekelberg, Molenbeek-Saint-Jean, Saint-Gilles, Saint-Josse-ten-Noode, Schaerbeek, Uccle, Watermael-Boitsfort, Woluwé-Saint-Lambert a Woluwé-Saint-Pierre.

Za určitých okolností však může být věc předložena soudu, který používá jiný jednací jazyk. Za určitých podmínek může být požadována změna jednacího jazyka, v zásadě na začátku řízení.

Formulace žaloby: žaloba, která se předkládá v podobě předvolání, společného návrhu stran nebo jednostranného návrhu, musí být vyhotovena písemně a musí splňovat konkrétní procesní požadavky. Jakmile je věc zapsána do obecného soudního rejstříku, vedoucí soudní kanceláře otevře soudní spis. Spis se zašle soudu, ke kterému se podává žaloba; u odvolání odvolacímu soudu druhého stupně nebo kasačnímu soudu.

V současné době není možné podat žalobu soudu faxem nebo elektronickou poštou.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyloučit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Zákon nestanoví předtištěné formuláře pro zahájení řízení. Žaloba však musí obsahovat řadu náležitostí, bez nichž bude žaloba ze zákona od počátku neplatná.

Předvolání, společný návrh stran a jednostranný návrh musí splňovat řadu zákonných náležitostí stanovených v soudním řádu, jinak jsou neplatné.

Náležitosti, které musí obsahovat, se týkají především osobních údajů účastníků řízení, předmětu žaloby, označení příslušného soudu a data soudního jednání.

Předvolání by tedy mělo obsahovat mimo jiné tyto informace (články 43 a 702 soudního řádu):

podpis soudního vykonavatele,

příjmení, jména a bydliště žalobce,

příjmení, jména a bydliště, nebo pokud neexistuje trvalé bydliště, současná adresa osoby, které má být předvolání doručeno,

předmět a stručné shrnutí žalobních důvodů,

soud, kterému je žaloba podávána,

datum, měsíc, rok a místo, kde bylo předvolání doručeno, a

podrobnosti o místě, datu a času soudního jednání.

Společný návrh stran (článek 1034b soudního řádu) zahrnuje:

den, měsíc, rok,

příjmení, jméno, zaměstnání a bydliště žalobce, a případně pozice, a zápis do obchodního nebo živnostenského rejstříku,

příjmení, jméno, bydliště, a případně pozice osoby, které má být předvolání doručeno,

předmět a stručné shrnutí žalobních důvodů,

soud, kterému je žaloba podávána,

podpis žalobce nebo jeho advokáta.

Jednostranný návrh musí obsahovat tyto informace (článek 1026 soudního řádu):

den, měsíc a rok,

příjmení, jméno, zaměstnání a bydliště žalobce, a případně příjmení, jméno, bydliště a pozice jeho právních zástupců,

předmět a stručné shrnutí žalobních důvodů,

označení soudu, který má žalobu projednávat,

podpis advokáta strany, pokud zákon nestanoví jinak.

V případě dobrovolného dostavení se k soudu v prvním stupni (soud prvního stupně, pracovní soud, obchodní soud, smírčí soudce nebo policejní soud v souvislosti s občanskoprávními žalobami) soud vyhotoví protokol o prohlášení účastníků řízení požadujících vydání soudního rozhodnutí. Protokol účastníci dole podepíší podle článku 706 soudního řádu.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Je nutné zaplatit soudní poplatky. Náklady řízení zahrnují zejména kolkovné, poplatky soudní kanceláře a registrační poplatek, náklady a odměny za právní úkony a poplatky za kopii soudního rozhodnutí (článek 1018 soudního řádu).

Při zahájení řízení hradí žalobce registrační poplatek. Poplatky soudní kanceláře zahrnují poplatek za zápis do soudního rejstříku, poplatek za vyhotovení dokumentů a poplatek za ověřené kopie. Náklady v zásadě ponese strana sporu, která prohraje, a rozhodne se o nich v nejpozději v konečném rozhodnutí, v souladu s článkem 1017 soudního řádu. Soud může rozhodnutí o poplatcích odložit. V takovém případě budou náklady řízení určeny na žádost kterékoliv účastníka řízení soudem, který rozhodnutí vynesl.

Odměna a náklady advokáta nejsou součástí soudních poplatků. Jsou předmětem dohody mezi advokátem a jeho klientem. Každá strana sporu tedy platí odměnu a náklady svého advokáta.

Strana sporu, která prohraje, může být povinna uhradit zákonem předepsanou výši náhrady nákladů právního zastoupení druhé strany (články 1018 a 1022 soudního řádu). Jedná se o paušální částku na náklady a tarifní odměnu pro advokáta vítězné strany. Výše této tarifní odměny a způsob jejího výpočtu a přiznávání stanoví královská vyhláška ze dne 26. října 2007.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

(Informační balíček „Právní pomoc“)

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Žaloba je fakticky podána, jakmile je zapsána do obecného soudního rejstříku, a to i v případě dobrovolného dostavení se k soudu.

Žaloby na základě návrhu a návrhy v předběžných řízeních se zapisují do zvláštního soudního rejstříku, který ve skutečnosti určuje, že byly podány.

Účastníci řízení neobdrží žádné potvrzení, ale mohou nahlédnout do obecného soudního rejstříku, aby se ujistili, že věc byla do rejstříku zapsána. Jakmile je žaloba zapsána, je soud povinen ve věci rozhodnout.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Obecně jsou informace týkající se průběhu řízení poskytovány advokátem účastníka, je-li zastoupen advokátem. Informace lze také získat v soudní kanceláři soudu, u kterého je žaloba projednávána. Předvolání k soudu také uvádí informace o datu soudního jednání a soud, u kterého je žaloba projednávána.

V první fázi se poskytují konkrétní informace o prvním jednání.

V případě předvolání soudní vykonavatel informuje žalobce o datu prvního jednání, které představuje první fázi řízení.

V případě společného návrhu stran nebo dobrovolného dostavení se k soudu účastníky informuje vedoucí soudní kanceláře.

V případě jednostranného návrhu se žádné jednání nekoná. Žalobce však může být vedoucím soudní kanceláře předvolán, pokud si soudce přeje položit jakékoli dotazy.

V druhé fázi je věc připravena pro soudní jednání. Každé ze stran sporu je poskytnuta lhůta stanovená zákonem (čl. 747 odst. 1 soudního řádu), aby předložila dokumenty a zjištění (pisemnou argumentaci a obhajobu). Při nedodržení těchto lhůt mohou být uloženy sankce uvedené v čl. 747 odst. 2 soudního řádu.

Jakmile je věc připravena k soudnímu řízení a předložení argumentace, účastníci řízení požádají, aby bylo stanoveno datum jednání. Lhůta, ve které může být stanoven den soudního jednání, závisí na pracovním vytížení soudu a době, kterou lze projednávání věci vyhradit. V důsledku procesních otázek, které v některých případech vystanou (odhady, výslechy účastníků a svědků atd.), může být obtížné předem stanovit celkovou délku trvání řízení. Řízení může být rovněž přerušeno nebo pozastaveno, nebo může být dokonce z procesních důvodů zrušeno.

Na konci soudního jednání se rozprava uzavře a soud věc posoudí. V zásadě musí soud vynést rozhodnutí do jednoho měsíce od posouzení věci podle článku 770 soudního řádu.

Poslední aktualizace: 12/11/2015

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v prvním oznámení.

Jak postupovat? - Bulharsko

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Existují rovněž mimosoudní způsoby řešení sporů (viz „Příslušnost“).

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Lhůty na podání žalob se liší podle druhu projednáváné věci (viz „Procesní lhůty“). K objasnění této otázky se obraťte na právníka.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Viz [Příslušnost](#).

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Viz [Příslušnost - Bulharsko](#).

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Viz [Příslušnost - Bulharsko](#).

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

Žalobu může podat žalobce osobně nebo prostřednictvím procesního zástupce (zmocněnce). Plná moc zmocňující zástupce musí být přiložena k žalobě.

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Návrhy se podávají do podatelny nebo kanceláře soudu osobně nebo prostřednictvím zmocněnce. Návrhy přijímají pracovníci soudu, zpravidla soudní úředníci během úředních hodin soudu. Návrhy lze rovněž zaslat poštou do podatelny soudu.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Návrhy se předkládají soudu písemně v bulharském jazyce. Návrhy lze zaslat poštou, nikoli však faxem či e-mailem. Občanský soudní řád stanoví, že ke všem listinám v cizím jazyce, které účastníci předkládají, musí být připojeny jejich překlady do bulharštiny potvrzené účastníky.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Návrhy se podávají v písemné formě. K tomuto účelu neexistují zvláštní formuláře s výjimkou vzorů (schválených ministerstvem spravedlnosti) exekučního příkazu, návrhu na vydání exekučního příkazu a vzorů jiných listin týkajících se exekučních návrhů podle Občanského soudního řádu. Občanský soudní řád stanoví řadu minimálních náležitostí, jež musí návrhy obsahovat, ale forma jako taková není předepsaná. Návrhy musí podle občanského soudního řádu obsahovat: označení soudu, jméno a adresu navrhovatele (žalobce) a odpůrce (žalovaného), jejich právní zástupce či zmocněnce a případně osobní identifikační číslo navrhovatele a jeho číslo faxu a telexu; hodnotu předmětu sporu, jde-li určit; vylíčení skutečností, na nichž se návrh zakládá, předmět sporu a podpis osoby, která návrh podává. V návrhu musí navrhovatel označit důkazy, které předkládá a které skutečností jimi hodlá prokázat, a předložit veškeré listinné důkazy, jež má k dispozici.

Návrh musí podepsat navrhovatel nebo jeho zástupce. Pokud návrh podává zástupcem jménem navrhovatele, musí být k návrhu přiložena plná moc potvrzující zmocnění k jeho podání. Není-li navrhovatel schopen návrh podepsat, podepíše jej oprávněná osoba s uvedením důvodů, proč návrh nebyl podepsán navrhovatelem. Návrh se soudu podává s počtem kopií odpovídajícím počtu odpůrců.

K návrhu musí být přiloženy: plná moc, je-li návrh podáván zmocněncem; potvrzení o zaplacení poplatků a výdajů; jeden opis návrhu s přílohami pro každého odpůrce.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Podání žádosti je spojeno se zaplacením soudních poplatků, jejichž výše závisí na hodnotě předmětu sporu a na nákladech řízení. Není-li možné zjistit hodnotu sporu, určí výši poplatků soud. Hodnotu předmětu sporu určí navrhovatel. Hodnota předmětu sporu představuje peněžní ohodnocení předmětu věci.

Otázky týkající se hodnoty předmětu sporu může vznést odpůrce nebo soud z moci úřední nejpozději na prvním jednání. Je-li uvedená hodnota nereálná, hodnotu sporu určí soud. Existují dva druhy poplatků: jednoduché a poměrné. Jednoduché poplatky se určují na základě materiálních, technických a administrativních nákladů řízení. Poměrné poplatky se odvíjí od hodnoty sporu. Poplatek se platí při podání návrhu na ochranu nebo podání opravného prostředku a při vydání listiny, za kterou se platí poplatky podle sazebníku schváleného Radou ministrů.

Soudní poplatky se obvykle platí bankovním převodem na účet soudu při podání návrhu. Každá ze stran musí uhradit soudu předem náklady úkonu, který je požadován. Na žádost obou stran nebo z podnětu soudu jsou podle okolností hrazeny veškeré náklady oběma stranami nebo pouze jednou z nich.

Soudní poplatky a náklady nemusí platit: navrhovatelé, kteří jsou pracovníky, zaměstnanci nebo členy družstev za návrhy vyplývající z pracovněprávních vztahů; za návrhy na určení výše výživného; u žalob podaných státním zástupcem; navrhovatelé za podání návrhu na náhradu škody způsobené trestným činem v souvislosti s odsouzením, jež má účinky věci, o níž bylo pravomocně rozhodnuto; nebo soudem ustanovení zvláštní zmocněnci účastníka, jehož pobyt není znám.

Soudní poplatky se nevybírají od fyzických osob, u nichž soud shledal nedostatek prostředků. V případě žádosti o osvobození od soudních poplatků vezme soud v úvahu: příjem osoby a její rodiny, její majetek, osobní stav, zdravotní stav, zaměstnání, věk a další okolnosti. V takových případech se náklady řízení hradí z vyčleněných prostředků v rozpočtu soudu. V případě návrhu dlužníka na zahájení úpadkového řízení soud poplatky nevybírá. Vyberou se z konkurzní podstaty při rozdělení majetku v souladu s obchodním zákonem (*Targovski zakon*).

Je-li návrh úplně nebo částečně úspěšný, nařídí soud odpůrci (žalovanému) zaplatit navrhovateli poměrnou část nákladů řízení podle úspěchu ve věci (soudní poplatky, odměnu advokáta, náklady týkající se účasti na jednání a shromáždění důkazů). Byla-li navrhovateli poskytnuta bezplatná právní pomoc, je odpůrci nařazeno uhradit náklady v poměrné výši k návrhu. Je-li řízení přerušeno, má odpůrce nárok na náhradu nákladů, když soud zamítne návrh (žalobu), má odpůrce nárok požadovat uhrazení vzniklých nákladů v poměrné výši k zamítnutému návrhu.

Odměna advokáta je stanovena dohodou mezi advokátem a klientem a je obvykle splatná při podpisu smlouvy o právním zastoupení v souladu s platebními podmínkami v ní stanovenými.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Viz oddíl věnovaný právní pomoci.

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Návrhy a jinou korespondenci zaslou poštu i doručenu osobně soudy v pracovní době zaznamená soud do knihy příslušné pošty v den přijetí. Žaloba je oficiálně považována za podanou v den doručení na soud. Je-li žaloba poslána poštou nebo doručena nesprávnému soudu, má se za to, že byla doručena v den odeslání na poštu nebo v den přijetí nesprávným soudem. Soud ověří správnost žaloby. Je-li žaloba nesprávná, nebo pokud k ní nebyly přiloženy všechny potřebné listiny, je žalobce vyzván k odstranění vad ve lhůtě jednoho týdne a je mu oznámeno, zda má nárok na bezplatnou právní pomoc. Není-li v žalobě uvedeno bydliště žalobce a soudu není známo, je o tomto žalobce vyrozuměn prostřednictvím oznámení na úřední desce soudu po dobu jednoho týdne. Neodstraní-li žalobce vady ve stanovené lhůtě, je mu žaloba i s přílohami vrácena. Není-li bydliště žalobce známo, je žaloba uchována v kanceláři soudu, kde k ní bude žalobci k dispozici. Totéž platí, zjistí-li se vady žaloby v průběhu řízení. Žaloba se má za podanou ke dni přijetí její opravy. Zjistí-li soud při ověřování žaloby, že je nepřijatelná, vrátí ji. Vrácení žaloby žalobci nevylučuje její opětovné podání soudu, ale v tomto případě se má za to, že žaloba byla podána dne, kdy došlo k jejímu opětovnému podání.

Soud nerozesílá žádné zvláštní potvrzení o zahájení řízení, ale tato skutečnost vyplývá z určitých úkonů. Pokud byla žaloba s veškerými potřebnými listinami řádně podána, zašle soud její kopii žalovanému. Kopie obsahuje i přílohy. Žalovaný musí na žalobu písemně odpovědět ve lhůtě jednoho měsíce a je poučen o tom, co musí tato odpověď obsahovat. Žalovaný je rovněž poučen o tom, jaké následky nastanou, pokud neodpoví nebo neuplatní svoje práva, a o tom, zda je k dispozici bezplatná právní pomoc a zda má na ni nárok. Písemná odpověď žalovaného musí obsahovat: označení soudu a číslo spisu; jméno a bydliště žalovaného, případně jeho právního zástupce nebo zmocněnce; stanovisko žalovaného k přípustnosti a opodstatněnosti žaloby; stanovisko žalovaného ke skutečnostem, na nichž je žaloba založena; argumenty proti žalobě a skutečnosti, o něž se tyto argumenty opírají; podpis osoby předkládající odpověď. Ve své odpovědi musí žalovaný označit důkazy, které předkládá a které skutečnosti jimi hodlá prokázat, a předložit veškeré listinné důkazy, jimiž disponuje. K odpovědi musí být přiloženy: plná moc, je-li odpověď podávána zmocněncem; kopie odpovědi a jejích příloh v jednom vyhotovení pro každého žalobce. Nepředloží-li žalovaný ve stanovené lhůtě písemnou odpověď týkající se jeho postoje k žádosti nebo obsahující námitky a zpochybňující pravdivost listin předložených se žalobou, přijde tím o možnost uplatnit svoje právo vznést protinárok, incidenční žalobu nebo vyzvat třetí stranu oprávněnou zasáhnout v jeho jméně, a ztratí možnost učinit tak později, nedošlo-li k tomu opominutí z důvodu zvláštních nepředvídatelných okolností.

Po ověření správnosti a přípustnosti podaných žalob soud rozhodne, jak bude dál v řízení postupovat a odpoví na žádosti a námitky účastníků ohledně předběžných otázek a přípustnosti důkazů. Soud rovněž může nařídít mediaci nebo jiný způsob dobrovolného řešení sporu.

Soud naplňuje jednání ve věci, na které předvolá účastníky. Soudní úředník rozešle předvolání účastníkům, kterým se doručí kopie soudního rozhodnutí. Občanský soudní řád umožňuje v obchodních věcech vzájemnou výměnu listin mezi účastníky. Po obdržení žalobní odpovědi zašle soud její kopii spolu s přílohami žalobci, který může ve lhůtě dvou týdnů žalobu doplnit. V doplnění žaloby může žalující doplnit a objasnit původní podání. Po obdržení doplnění žaloby zašle soud toto podání spolu s přílohami žalovanému, který může zaslat odpověď ve lhůtě dvou týdnů. V dodatečné odpovědi se žalovaný musí vyjádřit k dodatečné žádosti.

Po ověření správnosti listin, které si účastníci vyměnili, a přípustnosti podaných žalob včetně jejich hodnoty a dalších žádostí a námitek účastníků soud rozhodne o veškerých předběžných otázkách a přípustnosti důkazů. Soud stanoví datum jednání ve věci, na které předvolá účastníky zasláním doplňující žalobní odpovědi žalobci, a oznámí svoje rozhodnutí účastníkům. Soud může nařídít mediaci nebo jiný způsob dobrovolného vyřešení sporu. Po seznámení se s veškerými důkazy předloženými prostřednictvím výměny listin, a pokud se strany účastníci, že není třeba se dostavit k jednání, a pokud si to účastníci přejí, může soud věc projednat v neveřejném zasedání s tím, že účastníkům umožní hájit se a předkládat vyjádření písemnou formou.

Občanský soudní řád obsahuje zvláštní ustanovení upravující určitá procesní pravidla pro: zkrácená řízení, řízení ve věcech manželství, osobního stavu, poručnictví a opatrovnictví, soudního vypořádání spoluvlastnictví, návrhů na ochranu a obnovení vlastnických práv, listin, hromadných žalob a návrhů na exekuční příkaz, předběžných řízení, návržích o udělení ochrany a exekuční řízení. Zvláštní pravidla o insolvenčním řízení a s ním souvisejících návržích jsou zakotvena v obchodním zákoně.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Soud předvolá účastníky na jednání. Je-li věc na jednání odročena, účastníci, kteří byli řádně předvoláni, nedostanou předvolání k dalšímu jednání, bylo-li jim jeho datum sděleno na jednání. Předvolání se vydá nejméně jeden týden před jednáním. Toto pravidlo se nevztahuje na exekuční řízení. Předvolání obsahuje: označení soudu, který je vydal, jméno a bydliště předvolané osoby, v jaké věci a v jakém postavení je osoba předvolána, místo a čas jednání a právní následky nedostavení se.

Soud poskytne účastníkům kopii všech rozhodnutí, proti kterým lze podat samostatný opravný prostředek.

Účastníkům se oznamují lhůty na procesní úkony stanovené soudem, nikoliv však lhůty vyplývající ze zákona.

Poslední aktualizace: 19/04/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Jak postupovat? - Česká republika

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Každý má právo domáhat se u soudu ochrany práva, které bylo ohroženo nebo porušeno. Vždy je dobré pokusit se spor vyřešit nejprve smírnou cestou. Zároveň je možné využít i možnost alternativního řešení sporu. V určitých oblastech soukromoprávních vztahů stát umožňuje, aby účastníci dotčeného právního vztahu svěřili právní spor jinému orgánu soukromé povahy. V České republice je zákonem č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů, upraveno rozhodčí řízení. Výsledkem rozhodčího řízení je rozhodčí nález, který je pro obě strany sporu závazný a který má povahu exekučního titulu. Mediace v netrestních věcech je upravena zákonem č. 202/2012 Sb., o mediaci a o změně některých zákonů (zákon o mediaci). Pro další podrobnosti viz „Alternativní způsoby řešení sporů - Česká republika“.

I poté, co se na soud obrátíte, je možné, připouští-li to povaha věci, navrhnout soudu, aby provedl pokus o smír (viz § 67- 69 a § 99 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů). Schválený soudní smír má tytéž účinky jako pravomocný rozsudek. Zároveň je titulem pro soudní výkon (exekuci). Schválený soudní smír tvoří překážku věci rozhodnuté.

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Promlčecí lhůty se v jednotlivých případech liší, a proto je lépe obrátit se včas na právního poradce. Žalobu je třeba podat u příslušného soudu před uplynutím promlčecí lhůty (žaloba musí být ve lhůtě doručena soudu).

V případě promlčení uplynutím zákonem stanovené doby závazek dlužníka nezanikne, ale je oslaben. To znamená, že jej není možné vymoci, pokud dlužník promlčení namítne. Promlčení je obecně upraveno v § 609 – 653 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Obecná promlčecí lhůta je tříletá a běží ode dne, kdy právo mohlo být vykonáno poprvé. Délka jednotlivých zvláštních promlčecích lhůt závisí na povaze uplatňovaných práv.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Viz „Pravomoc soudů – Česká republika“.

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Příslušnost soudů se určuje podle pravidel místní, věcné a funkční příslušnosti.

Místní příslušnost vymezuje okruh působnosti jednotlivých soudů téhož druhu. Jde o určení, který konkrétní soud prvního stupně má určitou věc projednat a rozhodnout. Základní pravidla místní příslušnosti jsou obsažena v § 84 až 89a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. Je však třeba vzít v úvahu, že v některých případech může být místní příslušnost upravena i přímo použitelným předpisem EU, který se použije přednostně před národním právem (viz některá ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, která neupravují pouze mezinárodní, ale také místní příslušnost), nelze tedy použít pravidla místní příslušnosti podle českého práva.

Místně příslušným soudem je obecný soud účastníka, proti němuž návrh směřuje (žalovaného), nestanoví-li zákon jinak. Obecným soudem je vždy okresní soud. Je-li věcně příslušný v prvním stupni krajský soud, je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu se nachází obecný (okresní) soud účastníka. Směřuje-li návrh proti několika žalovaným, je místně příslušný obecný soud kteréhokoliv z nich.

Obecným soudem fyzické osoby je okresní soud, v jehož obvodu má své bydliště, a nemá-li je, pak je jím soud, v jehož obvodu se zdržuje. Bydlištěm se rozumí místo, kde osoba bydlí v úmyslu zdržovat se zde trvale (není vyloučeno, aby takových míst bylo několik, a pak jsou obecným soudem všechny tyto soudy).

Obecným soudem fyzické osoby, která je podnikatelem, je ve věcech vyplývajících z podnikatelské činnosti okresní soud, v jehož obvodu má sídlo (sídlem je adresa zapsaná ve veřejném rejstříku); nemá-li sídlo, okresní soud, v jehož obvodu má bydliště, a nemá-li bydliště, okresní soud, v jehož obvodu se zdržuje.

Kritériem pro určení obecného soudu právnické osoby je její sídlo (viz § 136 – 137 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník).

Obecným soudem insolvenčního správce při výkonu jeho funkce je okresní soud, v jehož obvodu má sídlo.

Speciální pravidla platí pro obecný soud státu (soud, v jehož obvodu má sídlo organizační složka státu příslušná podle zvláštního právního předpisu, a nelze-li takto místně příslušný soud určit, soud, v jehož obvodu nastala skutečnost, která zakládá uplatněné právo), obce (soud, v jehož obvodu má obec své území) a vyššího územně samosprávného celku (soud, v jehož obvodu mají sídlo jeho orgány).

Nemá-li žalovaný, který je státním občanem České republiky, obecný soud vůbec nebo jej nemá v České republice, je příslušný soud, v jehož obvodu měl v České republice poslední známé bydliště. Proti tomu, kdo nemá jiný příslušný soud v České republice, je možné uplatnit majetková práva u soudu, v jehož obvodu má majetek.

Proti zahraniční osobě lze podat žalobu (návrh na zahájení řízení) i u soudu, v jehož obvodu je v České republice umístěn její závod nebo organizační složka jejího závodu.

Věcná příslušnost vymezuje okruh působnosti mezi jednotlivými druhy soudů, a to tak, že určuje, který soud věc rozhoduje v prvním stupni. Věcná příslušnost soudů je v občanském soudním řízení stanovena tak, že k řízení v prvním stupni jsou příslušné okresní soudy, nestanoví-li zákon výslovně, že jsou věcně příslušné krajské soudy nebo Nejvyšší soud ČR.

Funkční příslušnost vymezuje okruh působnosti soudů různého druhu účastných při projednávání téže věci po sobě v případech zahrnujících podání řádných a mimořádných opravných prostředků (jinak řečeno určuje, který soud rozhoduje o řádných a mimořádných opravných prostředcích).

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Jak již bylo uvedeno výše (viz otázka č. 4) je věcná příslušnost soudů v občanském soudním řízení stanovena tak, že k řízení v prvním stupni jsou zásadně příslušné okresní soudy.

K prolomení této zásady došlo ve prospěch krajských soudů, které projednávají a rozhodují věci vyjmenované v ustanovení § 9 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů. Jde především o rozhodování ve věcech, jež vzhledem ke své povaze vyžadují určitou specializaci, a ve věcech, jež jsou skutkově a právně obtížnější. Krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně

- ve sporech o vzájemné vypořádání úhrady přeplatku na dávce důchodového pojištění, nemocenského pojištění, státní sociální podpory a pomoci v hmotné nouzi a ve sporech o vzájemné vypořádání regresní náhrady zaplacené v důsledku vzniku nároku na dávku nemocenského pojištění,
- ve sporech o určení nezákonnosti stávky nebo výluky,
- ve sporech týkajících se cizího státu nebo osob požívajících diplomatických imunit a výsad, jestliže tyto spory patří do pravomoci soudů České republiky,
- ve sporech o zrušení rozhodnutí rozhodce o plnění závazků z kolektivní smlouvy,
- ve věcech vyplývajících z právních poměrů, které souvisejí se zakládáním obchodních korporací, ústavů, nadací a nadačních fondů, a ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy, jakož i mezi společníky nebo členy navzájem, vyplývají-li z účasti na obchodní korporaci,
- ve sporech mezi obchodními korporacemi, jejich společníky nebo členy a členy jejich orgánů nebo likvidátory, jde-li o vztahy týkající se výkonu funkce členů orgánů nebo likvidace,
- ve sporech vyplývajících z práva duševního vlastnictví,
- ve sporech o ochranu práv porušených nebo ohrožených nekalým soutěžním jednáním nebo nedovoleným omezením soutěže,
- ve věcech ochrany názvu a pověsti právnické osoby,
- ve sporech z finančního zajištění a sporech týkajících se směnec, šeků a investičních nástrojů,

k) ve sporech z obchodů na komoditní burze,

l) ve věcech jednání shromáždění společenství vlastníků a sporů z toho vzniklých s výjimkou sporů o příspěvky členů společenství vlastníků na správu domu a pozemku, sporů o zálohy na úhradu za služby a způsobu rozúčtování cen služeb,

m) ve věcech přeměn obchodních společností a družstev, včetně všech řízení o náhradě podle zvláštního právního předpisu,

n) ve sporech z koupě závodu, pachtu závodu nebo jeho části,

o) ve sporech ze smluv na stavební práce, které jsou nadlimitními veřejnými zakázkami, včetně dodávek nezbytných k provedení těchto smluv,

p) ve věcech zákonného ručení při porušení péče řádného hospodáře,

q) ve sporech vyplývajících z úpravy podnikatelských seskupení,

r) ve sporech o zajištění pohledávek věřitelů při snížení základního kapitálu obchodních společností nebo při snížení základního členského vkladu družstev.

Nejvyšší soud je v prvním a jediném stupni věcně příslušný k řízení o uznání cizího rozhodnutí ve věcech manželských (to se neuplatní při uznávání rozhodnutí z jiného členského státu EU, je-li aplikováno nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000) a ve věcech určení a popření rodičovství podle § 51 a 55 odst. 1 zákona č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

V civilním řízení není v České republice obecně povinné zastoupení právním zástupcem.

Procesní způsobilost:

Každý může před soudem jako účastník samostatně právně jednat v tom rozsahu, v jakém je svéprávný (§ 20 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů). Plné procesní způsobilosti nabývá fyzická osoba dosažením zletilosti. Zletilosti se nabývá dovršením osmnáctého roku. Před dosažením tohoto věku se zletilosti nabývá přiznáním svéprávnosti (viz § 37 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník), nebo uzavřením manželství. V případě, že účastník řízení nemá plnou procesní způsobilost, musí být v řízení zastoupen. Procesně nezpůsobilá může také být zletilá osoba omezená ve svéprávnosti.

Zastoupení vzniká na základě zákona nebo z rozhodnutí státního orgánu (zákonné zastoupení) anebo na základě dohody o plné moci. Každý, kdo v řízení vystupuje jako zástupce účastníka, musí své zastoupení doložit.

Fyzická osoba, která nemůže před soudem jednat samostatně, musí být zastoupena svým zákonným zástupcem nebo opatrovníkem (§§ 22 - 23 a § 29an. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů).

Účastník řízení (svéprávný) může být také zastoupen osobou, jež si zvolí, na základě plné moci (§ 24 - 28a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů).

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Žaloba (návrh na zahájení řízení) se podává k věcně, místně a funkčně příslušnému soudu. Jednotlivé adresy českých soudů je možné vyhledat na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti ČR: <http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/Soudy.aspx>

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Účastníci mají v občanském soudním řízení rovné postavení a mají právo jednat před soudem ve svém mateřském jazyce (viz § 18 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů). Právo na jednání ve vlastní mateřštině před soudem je omezeno pouze na ústní jednání soudu a nevztahuje se na písemný styk soudu s účastníky a naopak. Návrh je tedy třeba podat v českém jazyce.

Návrh na zahájení řízení je možno učinit písemně (viz § 42 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů). Písemné podání se činí v listinné nebo elektronické podobě prostřednictvím veřejné datové sítě nebo telefaxem. Písemné podání obsahující návrh ve věci samé učiněné telefaxem nebo v elektronické podobě je třeba nejpozději do 3 dnů doplnit předložením jeho originálu, případně písemným podáním shodného znění. V případě podání v elektronické podobě podepsaným uznávaným elektronickým podpisem (podle zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, ve znění pozdějších předpisů) nebo podání v elektronické podobě podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech, osobních číslech a autorizované konverzi dokumentů) se nevyžaduje doplnění podání předložením jeho originálu.

Ústně do protokolu (viz § 14 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů) je možné učinit návrh na zahájení řízení a návrh na nařízení výkonu rozhodnutí, jen jde-li o řízení, které lze zahájit i bez návrhu nebo jde-li o řízení o povolení uzavřít manželství, řízení ve věci ochrany proti domácímu násilí, řízení o určení a popření rodičovství a řízení ve věcech osvojení. Každý okresní soud je povinen sepsat podání do protokolu a postoupit je bez průtahů příslušnému soudu. Takové podání má tytéž účinky, jakoby se stalo přímo u příslušného soudu.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Pro podání žaloby (návrhu na zahájení řízení) neexistují žádné předepsané tiskopisy. Žaloba (návrh na zahájení řízení) musí obsahovat obecné náležitosti (viz § 42 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů) a zvláštní náležitosti (viz § 79 odst. 1 občanského soudního řádu).

Mezi obecné náležitosti patří označení soudu, kterému je návrh určen, a označení toho, kdo návrh činí. Dále musí být z návrhu patrné, které věci se týká a co sleduje, a musí být podepsán a datován.

Mezi zvláštní náležitosti patří jméno, příjmení a bydliště účastníků, popřípadě rodná čísla nebo identifikační čísla účastníků (obchodní firmu nebo název a sídlo právnické osoby, identifikační číslo, označení státu a příslušné organizační složky státu, která za stát před soudem vystupuje), popřípadě též jejich zástupců, vylíčení rozhodujících skutečností, označení důkazů, jichž se navrhovatel dovolává, a musí být z něj patrné, čeho se navrhovatel domáhá.

Pokud podání nemá stanovené náležitosti, případně je nesrozumitelné nebo neurčité, vyzve soud účastníka, aby tyto nedostatky ve stanovené lhůtě odstranil. Pokud se tak nestane a v řízení nelze pro tento nedostatek pokračovat, soud usnesením podání, kterým se zahajuje řízení, odmítne. K ostatním podáním soud nepřihlíží, dokud nebudou řádně opravena nebo doplněna (viz § 43 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů). Podání je třeba předložit s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal u soudu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis, je-li to třeba (viz § 42 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů).

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Soudní poplatky se vybírají za řízení vedená před soudy České republiky, a to za úkony uvedené v sazebníku poplatků a za jednotlivé úkony prováděné soudy a úkony prováděné správou soudů. Výši těchto poplatků stanovuje zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Soudní poplatky jsou stanoveny buď pevnou částkou, nebo se určují procentní sazbou z hodnoty předmětu soudního řízení.

Řada věcí (hlavně nesporných) je od poplatku osvobozena. Mezi věci tzv. věcně osvobozené patří zejména záležitosti opatrovnícké, osvojení, vzájemné vyživovací povinnosti rodičů a dětí atp. Taková řízení poplatkům vůbec nepodléhají.

Od poplatku jsou osobně osvobozeni navrhovatelé v řízení o určení výživného, o náhradu škody na zdraví, z pracovního úrazu a nemoci z povolání apod. Je-li žalobce v určitém řízení od poplatku takto osobně osvobozen a soud jeho žalobnímu návrhu vyhoví, zaplatí poplatek žalovaný.

Dále je možno přiznat tzv. individuální osvobození s ohledem na majetkové a sociální poměry účastníka řízení a konkrétní okolnosti projednávané věci. Pokud se žalobce nachází v hmotné nouzi z důvodu dlouhodobé nezaměstnanosti, vážné nemoci atp., může požádat soud o plné nebo částečné prominutí

poplatků. Příslušná žádost by měla být připojena nejlépe již k návrhu žaloby. Při rozhodování o zproštění poplatkové povinnosti soud přihledne k celkovým majetkovým, finančním a sociálním poměrům žadatele, k výši soudního poplatku, k povaze uplatněného nároku atd. Nesmí však jít o svévolné nebo zřejmé bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva. Viz také „Právní pomoc - Česká republika“.

Podáním návrhu na zahájení řízení je poplatek splatný. Není-li zaplacen současně s podáním, soud vyzve účastníka, aby tento poplatek zaplatil, a zároveň jej poučí, že nebude-li poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, bude řízení zastaveno.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Viz „Právní pomoc - Česká republika“.

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Soudní řízení je zahájeno dnem, kdy návrh došel soudu (viz § 82 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů) nebo kdy bylo vydáno usnesení soudu, podle něhož se řízení zahajuje bez návrhu (viz § 13 odst. 2 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů). Tím, že žaloba (návrh na zahájení řízení) dojde soudu, je řízení zahájeno a soud neposílá zvláštní potvrzení o zahájení řízení. Pokud se podává žaloba (návrh na zahájení řízení) osobně v podatelně u soudu, je možné nechat si potvrdit razítkem kopii žaloby.

Má-li podání nedostatky (nemá stanovené náležitosti, případně je neurčité nebo nesrozumitelné), vyzve soud účastníka k jejich odstranění. V případě, že by tyto nedostatky nebyly odstraněny v soudem stanovené lhůtě a v řízení nelze pro tento nedostatek pokračovat, soud usnesením podání, kterým se zahajuje řízení, odmítne a řízení zastaví.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Jakmile bylo řízení zahájeno, postupuje v něm soud i bez dalších návrhů tak, aby věc byla co nejrychleji projednána a rozhodnuta (viz § 100 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů). Soud je povinen doručit žalobu (návrh na zahájení řízení) i ostatním účastníkům řízení do vlastních rukou (viz § 79 odst. 3 občanského soudního řádu). V průběhu řízení poučuje soud účastníky řízení o jejich jednotlivých právech a povinnostech. V případě potřeby vykonat určitý procesní úkon stanoví soud lhůtu, do které je tak třeba učinit.

Účastníci a jejich zástupci mají právo nahlížet do soudního spisu, s výjimkou protokolu o hlasování, a činit si z něho výpisy a opisy. Každému, kdo na tom má právní zájem nebo kdo pro to má vážné důvody, předseda senátu na žádost povolí, aby nahlédl do spisu a aby si z něho učinil výpisy nebo opisy, ledaže jde o spis, o němž právní předpisy stanoví, že jeho obsah musí zůstat utajen (viz § 44 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů).

Poslední aktualizace: 07/10/2019

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Jak postupovat? - Irsko

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Obrátit se na soud je často posledním prostředkem, když selhaly ostatní snahy o vyřešení sporu. Další možností je obrátit se na soud a využít alternativních postupů řešení sporů. (Viz informační přehled o alternativním řešení sporů).

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Lhůty pro podání žalob u soudu se mohou případ od případu lišit. Otázku lhůt lze vyjasnit s právním poradcem nebo v [informační kanceláři pro občany](#), pokud jde o přístup k právu.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Viz informační přehled o [příslušnosti soudů](#).

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

V případě nižších soudů (tj. obvodních soudů – *Circuit Courts* a okresních soudů – *District Courts*) se příslušný soud, k němuž se žaloba podává, určuje podle místa, kde mají žalovaný nebo žalovaní své obvyklé bydliště nebo kde provozují profesi, podnikání či povolání. Ve většině případů týkajících se smluv je příslušným okresem nebo obvodem okres či obvod, kde byla smlouva údajně uzavřena, v případě občanskoprávní odpovědnosti okres či obvod, kde byl delikt údajně spáchán, v případě řízení v rodinných věcech okres či obvod, kde má bydliště žalobce a v případech týkajících se pronájmu nebo vlastnického práva k nemovitosti okres či obvod, kde se nacházejí prostory či pozemky, jež jsou předmětem tohoto řízení.

Další podrobné údaje o příslušnosti soudů je možné nalézt v informačním přehledu o [příslušnosti soudů](#).

Na internetových stránkách [Soudní služby Irska](#) jsou uvedeny informace o soustavě soudů v této zemi. Pro účely informování veřejnosti byla také vydána brožura pod názvem *Explaining the Courts* vysvětlující fungování soudů. Podrobnější údaje o systému soudů lze získat od specializovaného úřadu [http://www.citizensinformationboard.ie/](#) [Citizens Information Board](#).

[http://www.citizensinformationboard.ie/](#) [Citizens Information Board](#).

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Příslušný soud, k němuž se žaloba podává, se určuje dle povahy (týkající se smlouvy, občanskoprávního deliktu atd.) a hodnoty (viz výše) sporu.

Další podrobnosti o příslušnosti soudů je možné nalézt v informačním přehledu o [příslušnosti soudů](#).

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

Není vždy nutné využít prostředníka, je na vás, jak se rozhodnete v závislosti na složitosti vašeho případu. Pokud se rozhodnete prostředníka využít, musí se jednat o advokáta (*solicitor*). Orgánem, který uděluje pověření a řídí výkon profese advokáta, je [Právnícká společnost – The Law Society](#).

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Žalobu je nutné podat v příslušné kanceláři Soudní služby v závislosti na výši požadované kompenzace (podrobnější údaje o příslušném soudu lze najít v informačním přehledu o [příslušnosti soudů](#)). Kanceláře Soudní služby jsou po celém Irsku, přičemž podrobné údaje o adrese a otevírací době lze najít na internetových stránkách [Soudní služby \(Court Service\)](#).

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

V Irsku je možné podat žalobu v anglickém nebo irském jazyce. Žaloba musí být vyhotovena na zvláštním formuláři, který je specifický podle jurisdikce, ve které svůj nárok uplatňujete. Žalobu nelze poslat faxem ani e-mailem, je nutné ji doručit osobně do příslušné kanceláře Soudní služby. Žalobu nelze podat ústně.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Pro podání žaloby existují zvláštní formuláře, přičemž řada z nich je ve formátu ke stažení na internetových stránkách [Soudní služby](#), a ostatní jsou obsaženy v [soudním řádu \(Court Rules\)](#). V těchto formulářích bude uvedeno, co musí být v podání obsaženo. V omezeném rozsahu lze požádat o pomoc pracovníky Soudní služby. Tito úředníci však mohou poskytnout pouze procesní informace, neboť nemohou radit ve věci nároku ani doporučovat, jak jej zpracovat.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Soudní výlohy, známé jako soudní poplatky, se hradí v většiny typů žalob. Poplatky je nutné zaplatit v okamžiku podání žaloby v příslušné kanceláři Soudní služby. Podrobné údaje o různých poplatcích jsou uvedeny na internetových stránkách [Soudní služby](#). Platby advokátovi, pokud využíváte jeho služeb, s těmito poplatky nesouvisí a Soudní služby se netýkají. Obrátíte-li se na advokáta, sdělí vám výši odměny, kterou bude účtovat, a jakým způsobem je nutné ji uhradit.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Viz informační přehled o právní pomoci.

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Žaloba je oficiálně podána v okamžiku, kdy je nárok zaevidován Soudní službou. V závislosti na jurisdikci, ve které svůj nárok uplatňujete, nemusí být nárok zaevidován, dokud není doručen druhé straně. V případě soudu pro drobné nároky zašle soudní registrátor vaši žalobu druhé straně. U jiných soudů zasíláte žalobní návrh sami nebo si zajistíte prostředníka, který tak učiní za vás. V kanceláři Soudní služby je možné vyhledat, kde jste se rozhodli svůj nárok podat. Pracovníci Soudní služby vás budou informovat v případě, že jste nespĺnili všechny procesní požadavky na uplatnění svého nároku žalobou, nicméně o tom, zda byla žaloba řádně podána, rozhoduje soudce.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Příslušné lhůty jsou uvedeny v [řádu](#) každého soudu a tyto informace si můžete ověřit v kanceláři Soudní služby, kde uplatňujete svůj nárok, tj. podáváte žalobu.

Poslední aktualizace: 18/11/2019

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Jak postupovat? - Řecko

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Skutečně může být vhodné využít alternativní způsoby řešení sporu. Viz příslušné téma.

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Promlčecí lhůty k podání žaloby se liší podle druhu řízení. Podrobnosti týkající se podání žaloby může poskytnout právní poradce nebo právní poradna pro občany.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Viz „Příslušnost“.

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Viz „Příslušnost – Řecko“

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Viz „Příslušnost – Řecko“.

Postup pro podání žaloby.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

Žaloba musí být podána advokátem, s výjimkou následujících případů: 1) věci projednávané okresním civilním soudem (*Irinodikio*), 2) předběžná opatření, 3) při odvracení hrozící škody (článek 94 odst. 2 občanského soudního řádu) a 4) pracovněprávní věci projednávané samosoudcem soudu prvního stupně (*Monomelos Protodikio*) nebo okresním civilním soudem (článek 665 odst. 1 občanského soudního řádu). Obecným pravidlem tedy je, že platí povinnost právního zastoupení. U některých druhů řízení, jako např. u předběžných opatření, menších sporů, pracovněprávních sporů atd., může dotyčná osoba vystupovat bez advokáta.

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Soudní řízení se zahajuje podáním žaloby do podatelny příslušného soudu. Osoba, která hodlá zahájit řízení, musí sepsáním žaloby pověřit advokáta, který žalobu podá v podatelně příslušného soudu.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

a) Žaloba musí být výhradně v řeckém jazyce;

b) obecným pravidlem je, že musí být vyhotovena v písemné formě. Může být podána ústně u okresního civilního soudu, pokud se v místě sídla soudu nevyskytují přidělení advokáti nebo místní nelicencovaní právní poradci (*dikolavori*). V takovém případě musí být sepsán protokol (články 111, 115 a 215 odst. 2 občanského soudního řádu); a

c) žalobu lze rovněž podat elektronicky za předpokladu, že byla opatřena zaručeným elektronickým podpisem (články 117 odst. 2 a 119 odst. 4 občanského soudního řádu; nařízení prezidenta 25/2012).

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Pro podání žalob neexistují žádné speciální formuláře. Spis obsahuje žalobu, pokud je to nutné (není to povinné u okresních civilních soudů a předběžných opatření) a písemné důkazy, byly-li soudu stranami předloženy.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Soudní poplatky se platí následovně: příslušné výdaje a poplatky platí účastník řízení. Navrhovatel proto hradí kolkovné, soudní kolkové známky a poplatky do různých fondů (např. Fond právníků [TN], Fond na podporu athénských právníků [TPDA] atd.), které se platí při podání žaloby. Kdy a jak obdrží advokát odměnu, je dohodnuto s jeho klientem.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Ano, můžete, za splnění podmínek článků 194-204 občanského soudního řádu (pokud dotyčná osoba nemůže hradit soudní výlohy, aniž by tím vystavila strádání sebe nebo svoji rodinu). Požadovány jsou následující listiny: 1) potvrzení starosty nebo předsedy obce, v níž navrhovatel žije, ohledně jeho profesního, finančního a rodinného stavu a 2) potvrzení vedoucího daňového úřadu z místa bydliště o podání daňového přiznání k dani z příjmu nebo jiné přímé dani v posledních třech letech, jakož i potvrzení správnosti daňového přiznání.

Další potřebné kroky jsou činěny při podání žaloby.

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Žaloba se má za podanou v okamžiku podání podatelně soudu, jemuž je určena, a doručení její kopie žalovanému (článek 215 občanského soudního řádu). Podání žaloby je potvrzeno vyhotovením a doručením zprávy o přijetí žaloby. Po podání žaloby příslušnému soudu se vyhotoví pro žalujícího vyrozumění o jejím přijetí a stanoví se datum jednání.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Datum jednání stanoví kancelář příslušného soudu a účastníci jsou předvoláni ke každému dalšímu soudnímu jednání nebo úkonu soudu v rámci řízení. Každý z účastníků má právo urychlit jednání. Odborné rady může rovněž poskytnout advokát.

Zastoupení advokátem je povinné u všech řízení před soudem druhého stupně, to znamená u odvolacího soudu, a to i v případě, že právní zastoupení nebylo povinné v daném řízení před soudem prvního stupně (otázka jedna). To samozřejmě rovněž platí i pro řízení před Nejvyšším civilním a trestním soudem Řecka (*Arios Pagos*).

Poslední aktualizace: 23/04/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady

Jak postupovat? - Španělsko

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Spory mohou být vyřešeny bez soudu. Užitečné informace o alternativních způsobech řešení sporů můžete najít například v oddíle [mediace](#).

Účastníci řízení mohou požádat o mediaci i během řízení.

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Lhůty pro podání žalob se liší podle druhu řízení. Problematika lhůt a promlčecích dob je právně složitá, proto se obraťte na právníka nebo právní poradnu, kteří vám mohou poskytnout informace o přístupu ke spravedlnosti.

Pro názornost, obecně platí, že:

- promlčecí lhůta pro nároky ze smluvních závazků je pět let,
- promlčecí lhůta pro nároky na náhradu škody z mimosmluvní odpovědnosti je jeden rok.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Rozhodnete-li se řešit spor soudně, musíte se obrátit na soud v tomto členském státě.

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Pravidla příslušnosti naleznete na stránce [Příslušnost soudů](#)

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Pravidla příslušnosti naleznete na stránce [Příslušnost soudů](#)

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

Obecně platí, že chcete-li se obrátit na soud ve Španělsku, musíte využít služeb:

- procesního zástupce (*procurador*) a
- advokáta, který za vás bude jednat před soudem.

Tyto osoby nepotřebujete v následujících případech:

nepřekračuje-li částka, které se domáháte, výši 2 000 EUR,

při podání návrhu na řízení o vydání platebního rozkazu ve zvláštním zrychleném řízení, poskytl-li jste listinné důkazy o dluhu. V těchto případech není stanovena maximální výše nároku.

K žádosti o ochranná opatření před zahájením řízení. Toto zahrnuje předběžná opatření při řízení o prohlášení manželství za neplatné, rozluce a rozvodu. Tato opatření mají řešit nejnaléhavější osobní a finanční potřeby manželů a jejich dětí v případě, kdy jeden z manželů hodlá podat návrh na řízení o prohlášení manželství za neplatné či řízení o rozluce nebo rozvodu.

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Návrh (žaloba) musí být předložen kanceláři soudu v příslušném místě. Návrhem se bude zabývat:

- soudní tajemní odpovědný za podatelnu a všeobecné společné služby nebo
- úředník podatelny, který je pověřený jednat pod dohledem soudního tajemníka a na jeho odpovědnost.

Soudní tajemníci a úředníci pověřeni tajemníky jsou jediné osoby, které mohou potvrdit den a čas podání žalob, písemností zahajujících řízení a veškerých dalších písemností, které jsou předmětem prekluzivních lhůt.

Občanské a obchodní žaloby není možné podat žádnému jinému veřejnému orgánu, včetně celního soudu.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

V soudním řízení se v zásadě musí používat španělský jazyk. V autonomních společenstvích, která mají vlastní jazyk (Katalánsko, Valencie, Baleárské ostrovy, Galicie a Baskicko), může být rovněž použit jejich příslušný jazyk.

Kdokoliv jiný, kdo se účastní řízení, může v písemných podáních i při ústním jednání používat španělský jazyk, nebo jazyk autonomního společenství, kde řízení probíhá. Pokud někdo neovládá jazyk autonomního společenství, soud mu ustanoví tlumočníka, který zajistí překlad do jazyka španělského.

Tlumočník bude ustanoven, buď stanoví-li tak zákon, nebo na žádost osoby, která tvrdí, že je jí odíráno právo na spravedlivý proces. Pokud jiná osoba než účastník vypovídá v jiném jazyce než španělském, protože ho neovládá, obstará tlumočnicka účastník, který provedení tohoto důkazu navrhla.

Řízení vždy začíná písemně na základě listiny zvaná žaloba (*demanda*). Jde-li o žalobu na částku nepřesahující 2 000 EUR, může se jednat o jednoduchou listinu, která musí obsahovat tyto informace:

- osobní údaje a adresu žalobce a osobní údaje a bydliště protistrany, pokud jsou známy,
- přesný popis toho, co žalobce od protistrany požaduje.

Osoby, které si nenajali procesního zástupce, si mohou zvolit, zda budou se soudem komunikovat elektronicky. Způsob komunikace mohou kdykoli změnit. Všichni právníci jsou povinni na podání počáteční žaloby a dalších dokumentů souvisejících s žalobou, jakož i dalších písemností používat elektronické systémy nebo systém pro dálkové podání, aby se zaručila pravost podání a byl spolehlivý záznam o tom, že listiny byly zaslány a doručeny v jejich úplnosti, jako i datum jejich zaslání a doručení.

Komunikovat se soudem elektronicky mají rovněž následující organizace a fyzické osoby:

- právnícké osoby,
- sdržení bez právní subjektivity,
- každý, kdo vykonává profesní činnost, která vyžaduje povinné členství v profesním sdružení, pro řízení a komunikaci se soudem v rámci jeho odborné činnosti,

- d) notáři a matrikáři,
- e) každý, kdo zastupuje někoho, kdo je povinen komunikovat se soudem elektronicky,
- f) veřejní činitelé při řízeních a komunikaci v rámci jejich úředních povinností.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyloužit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Pro podání žaloby u nároků nepřevyšujících částku 2 000 EUR a dále pro finanční nároky předložené ve zvláštním řízení nazývaném „řízení o vydání platebního rozkazu“ existují formuláře a vzory. Maximální výše částky, kterou je možné nárokovat v řízení o vydání platebního rozkazu, není stanovena, ale je nutné předložit listinné důkazy prokazující dluh.

Tyto formuláře (s uživatelskými příručkami) naleznete na stránkách:

<http://www.poderjudicial.es/cgjp/es/Servicios/Atencion-Ciudadana/Modelos-normalizados/El-juicio-verbal->

<http://www.poderjudicial.es/cgjp/es/Servicios/Atencion-Ciudadana/Modelos-normalizados/El-proceso-monitorio>

Veřejnosti jsou rovněž k dispozici v podatelních soudů a ústřední službě každého soudního obvodu.

V případech, kdy formuláře nejsou k dispozici, je nutné podat na soud písemnou žalobu. U žalob pro částky nepřesahující 2 000 EUR jde o velmi jednoduchou listinu. Ta musí obsahovat osobní údaje žalobce a protistrany, pokud jsou známy, a přesný popis toho, co žalobce žádá. U žalob pro částky přesahující 2 000 EUR jde o listinu složitější, neboť musí rovněž obsahovat popis skutkových okolností, právní zdůvodnění žaloby a uspořádaný seznam předkládaných listinných a jiných důkazů.

V obou případech musí být k počáteční žalobě přiloženy veškeré listinné důkazy na podporu nároku a všechny znalecké posudky nebo další důkazy týkající se k věci. Obecně platí, že s výjimkou velmi specifických případů nelze tyto listiny předložit později.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Fyzické osoby nemusí platit poplatek.

Právnícké osoby (společnosti, nadace, sdružení) jsou povinny zaplatit poplatek za podání žaloby k občanskoprávním, obchodním nebo správním soudům a za podání opravného prostředku proti rozhodnutím vydaným soudy pro pracovněprávní věci. Na trestních soudech se neplatí žádné poplatky. Více informací naleznete na:

<https://www.agenciatributaria.gob.es/AEAT.sede/Ayuda/GC07.shtml>

V autonomním společenství Katalánska musí právnícké osoby (ale nikoli fyzické osoby) platit poplatek:

http://administraciojusticia.gencat.cat/ca/serveis_als_ciudadans/gestions_i_tramits/taxes_adm_justicia/taxes_admjus_cat/

Neexistuje standardní sazby odměn advokátů. Výše odměn i způsob jejich hrazení se stanoví na základě vzájemné dohody s klientem.

Poplatky účtované procesními zástupci jsou stanoveny sazebníkem. Viz

<https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-21104&p=20060128&tn=0>

Právníci obvykle požadují zálohu na pokrytí počátečních nákladů, což je pak zohledněno v celkovém vyúčtování. Řízení má několik fází a právníci mohou žádat po svých klientech uhrazení poměrné části celkové odměny na počátku každé z nich.

Právníci obvykle nepožadují uhrazení celé odměny před skončením řízení.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Osoby, které mohou prokázat, že nedisponují prostředky k tomu, aby se mohly obrátit na soud, mají nárok na právní pomoc. Jejich prostředky se posoudí pomocí indexu IPREM (veřejný index základního příjmu).

Má se za to, že fyzická osoba nemá prostředky k tomu, aby se obrátila na soud, pokud roční příjem její domácnosti ze všech zdrojů nepřesahuje:

- a) u osob, které nejsou součástí rodinné jednotky, dvojnásobek indexu IPREM platného v době podání žádosti,
- b) u osob, které jsou součástí rodinné jednotky s méně než čtyřmi členy, dvojnásobek indexu IPREM platného v době podání žádosti,
- c) u osob, které jsou součástí rodinné jednotky s alespoň čtyřmi členy, trojnásobek indexu IPREM platného v době podání žádosti.

Pro rok 2017 je roční úroveň indexu IPREM 6 390,13 EUR.

Nárok na právní pomoc mohou mít rovněž některé neziskové organizace.

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoli?

Žaloba se považuje za úředně podanou dnem, kdy byla předložena podatelně a bylo vydáno rozhodnutí o přijetí žaloby na zpracování poté, co bylo shledáno, že věc spadá do pravomoci soudu.

Rozhodnutí soudu o přijetí žaloby na zpracování a všechna následná rozhodnutí vám budou oznámena prostřednictvím vašeho procesního zástupce, máte-li ho. Pokud jste ho nepotřebovali, budete vyrozuměni přímo doporučenou zásilkou na adresu uvedenou v žalobě.

Obsahuje-li žaloba vadu, která má za následek, že nemůže být přijata na zpracování, soud vám ve stanovené lhůtě umožní vadu odstranit. Nemůže-li být vada odstraněna, soudní tajemník o tom informuje soudce, který rozhodne, zda bude žaloba přijata či nikoli.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Účastníci budou ihned uvědoměni o všech fázích nebo úkonech v řízení, a to buď přímo nebo prostřednictvím svého procesního zástupce, mají-li ho.

Obecně platí, že pro řízení není stanoven časový rozvrh, ale existují lhůty, které musí být dodrženy.

Poslední aktualizace: 24/04/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Jak postupovat? - Francie

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Může být výhodnější uchýlit se k alternativním způsobům řešení sporů. Viz toto [téma](#).

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Lhůty pro podání návrhu na zahájení řízení se mění podle případu. Otázka lhůt může být objasněna právním poradcem nebo informační kanceláří pro občany ohledně zahájení soudního řízení.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Viz [téma „Příslušnost“](#).

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Viz [téma „Příslušnost“](#).

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Viz [téma „Příslušnost“](#).

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

V určitých případech je nutné se obrátit na soudního vykonavatele, pokud musí být řízení zahájeno předvoláním odpůrce (*assignation*) vydaným osobou, která věc předkládá soudu. Toto předvolání lze doručovat pouze soudním vykonavatelem. Takový případ nastává před při zahajování řízení u krajského soudu (*tribunaux de grande instance*) s výjimkou řízení, ve kterých neexistuje povinnost být zastoupen advokátem. Je nutné upozornit, že u návrhů na předběžná opatření (*référé*) je žalobu vždy nutné podat soudu prostřednictvím předvolání soudním vykonavatelem. Jde-li se o záležitosti rozvodu, u kterých je povinné zastoupení advokátem, zahajuje se řízení žalobou (*requête*).

Na soudce pro záležitosti dětí se obrací jeden z rodičů, opatrovník nebo sám nezletilý prostou žalobou (*requête*).

V případě soudce pro výkon rozhodnutí je předvolání soudním vykonavatelem povinné, ledaže jde o řízení o výkon rozhodnutí týkajícího se vyhoštění.

Řízení u okresního soudu (*tribunal d'instance*) není nutné zahajovat předvoláním soudním vykonavatelem, pokud hodnota sporu nepřesahuje 4 000 EUR.

Předvolání není nutné ani pro zahájení řízení o platebním rozkazu na smluvní nebo zákonnou pohledávku v určité částce.

V případě obchodního soudu (*tribunal de commerce*) je možné zahájit řízení návrhem na vydání platebního rozkazu na pohledávky vzniklé na základě úpisu (*une traite*), cizí směny (*une lettre de change*), vlastní směny (*un billet à ordre*) nebo postoupení dluhu (*un bordereau de cession*). V ostatních věcech se řízení zahajuje předvoláním soudním vykonavatelem.

U soudu pro pracovněprávní věci (*conseil des prud'hommes*) se řízení zahajuje žalobou zaslanou doporučených dopisem nebo podanou přímo v soudní kanceláři písemně či ústně.

U soudu pro záležitosti pachtu (*tribunal paritaire des baux ruraux*) se řízení zahajuje žalobou zaslanou doporučeným dopisem s žádostí o potvrzení přijetí adresovanou sekretariátu tohoto soudu s výjimkou věcí, kdy je žaloba podmíněna zveřejněním v katastru nemovitostí nebo kdy je úkon soudního vykonavatele povinný.

Řízení u soudu pro záležitosti sociálního zabezpečení (*tribunal des affaires sociales*) lze zahájit pouze po podání opravného prostředku u smířícího odvolacího výboru (*commission de recours amiable*). Řízení se zahajuje dopisem nebo prohlášením podaným na sekretariátu.

Účastníci se také mohou obrátit na soud společnou žalobou, což je společný úkon, kterým předkládají své nároky soudu. Tato žaloba se doručuje podatelně soudu.

V zásadě před krajským soudem je zastoupení advokátem povinné s výjimkou věcí obchodních pronájmů, vydání předběžného opatření, zrušení nebo odnětí rodičovské odpovědnosti a prohlášení o opuštění. V řízení před soudcem pro rodinné věci není zastoupení advokátem povinné, pokud jde o přenesení rodičovské odpovědnosti, porozvodová řízení o rodičovské odpovědnosti, stanovení příspěvku na náklady domácnosti a o vyživovací povinnosti.

V řízení u obchodního soudu, okresního soudu, soudce pro výkon rozhodnutí, soudce pro záležitosti dětí, soudu pro záležitosti sociálního zabezpečení, soudu pro pracovněprávní věci a soudu pro záležitosti pachtu není zastoupení advokátem povinné.

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Pokud jde o jakoukoli žádost o informace, je třeba se obrátit na podatelnu každého soudního orgánu. Navíc většina soudů, právní poradenská střediska obecních úřadů nabízejí bezplatné právní konzultace.

S žalobou či návrhem je třeba se obrátit na podatelnu soudu.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Jediným schváleným jazykem je francouzština. Tlumočnick může pomáhat účastníkovi během soudního jednání, ale soudce není povinen ho využít, pokud zná jazyk, v němž se účastník vyjadřuje.

Žaloba je v zásadě v písemné formě. Může být však vyhlášena ústně a zaprotokolována soudní kanceláří soudu pro pracovněprávní věci nebo u okresního soudu.

U soudu pro pracovněprávní věci může být řízení zahájeno rovněž tím, že se účastníci dostaví dobrovolně do dohodovací kanceláře.

Podle platné právní úpravy není možné zahájit řízení u civilního soud faxem nebo elektronickou poštou.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Jediné řízení, kde existuje žalobní formulář, je prohlášení v soudní kanceláři u okresního soudu. Pokud jde o jiná řízení, spis musí tvořit informace týkající se žalobce, žalovaného a všech doklady, které se vztahují k předmětu sporu, jež musí být předloženy podle případu v soudní kanceláři při zahájení řízení nebo soudci během soudního jednání.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

V zásadě procesní úkony nejsou zpoplatněny žádným poplatkem ve prospěch státu s výjimkou obchodních soudních orgánů, kde jsou poplatky stanoveny sazebníkem.

Nicméně od dekretu 2011-1202 ze dne 28. září 2011 o poplatku určeném do kompenzačního fondu pro profesi obhájce u odvolacích soudů a o příspěvku na právní pomoc, je třeba zaplatit příspěvek v částce 35 EUR při podání žaloby. Úhrada lze provést v soudní kanceláři bankovní kartou.

V případě odvolání je třeba připojit částku ve výši 150 EUR, která musí být uhrzena oběma účastníky a je určena pro kompenzační fond obhájců, jejichž profese splýnula s profesí advokátů od 1. ledna 2012, odkdy není jejich účast povinná.

Náklady řízení představují náklady vzniklé v průběhu řízení. Zahrnují zejména svědecké, odměny znalců, náklady na soudní vykonavatele a advokáty mimo jejich odměny. Určité náklady řízení mohou být zaplacené na začátku nebo v průběhu řízení. Na konci řízení jsou náklady řízení v zásadě uloženy soudcem k zaplacení osobě, které v řízení prohrála, ledaže tato osoba využívá právní pomoci.

Odměny advokáta jsou předmětem dohody o odměnách, jejichž výše je stanovena po dohodě se zákazníkem. Advokát může žádat peněžitou zálohu, to znamená částku, jež je jeho zákazníkem zaplacená předem nebo v průběhu práce jako zálohová splátka.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Pokud finanční prostředky žadatele o právní pomoc nepřekračují přípustný strop, který je každoročně přezkoumáván (929 EUR v roce 2012 u úplné právní pomoci a 1393 EUR u částečné právní pomoci). Tento strop lze změnit v závislosti na rodinných poměrech žadatele (viz téma „Právní pomoc – Francie“)

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyznění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Návrh na zahájení řízení je řádně podán:

v případě řízení, pro které platí povinné předvolání soudním vykonavatelem, když je podatelně soudu předána kopie předvolání;

v případě ostatních řízení, když je žaloba zaregistrována v podatelně soudního orgánu.

Žalobce nedostává žádné potvrzení, že byl návrh na zahájení řízení platně podán.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Kancelář soudního orgánu může poskytnout veškeré informace o stavu řízení a o stanoveném datu soudního jednání.

Související odkazy

Poslední aktualizace: 19/06/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani

Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

Jak postupovat? - Chorvatsko

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Strany mohou vyřešit spor před soudem, ale rovněž existují mimosoudní způsoby řešení sporů. V Chorvatsku tyto způsoby zahrnují rozhodčí řízení, mediaci a úkony soudu v širším smyslu zaměřené na dosažení soudního smíru.

Mediace v občanskoprávních, obchodních, pracovněprávních a jiných sporech týkajících se práv, která mohou strany svobodně uplatňovat, je upravena zákonem o mediaci (*Zakon o mirenju*) (*Narodne Novine* (NN; Úřední věstník Chorvatské republiky), č. 18/11). Mediace (z latinského *mediare* = mediace) označuje veškeré postupy bez ohledu na jejich název (*mirenje, medijacija, posredovanje, koncilijacija*), jimiž se strany snaží vyřešit svůj spor dosažením vzájemné dohody, to znamená dosažením vzájemně přijatelné dohody, která je v souladu s jejich potřebami a zájmy, za pomoci neutrální třetí strany – jednoho nebo více mediátorů (*posrednik, medijator, koncilijator*), který stranám pomáhá dosáhnout dohody, aniž by měl pravomoc uložit jim závazné řešení. Mediace probíhá způsobem, na němž se strany dohodly; typické je, že jde o postup volitelný, je výrazem autonomnosti stran v řízení, je dobrovolný, založený na shodě, neformální a důvěrný, přičemž strany jsou si v řízení rovny.

Oproti tomu rozhodčí řízení (*arbitraža* nebo *izbrano suđenje*) je řízení před rozhodčím soudem, ať již jde o právnickou osobu nebo orgán právnické osoby, který organizuje a řídí agendu rozhodčích soudů. Rozhodčí řízení je dobrovolný, rychlý, účinný a neveřejný způsob řešení sporů, kdy se strany domluví na tom, kdo bude působit jako soudce, dojde-li ke sporu, kde bude rozhodčí řízení probíhat, jaké hmotné a procesní právo se použije, v jakém jazyce bude řízení probíhat a že rozhodnutí rozhodčího soudu ve věci bude mít účinky konečného soudního rozhodnutí.

Zákon o občanskoprávním soudním řízení (*Zakon o parničnom postupku*) (*Narodne Novine* (NN; Úřední věstník Chorvatské republiky), č. 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 a 89/14; dále: ZPP) stanoví, že soud může kdykoli v průběhu občanskoprávního řízení stranám navrhnout, aby řešily spor mediací, ať již soudní nebo mimosoudní. Soud kromě toho může stranám navrhnout mediaci na předběžném projednání, tj. upozorní účastníky na možnosti soudního smíru.

V určitých případech (podání žaloby proti Chorvatské republice), je osoba zamýšlející podat takovou žalobu povinna se před jejím podáním obrátit na úřad státního zástupce, jenž je místně a věcně příslušný k zastupování před soudem, ke kterému bude podána žaloba na Chorvatskou republiku, a požádat o smírné řešení sporu, s výjimkou případů, kdy zvláštní předpisy stanoví lhůtu k podání návrhu. Žádost o smírné řešení sporu musí obsahovat všechny údaje, které se vyžadují u standardního návrhu (žalobě) soudu.

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Lhůta pro podání návrhu na zahájení řízení závisí na druhu a právní povaze žaloby. Například pro soudní ochranu práv z pracovněprávních vztahů je stanovena patnáctidenní lhůta, v níž musí zaměstnanec podat návrh příslušnému soudu na ochranu porušeného práva poté, co podal žádost o ochranu svých práv svému zaměstnavateli, s výjimkou žaloby na náhradu škody nebo jiné žaloby na peněžní plnění vyplývající z pracovněprávních vztahů.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Ano. V Chorvatsku v občanskoprávním řízení soudy rozhodují v mezích své věcné příslušnosti vymezené zákonem a soudní moc vykonávají obecné a zvláštní soudy a Nejvyšší soud Chorvatské republiky.

Obecnými soudy jsou městské soudy a župní soudy. Specializované soudy jsou obchodní soudy (*trgovački sudovi*), správní soudy (*upravni sudovi*), trestní soudy (*prekršajni sudovi*), Nejvyšší správní soud Chorvatské republiky (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*) a Nejvyšší trestní soud Chorvatské republiky (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*).

Nejvyšším chorvatským soudem je Nejvyšší soud Chorvatské republiky (*Vrhovni sud Republike Hrvatske*).

Zákonem se mohou zavést další obecné a specializované soudy podle jejich věcné příslušnosti nebo podle určitých právních oblastí.

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Zásadně platí, že místně příslušným je obecný soud žalovaného (odpůrce), to znamená soud, v jehož obvodu má žalovaný svůj trvalý pobyt. Nemá-li žalovaný trvalé bydliště na území Chorvatské republiky, je místně příslušným soud, v jehož obvodu má žalovaný svůj přechodný pobyt.

Má-li žalovaný kromě trvalého pobytu v jiném místě také přechodné bydliště a z okolností se dá dovodit, že v tomto místě bude pobývat delší dobu, bude místně příslušným soud v místě přechodného pobytu.

Pro řízení ve sporech proti občanovi Chorvatské republiky trvale pobývajícimu v cizině, kam byl vyslán pracovně vnitrostátním orgánem nebo právnickou osobou, bude místně příslušným soud, v jehož místě měl svůj poslední známý trvalý pobyt na území Chorvatské republiky.

Ve sporech s mezinárodním prvkem je místně příslušným k jednání soud v Chorvatské republice, je-li jeho příslušnost stanovena výslovně v zákoně nebo mezinárodní smlouvě. Pokud se v zákoně nebo mezinárodní smlouvě výslovně neuvádí, že chorvatský soud je příslušný pro konkrétní druh sporu, potom je chorvatský soud příslušný k jednání, vyplývá-li to z právních ustanovení týkajících se místní příslušnosti soudů v Chorvatsku.

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Shora uvedené závisí na druhu sporu a ustanoveních ZPP, která upravují místní a věcnou příslušnost.

Hodnota předmětu sporu není rozlišujícím kritériem ovlivňujícím místní a věcnou příslušnost soudů v Chorvatsku.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

Podle současné úpravy soudního řízení stanovené v ZPP si může každý účastník – fyzická či právnická osoba – svobodně zvolit, zda bude v řízení jednat sám, nebo jej bude zastupovat třetí osoba, obvykle advokát, nestanoví-li ZPP jinak.

Ustanovení článku 91 ZPP však podstatně omezuje právo, aby účastník jednal v soudním řízení sám: pokud ve sporech týkajících se majetkových nároků přesáhne žalovaná částka výši 50 000 HRK, mohou být zástupcem právnických osob pouze osoby, které složily advokátní zkoušku.

Dále ustanovení článku 91 ZPP stanoví, že účastníci mohou žádat o přezkum pouze prostřednictvím svého zástupce, tj. advokáta, nebo se výjimečně mohou zastupovat samy, pokud složily advokátní zkoušku, nebo pokud požádá o přezkum jejich jménem osoba k tomu oprávněná podle ZPP nebo podle jiného právního předpisu, i když není advokátem, ale složila advokátní zkoušku.

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Občanskoprávní řízení se zahajuje podáním žaloby příslušnému soudu, a to osobně v podatelně soudu, poštou nebo telegraficky.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Občanskoprávní soudní řízení se vede v chorvatštině s použitím latinky, pokud nebylo na jednotlivých soudech zavedeno používání jiného jazyka nebo písma.

Strany sporu a další účastníci řízení podávají své žaloby, stížnosti a jiná podání soudu v chorvatštině s použitím latinky.

Žaloba může být podána přímo v podatelně soudu, poštou nebo telegraficky (*telegrafski*), ale nejobvyklejší je podání přímo do kanceláře soudu nebo její zaslání poštou.

Zákon o občanskoprávním soudním řízení upravuje možnost podávání listin obchodním soudům elektronickou formou. Listiny podané elektronicky musí být opatřeny zaručeným elektronickým podpisem v souladu se zvláštními předpisy. Jelikož jednotný informační systém ještě nebyl zaveden, tato ustanovení se zatím v praxi neuplatňují.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Formuláře se používají pouze pro evropská řízení o drobných nárocích. Podrobnosti k tomu naleznete v příručce s názvem „[Drobné nároky – Chorvatská republika](#)“.

V zákoně o občanskoprávním soudním řízení se stanovuje, že návrh musí obsahovat: konkrétní nárok týkající se věci samé a související nároky, skutečnosti, na nichž žalobce zakládá svůj nárok, důkazy na podporu těchto skutečností a další informace, které musí být přiloženy ke každému podání (článek 106 ZPP).

Každé podání, včetně žalobních návrhů, musí obsahovat následující: označení soudu, jméno, zaměstnání a trvalé nebo přechodné bydliště stran, jejich právní zástupce a zmocněnce, pokud je mají, osobní identifikační číslo strany předkládající návrh, předmět sporu a podpis osoby podávající návrh. Strana nebo její zástupce podepíše na konci textu podání svými jmény.

Obsahuje-li podání nárok, musí strana ve svém podání uvést skutečnosti, na nichž se její nárok zakládá a důkazy, je-li to nutné.

Soud zahájí řízení i v případě, že navrhovatel neuvedl právní důvody k návrhu; i v případě, že navrhovatel právní důvody uvedl, soud jimi není vázán.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Strany musí uhradit poplatky stanovené v zákoně o soudních poplatcích (*Zakon o sudskim pristojbama*) (*Narodne Novine* (NN); Úřední věstník Chorvatské republiky), No 74/95, 57/96, 137/02, 125/11, 112/12, 157/13, 110/15; dále: ZSP).

Soudní poplatky předepsané podle ZSP se vztahují na osoby, na jejichž žádost nebo v jejichž zájmu byly úkony či opatření stanovené zákonem provedeny. Nestanoví-li ZSP jinak, platí se soudní poplatky za:

- podání (návrhu, opravné prostředky, návrhy na výkon rozhodnutí atd.): v okamžiku podání; a pro podání zaznamenané do protokolu – po dokončení protokolu;
- za podání vyjádření k návrhu: po pravomocném ukončení řízení pro každého účastníka, úměrně podle úspěchu ve věci,
- soudní přepisy: při vyžádání,
- soudní rozhodnutí: když je účastníkovi nebo jeho zástupci doručen opis rozhodnutí,
- osvědčení o dědictví: když se stanou pravomocnými,
- v případě nuceného vyrovnání, úpadku a likvidace: při vydání rozhodnutí o hlavním rozdělení nebo při vydání rozhodnutí schvalujícího nucené vyrovnání,
- jiné úkony: když je o ně zažádáno nebo když je osloven soud.

Obecným pravidlem pro hrazení nákladů řízení je, že strana, která spor prohrála v celém rozsahu, musí hradit výdaje protistrany a jejího zástupce.

Náklady na právní zastoupení a odměny a náhrady nákladů advokátům jsou upraveny zákonem o advokacii (*Zakon o odvjetništvu*) (*Narodne Novine* (NN); Ústřední věstník Chorvatské republiky), č. 9/94, 117/08 překlad, 50/09, 75/09 a 18/11; dále ZO).

Advokát má nárok na odměnu za právní služby a náhradu nákladů mu vzniklých v souvislosti s vykonanou prací podle sazebníku stanoveného advokátní komorou a schváleného ministerstvem spravedlnosti, a faktura se vystavuje po poskytnutí služby. V případě zrušení nebo odvolání plné moci, advokát vystaví fakturu do 30 dnů ode dne zrušení nebo odvolání plné moci.

V majetkoprávních věcech si advokáti mohou se stranou dohodnout odměnu za práci v závislosti na úspěchu v řízení, to znamená za právní úkony provedené jménem účastníka, v souladu s oficiálním tarifem. Taková dohoda je platná, jen byla-li uzavřena v písemné formě.

V majetkoprávních věcech proto strany mohou upravit svůj vztah s advokátem písemnou dohodou.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Požaduje-li strana odbornou právní pomoc, může právní poradenství získat od advokátů, kteří jsou v souladu s článkem 3 ZO v Chorvatsku oprávněni poskytovat veškeré formy právní pomoci, zejména poskytovat rady, sepisovat žaloby, stížnosti, žádosti, návrhy, mimořádné opravné prostředky a další podněty, jakož i zastupovat účastníky.

Účastníci mají dále možnost využít bezplatnou právní pomoc. Zákon o bezplatné právní pomoci (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) (*Narodne Novine* (NN); Ústřední věstník Chorvatské republiky), č. 143/2013) stanoví možnost poskytnutí bezplatné právní pomoci občanům, kteří si nemohou dovolit právní pomoc, ačkoli ji potřebují. K poskytnutí bezplatné právní pomoci je třeba, aby účastník oslovil příslušný úřad státní správy ve svém obvodu a podal žádost o poskytnutí bezplatné právní pomoci.

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Občanskoprávní řízení se zahajuje podáním žaloby a jejím doručením žalovanému.

Po doručení žaloby připraví jednání.

Příprava jednání zahrnuje mimo jiné předběžné přezkoumání žaloby, a pokud je žaloba nesrozumitelná nebo neobsahuje všechny náležitosti umožňující její projednání, soud nařídí straně, která ji podala, odstranit její vady, to znamená změnit ji v souladu s poskytnutými instrukcemi, a podání za tímto účelem vrátí.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Soudní úředník informuje účastníky, jejich právní zástupce a zmocněnce o stavu konání ve věci na základě informací z rejstříku a ze spisu.

Je to omezeno na informace týkající se stádia řízení a samosoudců, předsedů senátu, členů senátu a soudních tajemníků, kteří se věci zaobírají.

Při poskytování informací je zakázáno komentovat správnost jednotlivých úkonů soudu, jakož i pravděpodobný výsledek řízení.

Informace se poskytují telefonicky, e-mailem nebo písemně.

Účastníci mohou prostřednictvím internetu získat přístup k informacím o průběhu řízení a rovněž o samosoudci, předsedovi senátu, členech senátu a soudních tajemnicích, kteří se věci zaobírají, pokud je pro danou věc k dispozici služba Veřejný přístup k základním informacím o soudních věcech / e-Case (*Javni pristup osnovnim podacima o sudskim predmetima - usluga e-Predmet*).

Lhůty pro dostavení se k soudu a jiné úkony účastníků nebo soudu jsou uvedeny v ZPP.

Další informace o lhůtách a druzích lhůt jsou k dispozici v informačním balíčku „[Procesní lhůty – Chorvatská republika](#)“.

Poslední aktualizace: 23/08/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Jak postupovat? - Itálie

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Italský právní řád zaručuje, že se můžete obrátit na soudy jako na obecný prostředek k ochraně vašich práv.

V některých případech se však musíte nejprve pokusit o mediaci s pomocí vašeho právníka a teprve po neúspěšné mediaci můžete podat žalobu soudu: k těmto oblastem patří spory týkající se spoluvlastnictví, majetková práva, rozdělení majetku, dědictví, rodinné dohody, nájem, výpůjčky, nájem podniku, nároky na odškodnění za pochybení lékařů, pomlvy v tisku nebo jiných sdělovacích prostředcích a spory týkající se pojistných, bankovních a finančních smluv.

Jinou možností je rozhodčí řízení, kdy o sporu rozhoduje soukromý rozhodce, kterého určí strany sporu. Na využití rozhodčího řízení jakožto alternativy soudní žaloby se musí dotyčné strany dohodnout.

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Podle druhu žaloby platí zvláštní lhůty. Běžná lhůta činí deset let; u některých druhů žalob však existují kratší lhůty (články 2934–2961 občanského zákoníku).

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Pro dosažení pravomocného rozsudku v dané věci se musíte obrátit na soud. Příslušný soud se určuje podle druhu sporu a vnitrostátních pravidel a pravidel EU upravujících příslušnost soudů.

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Základním pravidlem je, že příslušným soudem je soud v místě, kde má žalovaný bydliště; jedná se o pravidlo místní příslušnosti, které určuje to, čemu se říká obecný soud pro fyzické osoby (*foro generale delle persone fisiche*). V závislosti na hodnotě předmětu sporu nebo konkrétní sporné záležitosti se musíte obrátit na zvláštní soud v příslušné oblasti (smírčí soudce (*giudice di pace*) nebo tribunál (*tribunale*), který zasedá jako samosoudce nebo senát složený z několika soudců), nebo na jiný soud než obecný soud pro fyzické osoby (v tomto případě se jedná o povinnou místní příslušnost (*competenza per territorio inderogabile*)).

Viz informační list o „příslušnosti soudů“.

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Žaloby týkající se movitých věcí s hodnotou do 5 000 EUR je nutno podat smírčímu soudci (*giudice di pace*). Smírčí soudce je příslušný rovněž pro žaloby s hodnotou do 20 000 EUR, pokud se týkají náhrady za škodu způsobenou provozem motorových vozidel a plavidel. Žaloby s vyšší spornou částkou projednává tribunál (*tribunale*), který zasedá jako samosoudce. Některé věci projednává bez ohledu na hodnotu sporu smírčí soudce (čl. 7 odst. 3 občanského soudního řádu), samosoudce tribunálu (článek 409 občanského soudního řádu) nebo tribunálu zasedajícímu v senátu (článek 50bis občanského soudního řádu).

Viz informační list o „příslušnosti soudů“.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

Zpravidla bude nutné, aby vás zastupoval právník: profesionální zastupování je povinné (*obbligo di difesa tecnica*). Toto pravidlo se nevztahuje na drobné nároky (nároky do výše 1 100 EUR projednáváné u smírčího soudce) nebo na případ, kdy jste sami kvalifikovaným právníkem (článek 86 občanského soudního řádu).

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Návrh je nutno zaslat druhé straně a podat na podatelně příslušného soudu.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Podání ústního návrhu je možné pouze v případě nároků projednávaných smírčím soudcem (článek 316 občanského soudního řádu). Ve všech ostatních případech musí být vyhotoven písemně v italštině. Návrh nelze zaslat faxem nebo e-mailem.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Nejsou předepsány žádné formuláře; v návrhu je nutno uvést strany, soud, předmět věci a právní titul.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Musíte uhradit státní poplatek, který závisí na hodnotě sporu, a to v době podání návrhu (jednotný poplatek podle konsolidovaných právních předpisů o nákladech řízení, nařízení prezidenta republiky č. 115/2002).

Výše poplatků za právní zastoupení a doba jeho splatnosti bude záviset na vaší dohodě přímo s advokátem.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

O právní pomoc mohou požádat italská státní příslušníci i cizí státní příslušníci, pokud splňují právní požadavky stanovené pro osobní příjmy (konsolidované právní předpisy o nákladech řízení, nařízení prezidenta republiky č. 115/2002).

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Žaloba se pokládá za podanou

jakmile je doručena žalovanému, jestliže se předvolání doručuje protistraně (*atto di citazione*),

jakmile je podána na podatelně soudu, jestliže je návrh určen soudu (*ricorso*).

Soud nebude posuzovat, zda byla žaloba podána řádně, dokud nebude zahájeno řízení, aby mohly být vyslechnuty obě strany sporu.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Lhůty pro dostavení se k soudu a provedení dalších úkonů ze strany jednotlivých stran nebo soudu jsou stanoveny v občanském soudním řádu. Každý soud tato pravidla uplatňuje od jedné fáze řízení k druhé, nebo stanoví celkový rozpis soudních jednání (článek 81bis prováděcího nařízení k občanskému soudnímu řádu).

Související přílohy

[Návrh na zahájení soudního řízení: ustanovení občanského soudního řádu](#) (84 Kb)

Poslední aktualizace: 03/01/2020

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Jak postupovat? - Kypr

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Existují alternativy, včetně řešení sporu mimosoudním vyrovnáním, využitím rozhodčího řízení nebo pomocí mechanismu mediace stanoveného v zákoně č. 159(I)/2012 o některých aspektech mediace v občanských věcech.

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Ano, existuje. Podle zákona č. 66(I)/2012 o promlčecích lhůtách nelze žalobu podat, pokud od vzniku důvodu žaloby uplynulo deset (10) let, nestanoví-li zákon jinak, například v těchto případech:

Týká-li se žaloba občanskoprávních deliktů, smluv, směnek, šeků, vlastních směnek atd., nelze žalobu podat, pokud ode dne vzniku důvodu žaloby uplynulo šest (6) let.

V případě žaloby o náhradu škody způsobené nedbalostí, obtěžováním nebo porušením institucionální povinnosti nelze žalobu podat, pokud ode dne vzniku důvodu žaloby uplynuly tři (3) roky. Tuto lhůtu může soud do dvou (2) let ode dne vypršení lhůty prodloužit, pokud se žaloba týká odškodnění za ublížení na zdraví a/nebo úmrtí v důsledku trestného činu.

Podat žalobu týkající se majetku zůstavitele (bez ohledu na podíl na tomto majetku, dědictví nebo platnost poslední vůle) je možné v promlčecí lhůtě osmi (8) let ode dne úmrtí zůstavitele.

Podat žalobu týkající se hypotéky nebo zástavního práva je možné v promlčecí lhůtě dvanácti (12) letech ode dne vzniku důvodu žaloby.

Týká-li se žaloba rozsudku soudu, nelze žalobu podat po uplynutí patnácti (15) let ode dne vynesení konečného rozsudku.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Pokud základ žaloby nebo vymahatelného nároku vznikl v Kyperské republice nebo na území, které se považuje za území Kyperské republiky, nebo je-li základ žaloby takový, že soud Kyperské republiky může mít příslušnost, je nutné obrátit se na soud Kyperské republiky.

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

V případě občanskoprávního sporu je příslušný okresní soud v okrese, v němž:

zcela nebo částečně vznikl základ žaloby;

žalovaný nebo některý z žalovaných v době podání žaloby žil nebo pracoval;

se nachází výsostná oblast, pokud jsou všichni účastníci řízení kyperskými státními příslušníky a základ žaloby vznikl zcela nebo částečně na území výsostné oblasti nebo žalovaný (nebo některý ze žalovaných) žije nebo pracuje v této oblasti;

se nachází výsostná oblast, pokud základ žaloby vznikl zcela nebo částečně ve výsostné oblasti v důsledku použití motorového vozidla osobou, která byla nebo měla být pojištěna podle § 3 zákona o motorových vozidlech (pojištění zákonné odpovědnosti);

se nachází výsostná oblast, pokud základ žaloby vznikl zcela nebo částečně ve výsostné oblasti v důsledku úrazu zaměstnance nebo nemoci z povolání, k nimž došlo během jeho pracovního poměru, a to ve vztahu k odpovědnosti zaměstnavatele, s ohledem na niž tento byl nebo měl být pojištěn podle § 4 zákona o motorových vozidlech (pojištění zákonné odpovědnosti);

se nachází majetek, který je předmětem žaloby týkající se rozdělení nebo prodeje nemovitého majetku či jakékoli jiné záležitosti, která se týká nemovitého majetku.

Jestliže se jedná o pracovní právní spor, který zahrnuje nárok na odškodnění ve výši odpovídající mzdě až za 2 roky, je příslušný soud pro pracovní právní spory v okrese, v němž spor vznikl, nebo případně v okrese, v němž má žalobce obvyklé místo bydliště nebo trvalé bydliště. V ostatních případech je příslušný okresní soud.

V případě sporu týkajícího se pronajatých nemovitostí je příslušný soud pro věci regulovaného nájemného v okrese, v němž se nachází předmětná nemovitost.

V případě rodinného sporu (např. rozvod, majetkové spory atd.) je příslušný rodinný soud, konkrétně na rodinný soud v okrese, v němž žije nebo pracuje některý z účastníků řízení, nebo v případě, že se spor týká nezletilého dítěte, rodinný soud v okrese, v němž žije nezletilé dítě nebo žalovaný.

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Viz odpověď na otázku č. 4.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

Žalobu můžete podat sami. Zákon nevyžaduje, aby dotyčnou osobu zastupoval právník nebo jiný prostředník (s výjimkou nezletilých nebo nesvéprávných osob, jak jsou definovány v příslušných právních předpisech).

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Soudní písemnosti nutné pro zahájení řízení (návrh na zahájení řízení, žalobu atd.) je třeba podat registračnímu oddělení příslušného soudu.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Návrh je třeba vždy podat písemně v řečtině. Návrhy (nebo jiné soudní písemnosti) zasláné e-mailem nebo faxem *nebudou* přijaty.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Návrh na zahájení řízení by měl, v případě obecně schválených návrhů na zahájení řízení, být vyhotoven podle formuláře 1 občanského soudního řádu nebo v případě konkrétně schváleného návrhu na zahájení řízení podle formuláře 2.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Ano, budete muset zaplatit kolkovné. Poplatek se hradí při registraci písemnosti.

To, zda musíte zaplatit právníkovi předem, bude záviset na dohodě s vaším právním zástupcem.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Ano, v případě soudního řízení u rodinného soudu nebo řízení, které se týká přeshraničních sporů či žadatelů o azyl, uprchlíků nebo neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, je-li vyhověno žádosti o právní pomoc.

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Ode dne registrace žaloby. V případě neplatné nebo opožděné registrace či jiného problému souvisejícího s registrací žaloby obdržíte od příslušného registračního oddělení vyrozumění.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Informace o nařízených jednáních a lhůtách pro dostavení se k soudu jsou poskytnuty v pozdější fázi.

Poslední aktualizace: 12/11/2015

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady

Jak postupovat? - Lotyšsko

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

V Lotyšsku je možné obrátit se na soud, nebo v případě, že si strany sjednaly rozhodčí doložku, na rozhodčí soud (s výjimkou některých sporů, které nelze rozhodovat v rozhodčím řízení).

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Lhůta pro podání žaloby k soudu se liší v závislosti na konkrétní věci. Potřebujete-li objasnit otázku lhůt, obraťte se na právníka či na veřejnou informační agenturu.

Občanský zákoník stanoví různé obecné lhůty. Na délku lhůty má vliv předmět a okolnostmi nároku a musejí být určeny v každé věci samostatně při zohlednění následujícího:

Rodinné právo

Žaloby vyplývající ze smlouvy uzavřít manželství musejí být podány do jednoho roku ode dne, kdy bylo zasnoubení zrušeno nebo kdy od něj jedna ze stran odstoupila, nebo v případě, že je snoubenka těhotná, ode dne, kdy se narodilo dítě, je-li v té době již zasnoubení zrušeno nebo od něj jedna ze stran odstoupila.

Žaloby vyplývající z majetkových vztahů mezi manželi musejí být podány do jednoho roku ode dne, kdy druhý z manželů uzavřel předmětnou smlouvu. Manžel matky dítěte může zpochybnit otcovství do dvou let ode dne, kdy zjistí, že dítě není jeho. Matka dítěte má na zpochybnění otcovství stejné právo.

Dítě samotné může otcovství zpochybnit do dvou let od dosažení dospělosti.

Žaloby, které vyplývají z uznání otcovství, musejí být podány do dvou let od doby, kdy se strana dozví o okolnostech, které otcovství vylučují, nebo od doby, kde dítě dosáhne dospělosti, pokud nárok uplatňuje samotné dítě.

Žaloby vyplývající ze vztahů mezi poručníkem a nezletilým musejí být podány do jednoho roku od okamžiku, kdy nezletilé dítě dosáhne dospělosti, nebo od okamžiku, kdy nastaly jiné okolnosti stanovené v právních předpisech.

Vlastnické právo

Žaloby týkající se zásahů do držby či zbavení držby musejí být podány do jednoho roku od okamžiku, kdy se strana o zásahu do držby či zbavení držby dozví.

Žaloby vůči osobě, která je v držení věci a která ji může nabýt vydržením, musejí být podány do 10 let od doby, kdy se druhá strana o držbě dozví.

Žaloby podané novým vlastníkem, které vyplývají z přírůstků věci majetku v důsledku přirozených procesů, musejí být podány do dvou let.

Závazkové právo

Závazková práva se promlčí, jestliže je oprávněná osoba řádně neuplatní ve lhůtě stanovené zákonem.

Žaloby vyplývající z závazkových práv, pro něž právní předpisy nestanoví kratší promlčecí lhůtu, musejí být podány do 10 let; všechna taková práva, pro která právní předpisy nestanoví kratší promlčecí lhůtu, jsou promlčena, jestliže je oprávněná osoba neuplatní do 10 let, s výjimkou určitých práv, které promlčet nelze.

Právo na odstoupení od kupní smlouvy pro nadměrnou ztrátu je promlčeno, pokud žaloba nebyla podána do jednoho roku od uzavření smlouvy.

Žaloby týkající se škod způsobených vycpaním, hodem či pádem musejí být podány do jednoho roku.

Obchodní věci

Žaloby vyplývající z obchodních smluv musejí být podány do tří let, pokud právní předpisy nestanoví jinou promlčecí lhůtu.

Žaloby vyplývající ze smlouvy o obchodním zastoupení musejí být podány do čtyř let od konce kalendářního roku, v němž nárok vznikl.

Žaloby proti podnikateli, které vyplývají z jeho obchodní činnosti, musejí být podány do tří let poté, co došlo k jeho výmazu z obchodního rejstříku, pokud se na nárok nevztahuje kratší promlčecí lhůta.

Žaloby vyplývající ze zákazu konkurence, jenž byl uložen společníkovi partnerství a jenž mu brání v tom, aby bez souhlasu ostatních společníků vstupoval do smluv v témže oboru podnikání, v jakém podniká partnerství, nebo v tom, aby se bez souhlasu ostatních společníků stal plnohodnotným společníkem jiného partnerství, které působí v témže oboru podnikání, musejí být podány do tří měsíců ode dne, kdy se ostatní společníci dozvědí o porušení zákazu konkurence, avšak nejpozději do pěti let od doby, kdy k porušení zákazu došlo.

Žaloby proti společníkovi partnerství, které vyplývají ze závazků v rámci partnerství, musejí být podány do tří let ode dne, kdy je ukončení partnerství zapsáno do rejstříku, pokud se na nárok vůči partnerství nevztahuje kratší promlčecí lhůta.

Žaloby proti zakladatelům společnosti v souvislosti se závazky, které společnost před založením přijala, musejí být podány do tří let ode dne, kdy je společnost zapsána do obchodního rejstříku.

Žaloby proti zakladatelům v souvislosti s konkrétními ztrátami společnosti a třetích stran, které vznikly v průběhu zakládání společnosti, musejí být podány do pěti let ode dne, kdy je společnost zapsána do obchodního rejstříku. Tato lhůta platí rovněž pro osoby, které vznik takovýchto ztrát usnadnily.

Žaloby vyplývající z práv, jež má vůči určité společnosti věřitel, který se u společnosti nemůže domoci uspokojení své pohledávky a obrátí se na osoby, které jsou odpovědné podle zákona (zakladatelé, třetí strany atd.), musejí být podány do pěti let ode dne, kdy pohledávka vznikla.

Žaloby vyplývající z porušení zákazu konkurence, jenž byl uložen členům statutárních orgánů společnosti, musejí být podány do pěti let ode dne, kdy byl zákaz porušen.

Žaloby vyplývající ze ztrát, které byly při reorganizaci určité společnosti způsobeny společností, jejím společníkům nebo jejím věřitelům, musejí být podány do pěti let ode dne, kdy reorganizace nabude účinnosti.

Žaloby proti zasilateli musejí být podány do tří let.

Žaloby proti zasilateli, které se týkají nákladu, v případě, že zasilatel nejednal v dobré víře nebo se dopustil hrubé nedbalosti, a žaloby proti skladovateli, v případě, že skladovatel nejednal v dobré víře nebo se dopustil hrubé nedbalosti, musejí být podány do jednoho roku.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Viz informační přehled „[Příslušnost soudů](#)“.

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Viz informační přehled „[Příslušnost soudů – Lotyšsko](#)“.

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Viz informační přehled „[Příslušnost soudů – Lotyšsko](#)“.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

Návrh na zahájení řízení může podat sám žalobce nebo jím zvolený zástupce. Plnou moc lze přiložit k návrhu. Není povinné využít advokáta nebo jiného právního poradce.

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Návrh na zahájení řízení musí být podán k soudu prvního stupně, který je příslušný.

Návrh musí žalobce nebo jím zvolený zástupce podat na registrační kanceláři (*kanceleja*) soudu. Návrhy mohou být rovněž zaslány poštou a měly by být adresovány k příslušnému soudu.

Návrhy přijímá v pracovní době zaměstnanec jmenovaný předsedou soudu – obvykle jde o asistenta předsedy soudu nebo zaměstnance sekretariátu.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Podle občanského soudního řádu musejí strany překládat písemnosti, které jsou v cizím jazyce, společně s překladem od úředního jazyka, tedy do lotyštiny, a překlad musí být ověřen v souladu se stanovenými postupy. Osoba, která je osvobozena od úhrady nákladů řízení, překlad k písemnostem přikládat nemusí.

Soud může akceptovat určité procesní úkony v jiném jazyce, pokud o to strana požádá a všechny strany s tím souhlasí. Protokol z jednání a rozhodnutí soudu se vyhotovují v lotyštině.

Žaloba se podává předložením písemného návrhu na zahájení řízení soudu. Návrhy může podat žalobce osobně nebo zástupce, jemuž žalobce udělil plnou moc, a lze ji zaslat poštou, avšak nikoli faxem či e-mailem.

Je třeba dodat, že k podání jakéhokoli návrhu lze použít písemnosti podepsané zaručeným elektronickým podpisem, nestanoví-li právní předpisy specifický postup pro zahájení řízení. Elektronické dokumenty se nepřijímají u určitých druhů smluv týkajících se prodeje nemovitostí, rodinného práva a dědictví a určitých druhů smluv o zárukách.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Návrh na zahájení řízení musí být podán písemně. Pro většinu nároků není stanoven žádný formulář. Existují zvláštní formuláře pro drobné nároky (*maza apmēra prasības*, hlava 30.3 občanského soudního řádu), soudní výkon rozhodnutí (*saistību piespiedu izpildīšana brīdinājuma kārtībā*, hlava 50.1 občanského soudního řádu) a žádosti o předběžné opatření proti násilí (*pagaidu aizsardzība pret vardarbību*, hlava 30.5 občanského soudního řádu).

Není-li k dispozici formulář, stanoví minimální informace a údaje, která má návrh obsahovat, občanský soudní řád. Podle občanského soudního řádu musí žalobní návrh obsahovat tyto informace:

- název soudu, k němuž se žalobní návrh podává;
- jméno, příjmení, osobní identifikační číslo a nahlášené bydliště žalobce (jestliže žalobce žádné nahlášené bydliště nemá, uvede se jeho faktické bydliště); v případě právnické osoby se uvede název, registrační číslo a sídlo; žalobce může také uvést jinou adresu pro korespondenci se soudem;
- jméno, příjmení, osobní identifikační číslo, nahlášené bydliště a jakákoli další nahlášená adresa žalovaného nebo vedlejšího účastníka řízení nebo v případě, že takové místo není k dispozici, faktické bydliště; v případě právnické osoby se uvede název, registrační číslo a sídlo; osobní identifikační číslo a registrační číslo žalovaného se uvedou, jsou-li známa;
- jméno, příjmení, osobní identifikační číslo právního zástupce žalobce a jeho adresa pro korespondenci se soudem, pokud žalobu podává právní zástupce, nebo v případě, že jde o právnickou osobu, název, registrační číslo a sídlo;
- v žalobě na zaplacení se uvede název finanční instituce a číslo účtu, na něž lze případnou platbu provést;
- předmět nároku;
- výše nároku, lze-li ji vyčíslit, přičemž je nutné popsat způsob výpočtu částky, která má být zaplacená nebo je předmětem sporu;
- skutečnosti, na kterých žalobce svůj nárok zakládá, a důkazy, které tyto skutečnosti dokládají;
- zákon, o něž se nárok opírá;
- nároková žádání žalobce;
- seznam listin přiložených k žalobě;
- datum, kdy byla žaloba vyhotovena, a veškeré další informace, které mohou být důležité.

Další informace občanský soudní řád požaduje u určitých druhů žalobních návrhů (např. u rozvodu) a u zvláštních typů řízení (např. potvrzení či zrušení adopce, ochrana dědictví a poručnictví).

Žalobní návrh musí být podepsán žalobcem nebo jeho zástupcem, případně žalobcem i zástupcem, pokud to soud vyžaduje, nestanoví-li právní předpisy jinak. Pokud má jménem žalobce jednat zástupce, musí být k návrhu přiložena plná moc (*pilnvara*) nebo jiná listina potvrzující, že právní zástupce má právo činit určité úkony.

Žalobní návrh musí být soudu předložen v počtu vyhotovení, které se rovná počtu žalovaných a vedlejších účastníků řízení.

K návrhu musejí být také přiloženy listiny, které:

dokládají, že byly v souladu s postupy stanovenými v právních předpisech a ve správné výši uhrazeny státní poplatky (*valsts nodevas*) a jiné náklady řízení; potvrzují, že byly dodrženy postupy pro předběžné mimosoudní projednání dané věci, pokud takové projednání požadují právní předpisy; potvrzují skutečnosti, na nichž je nárok založen.

Na lotyšském soudním portálu www.tiesas.lv v oddílech *EPakalpojumi* („elektronické služby“) a *Eveidlapas* („elektronické šablony“) je uvedena řada šablon pro procesní písemnosti. Šablony lze stáhnout a vyplnit a návrhy podat v tištěné podobě.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Před podáním žaloby je třeba uhradit soudní poplatky (státní poplatek (*valsts nodeva*), registrační poplatek (*kancelejas nodeva*) a výdaje vzniklé při projednání věci (*ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi*); to lze provést v bance. Pokud soud rozhodne ve prospěch jedné strany, nařídí neúspěšné straně, aby úspěšné straně nahradila veškeré soudní výdaje, které jí vznikly. Pokud byl nárok uspokojen částečně, náklady řízení se rozdělí úměrně. Pokud žalobce vezme žalobu zpět nebo ve věci není vydáno rozhodnutí, musí žalobce uhradit žalovanému náklady řízení (kromě případů vymezených v právních předpisech, kdy nárok souvisí s vydáním osvědčení podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006). V takovém případě žalovaný nenahrazuje žalobci náklady řízení, ale pokud žalobce vezme žalobu zpět, protože žalovaný nárok dobrovolně uspokojil poté, co byla podána návrh, soud může na žádost žalobce nařídít žalovanému, aby žalobci nahradil soudní náklady.

Obdobně se nařídí žalovanému nahradit žalobci náklady řízení (poplatky pro advokáta, výdaje na účast u soudu a výdaje související se shromážděním důkazů), jestliže je nárok žalobce uznán zcela nebo zčásti nebo pokud žalobce žalobu vezme zpět, protože žalovaný nárok dobrovolně uspokojil poté, co byl podán návrh na zahájení soudního řízení. Je-li žaloba zamítnuta, soud nařídí žalobci, aby uhradil náklady žalovaného na soudní obranu.

Odměna advokáta či právního poradce se stanoví dohodou mezi klientem a advokátem či právním poradcem.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Viz informační přehled „Právní pomoc“.

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Listiny doručené poštou nebo během úředních hodin jsou zaevidovány soudem v rejstříku doručené korespondence v den, kdy jsou doručeny. Návrh je považován za podaný v den, kdy byl obdržen. Lhůta pro jakýkoli procesní úkon, který má být u soudu učiněn, uplyne v okamžiku, kdy soud přestane pracovat. Jsou-li žalobní návrh, odvolání či jiná poštovní zásilka doručeny komunikačnímu operátorovi ve 24:00 v konečný den lhůty, má se za to, že byly doručeny včas.

Není-li návrh správně vyhotoven nebo chybějí-li nezbytné listiny, soudce přijme odůvodněné rozhodnutí, že ve věci tohoto návrhu nebudou učiněny žádné další úkony ve věci. Kopie zmíněného rozhodnutí se zašle žalobci spolu s uvedením lhůty pro nápravu nedostatků. Tato lhůta nesmí být kratší než 20 dnů ode dne odeslání rozhodnutí. Pokud žalobce nedostatky napraví ve stanovené lhůtě, má se za to, že návrh byl podán v den, kdy jej soud obdržel poprvé. Pokud žalobce nedostatky ve stanovené lhůtě nenapraví, má se za to, že návrh nebyl nikdy podán, a je vrácen žalobci. Skutečnost, že návrh byl vrácen, nebrání žalobci v tom, aby jej soudu předložil znovu.

Zvláštní potvrzení, že návrh byl předložen správně: je-li návrh vyhotoven správně a jsou k němu přiloženy všechny nezbytné písemnosti, soudce do sedmi dnů ode dne, kdy soud návrh obdržel, rozhodne o přijetí návrhu a o zahájení řízení.

Je-li řízení zahájeno, návrh a písemnosti, které jsou k němu přiloženy, se zašlou žalovanému společně se lhůtou pro podání písemné žalobní odpovědi. Po obdržení žalobní odpovědi soudce zašle její kopii žalobci a vedlejším účastníkům řízení. Soudce může požadovat, aby se žalobce k žalobní odpovědi vyjádřil. Jakmile bylo vyjádření obdrženo nebo uplynula lhůta pro obdržení vyjádření, soudce stanoví datum soudního jednání. Soudní úředník zašle účastníkům řízení předvolání k soudu. Má-li být věc rozhodnuta bez nařízení ústního jednání, datum jednání se nestanoví a účastníkům se předvolání nerozesílá.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Účastníci řízení obdrží soudní předvolání, v němž je uvedena doba a místo konání soudního jednání nebo jiného procesního úkonu. Předvolání se zašle na nahlášené bydliště dané osoby, pro korespondenci se soudem je však možné uvést také jinou adresu.

Pokud žalovaný nemá v Lotyšsku nahlášené bydliště a žalobci se z objektivních důvodů nepodaří určit bydliště žalovaného mimo Lotyšsko, soud může na odůvodněnou žádost žalobce použít postupy pro vyhledání adresy žalovaného stanovených v mezinárodních dohodách, jež jsou pro Lotyšsko závazné, nebo v právních předpisech Evropské unie.

Jestliže adresu žalovaného nelze vyhledat pomocí postupů stanovených v mezinárodních dohodách, jež jsou pro Lotyšsko závazné, nebo v právních předpisech Evropské unie, nebo pokud se ukáže, že není možné zaslat žalovanému písemnosti na adresu, kterou žalobce určil, nebo pokud se ukáže, že není možné zaslat žalovanému písemnosti prostřednictvím postupů, které jsou stanoveny v právních předpisech Evropské unie, nebo postupů, které jsou stanoveny v mezinárodních dohodách, jež jsou pro Lotyšsko závazné, nebo postupem, jenž je vymezen v občanském soudním řádu pro mezinárodní spolupráci v občanskoprávních řízeních, je žalovaný, který nemá v Lotyšsku nahlášené bydliště, předvolán k soudu prostřednictvím oznámení, jež se zveřejní v úředním věstníku (*Latvijas Vēstnesis*).

Na lotyšském soudním portálu <http://www.tiesas.lv> lze v oddílech *E-Pakalpojumi* („elektronické služby“) a *Tiesvedības gaita* („průběh soudních řízení“) získat informace o průběhu soudního řízení po uvedení čísla dané věci nebo předvolání.

Poslední aktualizace: 07/02/2019

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Jak postupovat? - Litva

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

V právních předpisech Litevské republiky je stanoveno několik možností alternativního řešení sporů. V roce 2012 nabyla v Litvě účinnost novela zákona o obchodní arbitráži (*Komercinio arbitražo įstatymas*). Tento zákon se vztahuje na rozhodčí řízení vedené na území Litevské republiky bez ohledu na státní příslušnost nebo národnost stran sporu, ať už jde o fyzické nebo právnické osoby nebo ať je rozhodčí řízení organizováno stálým rozhodčím orgánem nebo se uskutečňuje na bázi *ad hoc*. Rozhodčí řízení je rovnocennou alternativou řízení před státními soudy. Nabízí možnost rychlého a dostupného urovnání většiny obchodních sporů tím, že se tyto spory dostanou před nezávislé, spolehlivé a důvěryhodné osoby, které jsou přípustné pro obě strany, nikoli před soudce. Strany rozhodčího řízení se mohou volněji dohodnout na pravidlech, kterými se bude řízení řídit. Rozhodčí soud může zasedat v libovolném místě, které je příhodné pro strany sporu, a může svobodně zvolit jazyk řízení a způsob rozhodnutí atd. Rozhodčí dohody v elektronické podobě se považují za rovnocenné písemným dohodám.

V roce 2008 byl přijat zákon o smírčí mediaci v občanskoprávních sporech (*Civilinių ginčių taikinamojo tarpininkavimo įstatymas*). Smírčí mediace v občanskoprávních sporech (zvaná též mediace) je proces smírčího řešení sporů, jehož se účastní třetí osoba, nezaujatý smírčí prostředník (mediátor). Zákon stanoví možnost využít mediaci k urovnávání občanskoprávních sporů (tj. sporů, jako jsou rodinné a jiné věci), které by projednával soud v občanskoprávním řízení. Strany mohou tuto možnost využít k urovnání svého sporu jak před předložením sporu soudu (mimosoudní mediace), tak po zahájení soudního řízení (soudní mediace). Je nutno mít na paměti, že zahájením mediace se pozastavuje promlčecí lhůta nároku. Proto i v případě, že se smírčí řešení sporu nezdaří, stranám zůstává jejich právo požadovat nápravu u soudu. Soudní mediace je poskytována zdarma. Pokud se rozhodnete vyřešit spor v občanskoprávní věci prostřednictvím soudní mediace, ušetříte výrazné množství času a námahy v porovnání se soudním řízením a také peněz, protože v případě, že mediační řízení skončí smírnou dohodou, 75 % zaplaceného soudního poplatku bude vráceno. Při řešení sporu prostřednictvím soudní mediace je zaručena důvěrnost a každá ze stran může od soudní mediace odstoupit bez uvedení důvodu.

Mimosoudní řešení sporů vyplývajících ze spotřebitelských smluv se řídí zákonem o ochraně spotřebitelů (*Vartotojų teisių apsaugos įstatymas*), který vstoupil v platnost v roce 2007 a je v něm stanovena alternativa k soudním řízením, a to včetně pravidel řízení a institucionální struktury. Mezi orgány alternativního řešení sporů patří v Litvě Státní úřad pro ochranu spotřebitelů (*Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba*), Telekomunikační regulační úřad (*Ryšių reguliavimo tarnyba*) a další orgány zabývající se spory v jednotlivých odvětvích (Telekomunikační regulační úřad řeší spory v oblasti elektronických komunikací a poštovních a kurýrních služeb, Litevská banka (*Lietuvos bankas*) se zabývá spory spotřebitelů s poskytovateli finančních služeb atd.). Spotřebitelé mohou využít právní pomoc během alternativního řešení sporu, náklady na právní zastoupení se však neproplácejí. Státem zaručená primární a sekundární právní pomoc se poskytuje těm spotřebitelům, kteří splňují kritéria stanovená v právních předpisech. Podnět podaný orgánu pro alternativní řešení sporů obvykle nemá odkladný účinek na promlčecí lhůtu. Proto vzhledem k relativně dlouhým lhůtám pro vyřešení spotřebitelských sporů a k některým poměrně krátkým promlčecím lhůtám pro vznášení nároků hrozí vážné nebezpečí překročení promlčecí lhůty.

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Obecná promlčecí lhůta je deset let.

V litevských právních předpisech jsou stanoveny kratší promlčecí lhůty pro jednotlivé druhy nároků.

Kratší promlčecí lhůta v délce jednoho měsíce se uplatňuje na nároky vyplývající ze zadávacího řízení.

Kratší promlčecí lhůta v délce tří měsíců se uplatňuje na nároky týkající se prohlášení rozhodnutí orgánů právnické osoby za neplatné.

Kratší promlčecí lhůta v délce šesti měsíců se uplatňuje na:

nároky týkající se vymáhání opožděných plateb (pokuta, úrok z prodlení);

nároky týkající se vad prodaných předmětů.

Kratší promlčecí lhůta v délce tří měsíců se uplatňuje na nároky vyplývající ze vztahů mezi dopravními společnostmi a jejich klienty, pokud jde o zásilky odeslané z litevského území, zatímco na zásilky odeslané v zahraničí se uplatňuje roční promlčecí lhůta.

Kratší promlčecí lhůta v délce jednoho roku se uplatňuje na pojistné nároky.

Kratší promlčecí lhůta v délce tří let se uplatňuje na nároky na náhradu škody včetně nároků na náhradu vyplývajících z nedostatečné kvality výrobků.

Kratší promlčecí lhůta v délce pěti let se uplatňuje na vymáhání úroků a jiných pravidelných plateb.

Nároky týkající se vad vykonané práce podléhají kratší promlčecí lhůtě.

Nároky vyplývající z přepravy nákladu, cestujících a zavazadel podléhají promlčecí lhůtě stanovené v zákonících (zákonech), které upravují daný způsob dopravy.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Spor související se smluvními závazky se řídí právem zvoleným dohodou zainteresovaných stran; pokud strany zvolily právo Litevské republiky, mohou bránit své právní zájmy před litevskými soudy. Takováto dohoda stran může být uvedena ve smlouvě nebo ji lze určit v souladu se skutkovými okolnostmi případu. Strany se mohou dohodnout, že celá smlouva nebo určitá část(části) smlouvy se budou řídit právem určitého státu. Pokud se strany rozhodnou, že smlouva se bude řídit právem cizího státu, nelze tuto skutečnost použít jako důvod pro upuštění od případných povinných pravidel platných v Litevské republice nebo v jakémkoli jiném státě, která nelze změnit a od nichž nelze upustit na základě dohody smluvních stran.

Pokud strany neuvedou, kterým právem se má smlouva řídit, uplatní se právo toho státu, s nímž jsou smluvní závazky nejtěsněji spojeny. Platí předpoklad, že smluvní závazek je nejtěsněji spojen se státem, na jehož území:

má strana, která je vázána povinností, jež je pro smlouvu nejcharakterističtější, bydliště nebo ústředí. Pokud je závazek těsněji spojen s právem státu, v kterém probíhá podnikatelská činnost, použije se právo tohoto státu;

se nachází nemovitý majetek, pokud je hlavní předmět smlouvy právo k nemovitému majetku nebo právo na jeho používání;

se nacházelo hlavní místo podnikání v okamžiku uzavření přepravní smlouvy, za předpokladu, že stát hlavního sídla podnikání přepravce je stejný jako stát, v němž byl náklad naložen, nebo v němž se nachází sídlo odesílatele, nebo z něhož byl náklad odeslán.

Rozhodčí dohody se řídí právem, které se uplatňuje na hlavní smlouvu. Pokud je hlavní smlouva neplatná, uplatní se právo místa, kde byla rozhodčí dohoda uzavřena; pokud toto místo nelze určit, pak se použije právo státu, v němž rozhodčí řízení probíhá.

Práva a povinnosti stran vyplývající ze vzniklé škody se podle výběru poškozené strany buď řídí právem státu, v němž došlo k jednání nebo jiným okolnostem vedoucím k vzniku škody, nebo právem státu, v němž škoda vznikla.

Právní režim, kterým se řídí majetkové vztahy mezi manželi, se určuje podle práva státu, kde mají manželé trvalý pobyt. Pokud se místo trvalého pobytu manželů nachází v různých státech, bude rozhodným právem právo státu, jehož jsou manželé státní příslušníci. Pokud jsou manželé státními příslušníky různých států a nikdy neměli společné místo pobytu, bude rozhodným právem právo toho státu, kde bylo manželství uzavřeno. Právní režim, kterým se řídí majetkové vztahy mezi manželi vymezené smlouvou, je právem státu, který manželé ve smlouvě zvolili. V takovém případě mohou manželé zvolit buď právo státu, v němž mají nebo budou mít místo trvalého pobytu, právo státu, v němž bylo manželství uzavřeno, nebo právo státu, jehož je jeden z nich státním příslušníkem. Dohoda manželů o rozhodném právu bude platná, pokud je v souladu s požadavky práva zvoleného státu nebo práva státu, v němž byla dohoda uzavřena.

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Pravidla pro určení příslušnosti jsou stanovena v článcích 29–30 Občanského soudního řádu (*Civilinio proceso kodeksas*). Žalobu lze podat na soudu podle místa bydliště žalovaného. Žaloba vůči právnické osobě se podává na soudu podle sídla právnické osoby, které je uvedeno v rejstříku právnických osob. Pokud je žalovaným stát nebo obec, podává se žaloba k soudu podle sídla orgánu, který stát nebo obec zastupuje.

Žaloba proti osobě, jejíž místo bydliště není známé, lze podat podle místa, kde se nachází její majetek, nebo posledního známého místa bydliště. Žaloba proti žalovanému, který nemá místo bydliště v Litevské republice, lze podat na soud podle místa, kde se jeho majetek nachází, nebo podle posledního známého místa bydliště na území Litevské republiky. Žaloby související s činnostmi pobočky právnické osoby lze rovněž podat u soudu podle sídla dané pobočky.

Žaloby na přiznání výživného a určení otcovství lze také podat soudu podle místa bydliště žalobce. Žaloby na náhradu škody za újmu na zdraví včetně usmrcení lze podat soudu podle místa bydliště žalobce nebo místa, kde strpěl újmu. Žalobu na náhradu škody na majetku osoby lze podat soudu podle místa pobytu žalobce (sídla společnosti) nebo místa, kde škoda vznikla.

Žaloby týkající se dohody/smlouvy s uvedením místa plnění lze také podat soudu podle místa plnění uvedeného v dohodě/smlouvě.

Žaloby týkající se výkonu funkce poručníka, opatrovníka nebo správce majetku lze také podat soudu podle místa bydliště (sídla) poručníka, opatrovníka nebo správce majetku.

Žaloby týkající se spotřebitelských smluv lze také podat soudu podle místa bydliště spotřebitele.

Žalobce si může vybrat mezi několika soudy, které jsou příslušné k projednání věci.

Žaloby týkající se věcných práv k nemovitosti, užívání nemovitosti vyjma žádostí týkajících se vypořádání společného jmění manželů v souvislosti s rozvodem a zrušení zajištění nemovitosti spadají do příslušnosti soudu, v jehož obvodu se nemovitost majetku nebo její hlavní část nachází.

Pro nároky věřitelů zůstavitele předložené dříve, než dědicové dědictví přijali, a vypořádání pozůstalosti je příslušný soud, v jehož obvodu se pozůstalost nebo hlavní část nachází.

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Okresní soudy rozhodují jako soudy prvního stupně všechny občanskoprávní věci vyjma věcí, které projednávají krajské soudy nebo krajský soud ve Vilniusu.

Krajské soudy jako soudy prvního stupně projednávají tyto věci:

od 4. dubna 2013 žaloby týkající se nároků přesahujících 150 000 LTL vyjma věcí týkajících se rodinných a pracovních vztahů a případů zahrnujících náhrady nemajetkové újmy;

věci týkající se právních vztahů, které jsou předmětem nemajetkových autorských práv;

věci týkající se právních vztahů v oblasti civilního veřejného zadávání;

věci týkající se konkurzu nebo restrukturalizace vyjma věcí souvisejících s konkurzy fyzických osob;

věci, v nichž jednou ze stran je cizí stát;

věci založené na nárocích souvisejících s povinným prodejem akcií (kapitálová účast, úrok);

věci založené na nárocích souvisejících s vyšetřováním činnosti právnické osoby;

věci související s náhradou hmotné a nehmotné újmy způsobené porušením stanovených práv pacientů;

jiné občanskoprávní věci, o kterých musí podle zvláštních zákonů v prvním stupni rozhodovat krajské soudy.

Následující věci projednává výlučně jako soud prvního stupně krajský soud ve Vilniusu:

věci související se spory uvedenými v [patentovém zákoně](#) (*Lietuvos Respublikos patenty įstatymas*);

věci související se spory uvedenými v zákoně o ochranných známkách (*Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymas*);

věci související s osvojením litevského občana pobývajících na území Litevské republiky, o které požádají státní příslušníci jiných zemí;

jiné občanskoprávní věci, které spadají do výlučné příslušnosti krajského soudu ve Vilniusu jako soudu prvního stupně podle zvláštních zákonů.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

Osoby mohou podat žalobu k soudu samy nebo prostřednictvím svých zástupců. Účast osoby na jednání nezabývá tuto osobu práva mít v řízení zástupce. Zástupce se může zúčastnit soudního jednání jménem osoby, kterou zastupuje, pokud soud nepovažuje přítomnost zastupované osoby na jednání za nezbytnou.

V případech stanovených v Občanském soudním řádu a v [Občanském zákoníku \(Civilinis kodeksas\)](#) musí být účastník zastoupen advokátem, např. pokud soud projednává případ týkající se osoby, která je prohlášena za právně nezpůsobilou, pak musí být dotyčná osoba zastoupena advokátem.

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Osoby, které chtějí soudu předložit písemnosti nebo chtějí od soudu písemnosti získat, se musí obrátit na kancelář soudu, která objasní postup podávání, získávání nebo vracení písemností. [Kontaktní místa soudu](#)

Od spuštění portálu elektronických služeb e.teismas.lt dne 1. července 2013 je možné předkládat dokumentaci v řízení, sledovat řízení, zaplatit soudní poplatky a získávat další služby [on-line](#).

S cílem zajistit jednotné řešení věcí usnesením stanoveno, že od 1. ledna 2014 se musí elektronicky zpracovávat rovněž věci, které jsou elektronicky zpracovávány soudy nižšího stupně a postoupené odvolacím a kasačním soudům.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Účastníci řízení musí předložit soudu originály procesních písemností. Soud musí dále obdržet dostatečný počet kopií vytištěných procesních písemností: jednu kopii pro každou protistranu (ve věcech týkajících se vícero žalovaných nebo žalobců, jednu kopii pro každého z nich, případně pokud byl jmenován zástupce nebo oprávněná osoba pro doručování procesních písemností souvisejících s takovou věcí, pouze jednu kopii pro takového zástupce nebo oprávněnou osobu) a pro třetí strany, vyjma situací, kdy je procesní písemnost podána s využitím elektronických prostředků. Případné přílohy k procesním písemnostem je nutno podat ve stejném počtu kopií jako procesní písemnosti kromě případů, kdy jsou podány elektronickými prostředky nebo pokud soud povolil nezasílání příloh účastníkům z důvodu jejich značného množství.

Veškeré procesní písemnosti a jejich přílohy musí být zasílány soudu v úředním jazyce. Pokud účastníci řízení, jimž mají být procesní písemnosti zaslány, neovládají úřední jazyk, musí soud poskytnout překlady těchto písemností do jazyka, jež ovládají. Pokud je nutno dodané písemnosti přeložit do cizího jazyka, musí účastníci poskytnout řádně ověřené překlady.

Žalobu lze podat elektronicky prostřednictvím portálu elektronických služeb litevských soudů <https://e.teismas.lt/lt/public/home/>, který je k dispozici na internetové stránce národní správy soudů (*Teismų administracija*): <http://www.teismai.lt/>.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyloužit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Elektronický formulář žaloby lze vyplnit na portálu elektronických služeb litevských soudů <https://e.teismas.lt/lt/public/home/>.

Každá žaloba předložená soudu musí splňovat obecné požadavky platné pro obsah procesních písemností. (Článek 111 občanského soudního řádu).

Procesní písemnosti musí být soudu předkládány v písemné formě. Každá procesní písemnost, který účastník řízení předkládá, musí obsahovat:

název soudu, kterému je procesní písemnost předkládána;

procesní postavení, jména, příjmení, osobní identifikační čísla (jsou-li známa) a místa bydliště účastníků řízení; adresy dalších účastníků řízení pro zaslání procesních písemností, pokud je žalobce zná; pokud jsou účastníci řízení nebo jeden z nich právníkou osobou, obchodní firma, sídlo společnosti a jakékoli další adresy dalších účastníků řízení pro zaslání procesních písemností, pokud je žalobce zná, kódy, čísla běžných účtů (jsou-li známa) a podrobnosti o úvěrových společnostech (jsou-li známy);

způsob, kterým se mají účastníkovi zasílat procesní písemnosti, a poštovní adresa pro doručování, pokud se liší od bydliště nebo sídla;

povaha a předmět procesní písemnosti;

okolnosti odůvodňující předmět procesní písemnosti a jakékoli důkazy potvrzující tyto okolnosti;

veškeré přílohy, které musí být připojeny k podané procesní písemnosti;

podpis osoby podávající procesní písemnost a datum jejího vyhotovení.

Účastník řízení, který při tvorbě procesní písemnosti vychází z interpretačního pravidla přijatého mezinárodním soudem nebo soudem cizího státu, musí předložit kopii soudního rozhodnutí, kterým se takové pravidlo stanovuje, a řádně ověřený překlad rozhodnutí do úředního jazyka.

Procesní písemnost předložená soudu zástupcem musí obsahovat informace o zástupci uvedené v předchozích bodech 2 a 3 a musí být doplněna o písemnost dokládající práva a povinnosti zástupce, pokud taková písemnost nebyla dosud předložena, nebo pokud již uplynula platnost oprávnění uvedeného ve spisu.

Osoba zmocněná účastníkem řízení, který nemůže procesní písemnost podepsat, musí písemnost podepsat jménem účastníka s uvedením důvodu, proč účastník nemůže předkládanou písemnost podepsat osobně.

Článek 135 Občanského soudního řádu stanoví, že žaloba musí obsahovat tyto informace:

hodnota nároku, pokud se hodnota nároku určí na základě žaloby;

okolnosti, na nichž žalobce zakládá svůj nárok (odůvodnění nároku);

důkazy dokládající okolnosti uvedené žalobcem, bydliště svědků a místa, kde se nachází další důkazy;

co žalobce požaduje (stanovení žalobního nároku);

stanovisko žalobce k možnosti vynesení kontumačního rozsudku v případě, že žaloba nebo předběžná procesní písemnost zůstane bez odezvy;

informace o tom, zda bude věc řešena prostřednictvím advokáta. Pokud ano, je nutno uvést jméno, příjmení a adresu kanceláře advokáta;

stanovisko žalobce k možnosti dohody o urovnání v případě, že žalobce takové stanovisko chce uvést.

K žalobě se musí přiložit písemnosti či jiné důkazy, na nichž žalobce zakládá své nároky, doklad o úhradě soudního poplatku a jakékoli další žádosti o provedení důkazů, které žalobce nemůže předložit, a to včetně odůvodnění této skutečnosti.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

K žalobě se musí přiložit všechny písemnosti podporující nárok a doklad o úhradě soudního poplatku. Soudní poplatek v případě nepeněžitých nároků činí 100 LTL. U peněžních sporů se platí soudní poplatek v procentní hodnotě z nárokované částky, jak je stanoveno ve zvláštních předpisech: 3 % a nejméně 50 LTL v případě nároků do částky 100 000 LTL; 3 000 LTL a 2 % z nárokované částky v případě nároků převyšujících 100 000 LTL až do 300 000 LTL; a 7 000 LTL plus 1 % z nárokované částky v případě nároků převyšujících 300 000 LTL. Celkový soudní poplatek u peněžních sporů nesmí přesáhnout 30 000 LTL.

Ve zvláštních zákonech jsou stanoveny případy, v nichž jsou žalobci osvobozeni od soudního poplatku. Soud může dále vynést rozhodnutí o částečném osvobození od soudního poplatku nebo jeho úhradu odložit do vynesení rozhodnutí, a to s ohledem na finanční situaci osoby. Případné žádosti o osvobození od soudního poplatku nebo odložení jeho úhrady musí být odůvodněné a doplněné o důkazy špatné finanční situace osoby.

V písemném řízení je soudní poplatek polovina poplatku, který se platí v případě daného nároku, nikoliv však méně než 20 LTL.

Za samostatná odvolání se neplatí žádný soudní poplatek vyjma samostatných odvolání, která směřují k uplatnění předběžných opatření, kde je soudní poplatek stanoven na 100 LTL.

Pokud jsou procesní písemnosti nebo přílohy k těmto písemnostem doručeny soudou pouze pomocí elektronických komunikací, rovná se poplatek 75 % soudního poplatku, který se platí za danou procesní písemnost, přičemž minimální poplatek činí 10 LTL.

Klient musí v souvislosti s poskytováním právních služeb se svým advokátem, advokáty nebo advokátní komorou uzavřít dohodu. Klient musí uhradit dohodnutou odměnu za poskytnuté právní služby. Smluvní strany dohody o zastupování se mohou dohodnout o lhůtách úhrady odměny podle svého uvážení.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Zákon o státem zaručené právní pomoci (*Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas*) zaručuje poskytování primární a sekundární právní pomoci v souladu se stanovenými podmínkami.

Primární právní pomoc se poskytuje státním příslušníkům Litevské republiky a jiných členských států EU zákonně pobývajícím na území Litevské republiky nebo jiného členského státu EU a osobám oprávněným k využití takové pomoci na základě mezinárodních dohod, u nichž je Litevská republika smluvní stranou. Primární pomoc musí být poskytnuta bezodkladně. Pokud to není možné, budete informováni o jejím přiznání, což musí být nejpozději 5 dní od data podání žádosti. Měštlší úředníci a zaměstnanci, advokáti nebo odborníci z veřejných institucí, s nimiž obec uzavřela smlouvu, poskytnou osobní poradenství o mimosoudním urovnání vašeho sporu, poskytnou informace o právním řádu, zákonech a jiných právních předpisech a pomohou při vypracování dohody o urovnání nebo s vypracováním žádosti o sekundární pomoc. Primární právní pomoc může být zamítnuta v případě, že je nárok žadatele zjevně neodůvodněný, pokud žadatel obdržel rozsáhlé konzultace v téže otázce, pokud je zjevné, že daná osoba si může opatřit právní poradenství bez státem zaručené právní pomoci v souladu se zákony, nebo pokud se žádost netýká vlastních práv a oprávněných zájmů dané osoby, a to s výjimkou případů zastoupení stanovených zákonem.

Sekundární právní pomoc mohou získat titíž příjemci, avšak poskytnutí takové pomoci je rovněž závislé od výšky jejich celkových příjmů.

Sekundární právní pomoc může být poskytnuta každé osobě pobývajcí v Litevské republice, jejíž majetek a roční příjem nepřekračují úrovně způsobilosti stanovené vládou s ohledem na poskytování právní pomoci. Majetek a příjem se dělí na dvě úrovně: u úrovně I stát pokrývá 100 % nákladů na sekundární právní pomoc, zatímco u úrovně II stát pokryje 50 % nákladů na sekundární právní pomoc (zbývajících 50 % musí nést příslušná osoba).

Bez ohledu na majetek nebo roční příjem jsou následující osoby oprávněny obdržet sekundární právní pomoc zdarma: podezřelí, obviněné osoby nebo odsouzení v trestních věcech, kde je povinná účast obhájce; oběti ve věcech týkajících se náhrady škody vyplývající z trestného činu včetně věcí, kde se o otázce náhrady škody rozhoduje v trestním řízení; příjemci sociálních dávek; osoby závislé na zařízeních ústavní sociální péče; osoby s uznaným závazným zdravotním postižením nebo jako práce neschopné; osoby, které dosáhly důchodového věku a je u nich potvrzena vysoká míra zvláštních potřeb; poručníci (opatrovníci) takovýchto osob, pokud je právní pomoc nezbytná pro zastupování a ochranu práv a zájmů osob, kterým byl ustanoven poručník (opatrovník); osoby, které předloží doklad (nařízené obstavení majetku atd.) o tom, že nemohou z objektivních důvodů nakládat s vlastním majetkem a zdroji a jejich majetek a roční příjem, který by tak mohly použít podle svého, nepřekračuje míru způsobilosti stanovenou vládou s ohledem na poskytování sekundární právní pomoci; osoby s vážnou duševní chorobou, pokud se rozhoduje o jejich nucené ústavní péči nebo léčbě; poručníci (opatrovníci) takovýchto osob, pokud je právní pomoc nezbytná pro zastupování a ochranu práv a zájmů takové osoby; dlužníci, pokud se nárok uplatňuje na jejich poslední místo pobytu, kde v současnosti žijí; rodiče nebo jiní zákonní zástupci nezletilé osoby, pokud se jedná o odebrání dítěte; nezletilí, kteří nejsou sezdáni nebo soudem prohlášené za svéprávné a kteří se obracejí na soud ve věcech stanovených zvláštními zákony; osoby, které se domáhají prohlášení o nesvéprávnosti k jednání ve věcech týkajících se prohlášení o nesvéprávnosti; osoby, které se domáhají zápisu narození a jiné věci stanovené mezinárodními dohodami, u nichž je Litevská republika smluvní stranou.

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

O přípustnosti rozhodne soud usnesením. Tento postup se považuje za zahájení občanskoprávního řízení. Pokud v případě jakýchkoliv nedostatků účastník nebo osoba, která podala žalobu / procesní písemnost, odstraní takový nedostatek v souladu s požadavky a lhůtami stanovenými soudem, považuje se žaloba/písemnost podaná ke dni jejího doručení soudu. V opačném případě se má za to, že nebyla podána a na základě nařízení soudce se nejpozději pět pracovních dní po lhůtě pro odstranění nedostatků vrátí žalobci spolu s přílohami.

Žalobce může svou žalobu vzít zpět, pokud soud dosud nezaslal její kopii žalovanému. Později lze žalobu vzít zpět pouze tehdy, pokud s tím žalovaný souhlasí a pokud dochází ke zpětvzetí předtím, než soud prvního stupně přijme své rozhodnutí.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Účastníci řízení jsou informováni o času a místě soudního jednání nebo jednotlivých procesních opatřeních prostřednictvím předvolání nebo soudního oznámení. Harmonogram jednání je také dostupný na internetu prostřednictvím informačního systému litevských soudů, který je přístupný na internetové stránce národní správy soudů. <http://liteko.teismai.lt/tvarkarasciai/>

Poslední aktualizace: 21/10/2019

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Jak postupovat? - Lucembursko

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Alternativním způsobem řešení sporů je mediace, díky níž lze v některých případech předejít soudnímu řízení.

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Promlčecí lhůty se v jednotlivých případech liší.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Viz „Příslušnost soudů – Lucembursko“.

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Viz „Příslušnost soudů – Lucembursko“.

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Viz „Příslušnost soudů – Lucembursko“.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

Odpověď na tuto otázku závisí na předmětu a hodnotě sporu.

S výhradou zvláštních výjimek stanovených zákonem lze odpověď shrnout následovně:

Pokud je hodnota sporu rovna 10 000 EUR nebo nižší, je v zásadě příslušný smírčí soud (*justice de paix*). Před těmito soudy mohou účastníci řízení jednat buď osobně, nebo prostřednictvím svého zástupce, který musí, pokud není advokátem, předložit zvláštní zmocnění (*mandat*).

Pokud je hodnota sporu vyšší než 10 000 EUR, je v zásadě příslušný obvodní soud (*tribunal d'arrondissement*). U těchto soudů musí být účastníci řízení zastoupeni advokátem, který je oprávněn zastupovat u soudu (ustanovení advokáta), vyjma řízení o předběžném opatření a řízení v obchodních věcech, v

nichž mohou účastníci řízení jednat osobně, ale mohou si také zajistit právní pomoc či zastoupení. Před soudem druhého stupně (odvolacím soudem – *cour d'appel*) musí být účastníci řízení vždy zastoupeni advokátem, který je oprávněn zastupovat u soudu.

Pro některé spory je vždy příslušný smírčí soud, a to i když je hodnota sporu vyšší než 10 000 EUR: např. spory mezi pronajímateli a nájemci nemovitostí a žaloby na výživné, vyjma těch, které jsou připojeny k návrhu na rozvod či na rozluku. Smírčímu soudu se návrhy obecně podávají formou předvolání prostřednictvím soudního vykonavatele (*huissier de justice*). V takovém případě musí návrh na zahájení řízení splňovat určité formální náležitosti, zejména za účelem zachování práv obhajoby. V některých případech mohou účastníci řízení podat návrh na zahájení řízení sami, aniž by postupovali prostřednictvím soudního vykonavatele, a to podáním písemné žaloby smírčímu soudu (toto řízení je jednodušší a méně nákladné než řízení před obvodním soudem (*tribunal d'arrondissement*)). V obou případech mohou účastníci řízení jednat před soudem osobně nebo se mohou nechat zastupovat zástupcem, který musí, pokud není advokátem, předložit zvláštní zmocnění (*mandat*).

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Odpověď na tuto otázku závisí na rozlišení sporů, které je uvedeno v předchozím bodě.

Pokud je hodnota sporu rovna 10 000 EUR nebo nižší, mohou se účastníci řízení obracet přímo (prostřednictvím žaloby) nebo nepřímo (formou předvolání prostřednictvím soudního vykonavatele) na místně příslušné smírčí soudy. Fyzickými příjemci návrhů jsou vedoucí soudních kanceláří těchto soudů.

Pokud je hodnota sporu vyšší než 10 000 EUR, jsou účastníci řízení v zásadě povinni obrátit se na advokáta, který jménem svého klienta a prostřednictvím soudního vykonavatele zajistí obslání protistrany. Advokát předloží návrh na zahájení řízení místně příslušnému obvodnímu soudu nebo soudu druhého stupně.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Návrh (žalobu) lze podat ve francouzském, německém či lucemburském jazyce, s výhradou zvláštních ustanovení týkajících se konkrétních oblastí.

Návrh na zahájení řízení se podává obsílkou nebo prostřednictvím předvolání, vyjma případů, v nichž lze podat návrh přímo k soudu. Až na nevelké množství výjimek týkajících se smírčích soudů v určitých konkrétních záležitostech musí být návrhy na zahájení řízení podány písemně. Dokumenty zaslané faxem nebo elektronickou cestou nejsou přípustné.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyzložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

U některých konkrétních záležitostí (např. návrhů na vydání platebního rozkazu v souvislosti s nesplacenými peněžitými částkami či fakturami) existují formuláře, které se vyplňují. V zásadě platí, že předvolání ke smírčímu soudu, návrhy či obsílky podané k obvodnímu soudu a podání opravných prostředků k vyšším soudům musí pod sankcí neplatnosti obsahovat určité povinné náležitosti a musí být vyhotoveny předepsaným způsobem. Pro tyto účely nejsou vytvořeny zvláštní formuláře.

Existují rovněž formuláře pro návrhy, jež vycházejí z konkrétních právních předpisů Unie. Jako příklad lze uvést návrhy na vydání evropského platebního rozkazu podle nařízení (ES) č. 1896/2006 nebo návrhy týkající se evropského řízení o drobných nárocích, které vycházejí z nařízení (ES) č. 861/2007.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Soudní poplatky jsou v zásadě splatné v okamžiku ukončení řízení. Soud může rovněž uložit účastníkovi, který neměl ve věci úspěch, náhradu nákladů řízení účastníkovi řízení, který měl ve věci úspěch, pokud je soudce toho názoru, že by nebylo spravedlivé, aby veškeré vzniklé odměny a náklady hradil pouze tento účastník. Soud může rovněž nařídít jednomu či několika účastníkům řízení, aby složili kauci nebo zálohu (např. pokud soud nařídí znalecké dokazování).

Odměňování advokáta se řídí dohodou mezi klientem a advokátem. V praxi bývá zvykem vyplatit advokátovi zálohu.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Viz téma „[Právní pomoc – Lucembursko](#)“

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Pokud bylo řízení zahájeno přímo na návrh žalobce v případech, kdy to zákon umožňuje, soud následně vyrozumí žalobce o dalším postupu.

Pokud řízení bylo či muselo být zahájeno prostřednictvím advokáta jménem jeho klienta, soud vyrozumí advokáta, jakožto zákonného zástupce jeho klienta, o dalším postupu ve věci. Advokát je oprávněn poskytnout svému klientu informace o harmonogramu jednání, za předpokladu, že jsou tyto informace k dispozici nebo předvídatelné.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Viz odpověď na předchozí otázku.

Lhůtu pro předvolání k soudu v rámci písemných řízení stanoví v zásadě zákon. Lhůtu pro předvolání k soudu může určit také soud, zejména s cílem vyslechnout osobně některého z účastníků řízení nebo určité třetí osoby. Zákonem stanovené lhůty se liší v závislosti na soudu a podle toho, zda žalovaný bydlí v Lucembursku, nebo v zahraničí. V případě ústních řízení v zásadě musí žalobce oznámit žalovanému přesné datum, kdy se má dostavit k soudnímu jednání.

Související odkazy

<http://www.legilux.lu/>

Poslední aktualizace: 25/04/2019

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí [en](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady

Jak postupovat? - Malta

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Ano, pokud chcete na Maltě podat žalobu (návrh na zahájení řízení), musíte se obrátit na soud. Advokát (právník) nebo právní zástupce podá návrh k soudu a uhradí příslušný poplatek. Pokud je třeba podat návrh k vyššímu soudu, osoba, která jej podává, musí učinit místopřisežné prohlášení.

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Ne, žalobu lze k soudu podat kdykoli. Žalovaný však má právo v jakékoli fázi soudního řízení namítat promlčení nároku.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Osoba podávající žalobu musí být během jednání soudu fyzicky přítomna v soudní síni. V případě její nepřítomnosti jedná právník nebo právní zástupce jako její zástupce. Pokud účastník řízení není přítomen na Maltě, je zde jmenován zvláštní pověřenec, aby mohlo soudní řízení pokračovat v nepřítomnosti účastníka.

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Ačkoli má Malta pouze jednu soudní budovu, ta je rozdělena mezi několik různých soudů, jejichž příslušnost závisí na předmětu řízení, hodnotě žalobního nároku a místě bydliště žalobce. Na Maltě existují tyto soudy:

- Občanskoprávní soud (úsek pro věci rodinného práva) [Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja)] - projednává veškeré žádosti týkající se rodiny, jako je odluha, rozvod, výživné, určení otcovství a prohlášení manželství za neplatné.
- Smírčí soud (úsek pro věci rodinného práva pro ostrov Gozo) [Qorti tal-Maġistrati (Għawdex Sezzjoni Familja)] – jako v písm. a), ale k tomuto soudu se podávají žaloby proti osobám, které mají bydliště nebo obvyklý pobyt na ostrově Gozo.
- První dvůr občanskoprávního soudu (ústavní příslušnost) [Prim' Awla tal-Qorti Ċivili (sede Kostituzzjonali)] - věci ústavní povahy.
- Smírčí soud (Malta) [Qorti tal-Maġistrati (Malta)] – projednává a rozhoduje věci čistě občanskoprávní povahy týkající se všech nároků, které nepřesahují částku 11 646,87 EUR, vůči osobám, které mají bydliště nebo obvyklý pobyt v některé části ostrova Malta a všech dalších nároků uplatňovaných na základě maltského práva.
- Smírčí soud (nižší příslušnost pro ostrov Gozo) [Qorti tal-Maġistrati (Għawdex Inferjuri)] – jako v písm. d), tento soud ale využívají ti, kdo chtějí podat žalobu proti osobám, které mají bydliště nebo obvyklý pobyt na ostrově Gozo. V rámci svého úseku speciální soudní příslušnosti (Voluntary Jurisdiction) má také pravomoc svěřené občanskoprávnímu soudu.
- První dvůr občanskoprávního soudu [Prim' Awla tal-Qorti Ċivili] - projednává a rozhoduje věci čistě občanskoprávní povahy týkající se všech nároků, které přesahují částku 11 646,87 EUR, a veškeré věci (bez ohledu na hodnotu nároku), které se týkají nemovitostí nebo věcných břemen, břemen či práv spojených s nemovitostmi, včetně veškerých nároků na vystěhování nebo vyklizení nemovitosti, ať už městské nebo venkovské, kterou užívají nebo obsazují osoby, které mají bydliště nebo obvyklý pobyt v soudním obvodu tohoto soudu.
- Smírčí soud (vyšší příslušnost pro ostrov Gozo) [Qorti tal-Maġistrati (Għawdex Sezzjoni Superjuri Ġenerali)] - jako v písm. g), tento soud je však příslušný k přijímání žalob proti osobám, které mají bydliště nebo obvyklý pobyt na ostrově Gozo.
- První dvůr občanskoprávního soudu (úsek Voluntary Jurisdiction) [Prim' Awla tal-Qorti Ċivili, Ġurisdizzjoni Volontarja] - tento soud projednává nesporné záležitosti, jako je otevření tajné závěti, opatrovnictví a adopce. Kromě toho schvaluje uzavírání smluv nebo k němu vydává povolení. Tento soud také schvaluje přijetí ustanovení, která jsou právními předpisy povolena pouze v případě předchozího schválení nebo udělení povolení. Kromě výše uvedených soudů existuje ještě několik dalších soudů (tribunálů). Soud pro drobné nároky (Tribunal ta' Talbiet iż-Żgħir) (rozhodující všechny peněžní nároky, jejichž hodnota nepřesahuje 3 494,06 EUR), soud pro správní přezkum (Tribunal ta' Reviżjoni Amministrattiva) a průmyslový soud (Tribunal Industrijali). Malta má také rozhodčí centrum (Ċentru tal-Arbitraġġ), které poskytuje služby související s rozhodčím řízením. Podle maltského práva mají účastníci řízení za určitých okolností povinnost zúčastnit se smírčího řízení (povinné smírčí řízení). Jeho předmětem jsou spory týkající se nemovitostí ve společném vlastnictví a motorových vozidel.

Všechny tyto soudy jsou soudy prvního stupně a obecnými soudy. Opravný prostředek proti jejich rozhodnutí je proto možné podat k odvolacímu soudu (Qorti tal-Appell). Opravný prostředek proti rozhodnutí soudu pro drobné nároky, rozhodčího centra nebo smírčího soudu musí být podán k odvolacímu soudu v jeho nižší příslušnosti (předsedá jeden soudce). Opravný prostředek proti rozhodnutí prvního dvora občanskoprávního soudu musí být podán k odvolacímu soudu v jeho vyšší příslušnosti (předsedají tři soudci). Opravné prostředky proti rozhodnutí prvního dvora občanskoprávního soudu (v jeho ústavní příslušnosti) se podávají k ústavnímu soudu (Qorti Kostituzzjonali) a proti rozhodnutí smírčího soudu pro ostrov Gozo v jeho nižší i vyšší příslušnosti vždy k odvolacímu soudu na Maltě.

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Viz odpověď na otázku číslo 4.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

K podání žaloby k nižším soudům je zapotřebí zastoupení advokátem nebo právním zmocněncem. Je-li podávána žaloba k vyššímu soudu, je zapotřebí zastoupení advokátem nebo právním zmocněncem.

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

V podatelně soudu.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Žalobu je třeba vypracovat v maltštině. Musí být podána písemně a osobně advokátem nebo právním zmocněncem.

Pokud je jedním z účastníků řízení cizinec, je možné požádat, aby soudní řízení bylo vedeno v angličtině.

Na Maltě neexistuje možnost podat žalobu elektronickou poštou nebo faxem.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyloučit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Existují formuláře, které je třeba vyplnit při podávání žaloby rozhodčímu centru nebo soudu pro drobné nároky. Takové formuláře však neexistují pro podání žaloby ke smírčímu soudu nebo prvnímu dvoru občanskoprávního soudu. Žaloba podávaná k prvnímu dvoru občanskoprávního soudu musí obsahovat:

- prohlášení, které jasně a výslovně uvede předmět věci v samostatných číslováných odstavcích, tak aby byl zdůrazněn nárok a rovněž bylo uvedeno, kterých skutečností si byl žalobce osobně vědom;
- důvod nároku;
- nárok nebo nároky, které jsou očíslovány; a
- každý návrh s místopřísežným prohlášením musí obsahovat toto upozornění, které je vtištěno jasným a čitelným písmem bezprostředně pod hlavičkou soudu:

„Každý, kdo obdrží tuto žalobu s místopřísežným prohlášením a tato žaloba se ho týká, poskytne do dvaceti (20) dnů od data jejího doručení, které je dnem obdržení, odpověď s místopřísežným prohlášením. Není-li odpověď s místopřísežným prohlášením písemně poskytnuta v souladu se zákonem ve stanovené lhůtě, soud přistoupí k rozhodnutí o dané věci podle zákona.

Z toho důvodu je v zájmu každého, kdo obdrží tuto žalobu s místopřísežným prohlášením a tato žaloba se ho týká, aby se bezodkladně obrátil na advokáta, a mohl se tak během jednání k dané věci vyjádřit.“

e) Dokumenty, které mohou být nezbytné na podporu nároku, se předloží spolu s žalobou s místopřísežným prohlášením.

f) Žaloba s místopřísežným prohlášením je potvrzen přísahou učiněnou před vedoucím soudní kanceláře nebo právním zmocněncem, který je jmenován komisařem pro přísahy podle nařízení o komisařích pro přísahy (kapitola 79).

g) Žalobce spolu s prohlášením rovněž uvede jména svědků, které má v úmyslu předvolat jako důkazní prostředek, přičemž u každého z nich uvede skutečnosti a důkazy, jež jimi hodlá doložit.

h) Žaloba se doručí žalovanému.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Ano, při podávání žaloby musí být uhrazen příslušný poplatek. Jeho výše se liší podle typu věci a/nebo hodnoty nároku.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Ano, osoba bez prostředků může požádat o právní pomoc. Žádost o ni se podá prvnímu dvoru občanskoprávního soudu. Lze ji podat také ústně právníkovi pro právní pomoc. Aby byla tato pomoc poskytnuta, musí být splněna určitá kritéria, konkrétně musí žalobce místopřísežně prohlásit před vedoucím soudní kanceláře a v případě, že je žádost podávána ústně, před právníkem pro právní pomoc, že:

a) je přesvědčen, že má oprávněné důvody zahájit řízení, obhajovat se, pokračovat v řízení nebo být jeho účastníkem;

b) kromě předmětu řízení nevlastní žádný typ majetku, jehož čistá hodnota by dosahovala 6 988,12 EUR, nepočítaje v to předměty každodenní potřeby pro domácnost, jejichž používání žalobcem a jeho rodinou je považováno za přiměřeně nezbytné, a že jeho roční příjem nepřesahuje vnitrostátní minimální mzdu stanovenou pro osoby starší 18 let;

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Po podání žaloby soud nařídí jednání. Oznámí žalobci a obžalovanému datum prvního jednání (oznámení o jednání). Dotyčný také může zjistit, zda bylo stanoveno jednání v jeho věci, pomocí soudního elektronického systému zvaného *Lecam* nebo na internetové stránce soudů. Účastníci řízení neobdrží žádné potvrzení ohledně toho, zda byla žaloba podána správně, je však třeba uvést, že vedoucí soudní kanceláře soudu nepřijme žádnou žalobu s místopřísežným prohlášením, která nespĺňuje prvky uvedené v odpovědi na otázku číslo 9.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Žalobci je doručeno oznámení o jednání. Datum dalšího jednání je stanoveno během probíhajícího jednání. Některé informace o věci je možné získat na internetové stránce soudů.

Poslední aktualizace: 22/03/2017

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí [nl](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

Jak postupovat? - Nizozemí

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Ne, při snaze o řešení sporu nemusíte vždy k soudu. V některých případech je vhodné využít alternativní způsoby řešení sporů.

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Ano, obvykle ano, ale časová omezení pro podání žaloby u soudu se mohou lišit v jednotlivých případech, takže nelze odpovědět v obecné rovině. Dotazy nejlépe zodpoví advokát nebo právní asistenční služba (*Juridisch loket*) (<http://www.juridischloket.nl/>)

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Základním pravidlem je, že žalovaného předvolá soud členského státu, ve kterém má bydliště.

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Pokud zákon nestanoví jinak, musíte svou věc předložit okresnímu soudu v místě bydliště žalovaného. Pokud není známo místo bydliště žalovaného na území Nizozemska, je místně příslušný soud v místě, kde se tato osoba skutečně zdržuje. Musíte tedy zjistit, na které adrese a ve které nizozemské obci žalovaný žije. Pokud je tato informace známa, můžete využít [zákon o organizaci soudů \(Wet op de rechterlijke indeling\)](#), v němž najdete, ve kterém soudním okrese se místo bydliště nebo místo, kde se zdržuje, nachází. Díky tomu můžete určit okresní soud, kterému je nutno věc předložit.

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Odpověď na tuto otázku je uvedená u předchozí otázky. Další informace o tom, kterému soudu má být vaše věc předložena, získáte na stránce rechtspraak.nl.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

V Nizozemsku platí právní zásada, že účastníci řízení musí být v občanskoprávních a obchodních věcech zastoupeni advokátem. Z tohoto hlediska nezáleží na tom, zda se věc týká řízení zahájeného soudním předvoláním, řízení zahájeného na základě žaloby (návrhu) nebo zkráceným řízením, řízení pro vydání předběžného opatření nebo například řízení v nepřítomnosti z důvodu nedostavení se.

Výjimka platí pouze v případě nároků do výšky 25 000 EUR nebo nároků neurčené hodnoty, kde však je jasně patrné, že hodnota, již představují, nepřekračuje 25 000 EUR. V těchto případech je věcně příslušným soudem okresní soud a účastníci řízení mohou v řízení jednat vlastním jménem.

Účastníci mohou rovněž získat pomoc od jiných osob než advokátů, například od právního poradce nebo od soudního úředníka.

Pokud se věc týká pracovní smlouvy, kolektivní smlouvy, obecně závazného ustanovení kolektivní smlouvy, dohody o předčasném odchodu do důchodu uvedené v zákoně o rámcové dohodě pro předčasný odchod do důchodu vládních úředníků (*Wet kaderregeling vut overheidspersoneel*), dohody o obchodním zastoupení, dohody o nájmu nebo dohody o leasingu, je možné jednat i bez advokáta. V těchto případech je tedy výška nároku vyjadřená v penězích nepodstatná.

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Písemnosti, na základě kterých lze řízení zahájit, se musí zaslat kanceláři příslušného soudu. Je nutné mít na paměti, že je rozdíl mezi řízením zahájeným na základě soudního předvolání a řízením zahájeným na základě žaloby (návrhu). V řízeních zahájených na základě soudního předvolání se soudní předvolání nejprve doručí žalovanému a potom se zaregistruje v kanceláři soudu. Oba úkony musí vykonat soudní úředník. Řízení potom probíhá podle rozvrhu projednávání (seznamu případů projednávaných během zasedání). V řízeních zahájených na základě žaloby se žaloba podává přímo kanceláři soudu a zbytek řízení rovněž probíhá prostřednictvím kanceláře příslušného soudu. Viz také „Doručování písemností“.

Výše uvedený postup se v příštích letech změní, až nabydou účinnosti právní předpisy o (povinném) elektronickém řízení. Tyto právní předpisy se začnou uplatňovat postupně od roku 2017 do roku 2021. Elektronická řízení pak budou povinná ve všech případech s povinným právním zastoupením. Tato řízení se poté budou zahajovat předložením výchozí písemnosti (*procesinleiding*) prostřednictvím internetového portálu soudní služby (*Rechtspraak*) nebo prostřednictvím systémového spojení mezi soudní službou a advokátem. Viz také informace týkající se „Automatizovaného zpracovávání“.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

V Nizozemsku je pro soudní řízení úředním jazykem nizozemština. To znamená, že soudní předvolání nebo (písemný) návrh soudu, kterým se zahajuje řízení, musí být vyhotoveny v nizozemštině. Výjimkou jsou procesní písemnosti v případě projednávaném soudem v provincii Frísko, které lze vyhotovit ve frištině.

Písemnosti lze také doručovat do kanceláře okresního soudu faxem. Písemnosti zaslané faxem a doručené do kanceláře soudu do 24:00 posledního dne lhůty se považují za podané ve lhůtě. Výjimka: návrhy v rodinných věcech nebudou přijaty, pokud byly zaslány faxem. Písemnosti nelze podávat elektronickou poštou. V období let 2017 až 2021 je plánováno zavádění elektronických řízení pro všechny věci občanského a správního práva. Až vstoupí elektronická řízení v platnost pro příslušný druh věci, bude možno podat žalobu soudu elektronicky prostřednictvím internetového portálu soudní služby.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Zákon stanoví zvláštní požadavky na obsah soudního předvolání nebo (písemného) návrhu soudu, kterými se zahajují řízení. Podle nových předpisů, které umožňují elektronická řízení, existuje již jen jeden způsob, jak lze řízení zahájit. Tyto právní předpisy se začnou uplatňovat od září 2017 do roku 2021. Další informace lze získat v [☞ Vnitrostátní procesní pravidla pro občanskoprávní předvolání \(Landelijk Procesreglement voor civiele dagvaarding en de rechtbanken\)](#) (v oddíle *Rechtbanken* (okresní soudy), *Handel* (obchod)) a v [☞ Procesní pravidla pro řízení zahájená na základě návrhu v obchodním občanském právu/před obchodním občanským soudem ve zkrácených řízeních \(Procesreglement voor verzoekschriftenprocedure sector civiel handel /voorzieningenrechter\)](#).

Řízení zahájená na základě soudního předvolání

V řízení zahájeném na základě soudního předvolání soudní úředník nejprve doručí předvolání žalovanému a potom ho zaregistruje v kanceláři soudu. Soudní předvolání musí obsahovat: jméno žalobce, předmět nároku, jméno žalovaného, odůvodnění nároku a nezbytné písemnosti předložené žalobcem na podporu nároku. Soudní předvolání také musí obsahovat datum jednání a soud, který bude případ projednávat.

Spis musí obsahovat následující písemnosti:

originál soudního předvolání;

pokud je nutno soudní předvolání doručit do zahraničí, originální písemnosti prokazující řádné doručení;

důkazy právní pomoci z veřejných zdrojů nebo potvrzení o příjmu nebo kopii žádosti o právní pomoc poskytnutou z veřejných zdrojů nebo potvrzení o příjmu;

důkazy o výběru bydliště žalovaného;

důkazy (písemnosti), na které se v řízení odvolává;

oznámení o tom, zda se před řízením nejprve uskutečnila mediacce, a v níže uvedených případech se předkládají i kopie těchto písemností:

pokud se nárok vztahuje na úhradu nákladů na exekuci, kopii písemností o exekuci;

v případech postoupení rozhodnutí o postoupení a písemnosti zahrnuté do postoupení;

pokud se má soudní předvolání zveřejnit nebo přeložit do cizího jazyka, písemnosti prokazující, že k tomu došlo.

Řízení zahájená na základě žaloby (návrhu)

V řízení zahájeném na základě návrhu se návrh podává přímo kanceláři soudu a zbytek řízení probíhá taktéž prostřednictvím kanceláře příslušného soudu.

Spis musí obsahovat tyto písemnosti:

jména, příjmení a místo bydliště nebo, v případě, že není k dispozici místo bydliště na území Nizozemska, místo, kde se žalobce skutečně zdržuje, dále pak

jméno, adresu, místo bydliště nebo, v případě, že není k dispozici místo bydliště na území Nizozemska, místo, kde se každý žalovaný a každá

zainteresovaná strana skutečně zdržuje, pokud je to žalobci známo, dále pak

jasný popis návrhu a důvody, z nichž vychází, včetně důvodů pro určení místní příslušnosti soudu, dále pak

jméno a telefonní číslo advokáta přiděleného k věci.

Každý účastník, který se v soudním předvolání nebo písemném prohlášení či odpovědi odvolává na jakoukoli písemnost, musí připojit kopii této písemnosti.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Soudní poplatky se musí zaplatit na začátku soudního řízení. Výše poplatků se odvíjí od povahy věci a hodnoty předmětného sporu. V praxi často váš advokát uhradí tuto sumu předem a následně vám ji vyúčtuje. Je-li nutné v průběhu řízení přizvat znalce (například auditora, znalce z oblasti lékařství nebo technického znalce), soud následně vyúčtuje náklady neúspěšné straně, pokud nerozhodne jinak (například v rodinných věcech, kde náklady obvykle nese ta strana, která je vyvolala). Totéž platí i pro náklady na svědky nebo jiné způsoby dokazování.

Právníci si za své služby účtují odměnu, která je založena na hodinové sazbě (včetně DPH/bez DPH), pokud neexistuje nárok na právní pomoc financovanou z veřejných zdrojů (viz také otázka č. 11). Odměny advokátů nejsou v Nizozemsku v zásadě pevně stanovené. Doporučujeme vyžádat si včas informace o odměně od advokáta, který vás bude zastupovat, nebo od Nizozemské advokátní komory (*Nederlandse orde van Advocaten*). Většina právníků požaduje zálohu a následně vykazuje své služby během řízení a potom následuje konečná faktura.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

V Nizozemsku existuje možnost získat právní pomoc financovanou z veřejných zdrojů. Každý, kdo potřebuje právní pomoc, ale nemůže si ji dovolit, může požádat o příspěvek na náklady právního zastoupení. Rada právní pomoci (*Raad voor rechtsbijstand*) pak uhradí část nákladů na advokáta, ale je nutné se na úhradě podílet i z vlastních zdrojů. Konkrétní příspěvek závisí na finanční situaci. Žádost o právní pomoc předkládá advokát Radě právní pomoci. Podmínky způsobilosti najdete na internetové stránce Rady právní pomoci ([☞ http://www.rvr.org/](http://www.rvr.org/)).

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

V rámci řízení zahájeného na základě soudního předvolání probíhá řízení od data předvolání. Soudní předvolání podává žalující strana v kanceláři soudu nejpozději poslední den pracovní doby kanceláře soudu před datem v rozvrhu projednávání uvedeným v předvolání (plánované datum projednávání). Soudní úředník zaznamená případ do rozvrhu projednávání samosoudci.

Probíhající řízení se skončí, pokud předvolání nebylo doručeno kanceláři soudu do výše uvedené lhůty, pokud se do dvou týdnů od data v rozvrhu projednávání stanoveného v předvolání nevydá řádné opravné předvolání.

V rámci řízení zahájeného na základě návrhu řízení probíhá od doručení návrhu kanceláři soudu.

Obvykle se nezasílá žádné potvrzení o tom, že věc byla řádně podána. Pokud se v řízeních zahájených na základě soudního předvolání vyskytují v předvolání nedostatky, má v některých případech žalobce možnost tyto nedostatky odstranit. Totéž platí pro řízení zahájená na základě návrhu. Kancelář soudu však není povinná nabídnout tuto možnost.

V řízeních, která musí probíhat elektronicky, vygeneruje elektronický systém potvrzení o doručení, které je součástí elektronického spisu. Účastníci řízení mohou kdykoli nahlížet do písemností elektronickou cestou.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Přesné informace týkající se časového rozvrhu řízení nemůže poskytovat kancelář soudu okamžitě nebo při zahájení řízení. Budete samozřejmě informováni o tom, kdy se bude vaší věcí soud zabírat. Advokát nebo kancelář soudu budou obvykle schopni přibližně sdělit přibližný čas projednávání, na tyto informace však neexistuje žádný nárok.

Poslední aktualizace: 02/01/2019

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí [de](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady

Jak postupovat? - Rakousko

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Dříve než se žalobce obrátí na soud, může být užitečné se zamyslet nad alternativními způsoby řešení sporů.

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Lhůty se liší případ od případu. V těchto otázkách je proto vhodné se podrobněji informovat u právního poradce.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Viz „Soudní příslušnost - Rakousko“.

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Viz „Soudní příslušnost - Rakousko“.

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Viz „Soudní příslušnost - Rakousko“.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

Pokud má být spor v občanských a obchodních věcech rozhodován v rámci soudního řízení u okresních soudů (*Bezirksgericht*), (které jsou zpravidla příslušné pro spory, kdy hodnota sporu nepřesahuje částku 15 000 EUR), musí být žaloba podepsána advokátem tehdy, pokud hodnota sporu převyšuje částku 5 000 EUR. Povinnost být zastoupen advokátem se nevztahuje na ty žaloby, které se **bez ohledu na výši hodnoty sporu** (tedy i u sporů, jejichž hodnota převyšuje částku 15 000 EUR) podávají u okresních soudů (zejména spory o určení otcovství, o výživné náležející ze zákona, spory týkající se rozvodu a také spory týkající se vztahů mezi manžely nebo mezi rodiči a dětmi, spory o určení nebo úpravu hranic pozemků, o služebnosti k bytu a o výměnku, spory týkající se omezování práva držby a spory z nájemních smluv a smluv o užívání bytů a provozoven včetně parkovacích ploch a garáží, spory z nájemních smluv k nemovitostem a spory vyplývající z podnikání s nemovitým majetkem, dále spory ze smluvního vztahu mezi lodními dopravci, dopravci, hostinskými a jejich zákazníky, cestujícími a hosty).

Povinnost být zastoupen advokátem se nevztahuje rovněž na nároky uplatňované v rámci nesporného řízení (řízení ve věcech nesporného soudnictví).

Pokud není zastoupení advokátem před okresními soudy povinné, může k soudu podávat žalobu nebo návrh na zahájení soudního řízení každý sám.

Pokud má být spor v občanských a obchodních věcech rozhodován v rámci soudního řízení u zemských soudů (*Landesgericht*), musí být žaloba zpravidla vždy podepsána advokátem. Zemské soudy projednávají všechny žaloby, pro které nejsou příslušné okresní soudy a nezávisle na výši hodnoty sporu, zejména pak spory týkající se práv na ochranu průmyslového vlastnictví a nekalé soutěže a žaloby na zdržení se jednání podané sdruženími na ochranu spotřebitelů.

Z povinnosti být před zemským soudem zastoupen advokátem jsou vyňaty všechny nároky vyplývající z pracovního nebo sociálního práva (řízení podle zákona o pracovních a sociálních soudech – *Verfahren nach dem Arbeits- und Sozialgerichtsgesetz, ASGG*), zejména tedy všechny nároky zaměstnance vůči zaměstnavateli vyplývající z pracovněprávního vztahu.

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Písemná žaloba se zaslá na poštovní adresu příslušného soudu.

Strana, která není zastupována advokátem, může žalobu podat také ústně do protokolu (vždy pod dohledem příslušného soudce) v úředních dnech na příslušném oddělení okresního soudu příslušného k projednání a rozhodnutí věci, resp. konkrétního okresního soudu, v jehož obvodu má strana práve pobyt. Příslušné soudní oddělení je u soudu předem určeno soudním rozdělovníkem a je možné se o něm informovat telefonicky nebo osobně přímo u soudu vždy během úředních hodin. Úřední dobu konkrétního okresního soudu (každý týden alespoň polovinu dne) je možné zjistit na webové stránce spolkového ministerstva spravedlnosti (*Bundesministerium für Justiz*), když zadáte vyhledávat slovo „Gerichtsdatenbank“ (databáze soudů), nebo na telefonním čísle soudu – minimálně během úředních hodin (obvykle, vyjma svátků, od pondělí do pátku od 8.00 do 16.00).

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Úředním jazykem všech soudů je němčina. Před určitými soudy je mimo to jako úřední jazyk pro jazykové menšiny povolena burgenlandská chorvatština, maďarština nebo slovinština.

Žaloba nebo návrh na zahájení řízení musí být podán v písemné formě. V případě, že strana nemusí být ve sporu zastoupena advokátem, může být žaloba nebo návrh na zahájení soudního řízení podán rovněž ústně – jak již bylo uvedeno k otázce 7 – do protokolu u příslušného okresního soudu. U žalob podaných v elektronické podobě prostřednictvím faxu nebo e-mailu je nutno ze strany soudu očekávat výzvu k doplnění podání. V elektronické podobě mohou být žaloby podány prostřednictvím uzavřeného systému elektronického právního styku (*Elektronischer Rechtsverkehr, ERV*), pro který je nezbytné přihlášení (s ohledem na náklady s tím spojené se tento způsob doporučuje pouze v případě většího počtu žalob podávaných u rakouských soudů).

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Povinné formuláře jsou k dispozici pouze u žalob na vydání platebního rozkazu (*Mahnklagen*). Žaloby pouze na peněžité plnění nepřevyšující částku 75 000 EUR musí být u soudu uplatněny povinně jako žaloby na vydání platebního rozkazu (v řízení o vydání platebního rozkazu, *Mahnverfahren*). Konkrétní platné formuláře je možno získat na soudech nebo je lze stáhnout a vytisknout na internetových stránkách spolkového ministerstva spravedlnosti (*Bundesministerium für Justiz*, <http://www.justiz.gv.at>).

Formulářové žaloby, jejichž použití není ovšem povinné, jsou k dispozici ve věcech soudního vypovězení nájemní smlouvy k bytu nebo k jedné či více provozovněm.

Ke každé žalobě mohou být jako příloha připojeny v zásadě veškeré listinné důkazy vhodné k prokázání tvrzených skutečností (= listiny ve stejném počtu vyhotovení jako samotná žaloba, viz k tomu otázka 12). K žalobě mohou být v písemné formě připojeny prorogační dohody o soudní příslušnosti nebo o příslušnosti tuzemských soudů (dohody o soudní příslušnosti). Totéž platí i v případě písemných dohod o místu plnění smlouvy, pokud se chce žalobce opírat o tuto soudní příslušnost, a také u všech ostatních zvláštních skutečností týkajících se příslušnosti, resp. zvláštních druhů řízení (jako například směnka v rozkazním řízení směnečném).

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

S každou žalobu uplatňovanou v občanském soudním řízení jsou s jejím podáním k soudu spojeny ihned soudní poplatky, které jsou stanoveny paušálně pro řízení před soudy prvního stupně a v zásadě nezávisí na dalším osudu žaloby. Výše soudního poplatku je zpravidla odstupňována podle výše hodnoty sporu. Soudní poplatek musí být zaplacen při podání žaloby (přímo u soudu v hotovosti nebo kreditní nebo debetní kartou, jinak nepřímo obvykle převodem na účet soudu s uvedením účelu platby „Gerichtsgebühren“ – *soudní poplatky* – a také s údajem o účastnících).

Způsob platby odměny za zastupování advokátem se řídí individuální dohodou; totéž platí pro výši této odměny, pokud není odměna dohodnuta podle zákona o advokátních tarifech (*Rechtsanwaltstarifgesetz*) nebo podle obecných kritérií odměňování (*Allgemeine Honorar-Kriterien*). Náhrada nákladů vzniklých protistraně se obvykle přiznává až pravomocným rozhodnutím soudu ve věci samé podle zásady úspěchu ve věci.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Poskytnutí právní pomoci ve formě osvobození od soudních poplatků se přiznává účastníkovi, pro něhož by vedení konkrétního soudního řízení vedlo k tomu, že bude ohroženo životní minimum nutné pro zajištění základních životních potřeb. Návrh na osvobození od soudních poplatků se podává písemně nebo ústně k soudu, u něhož je nebo má být řízení vedeno. V případě, že se sídlo tohoto soudu nachází mimo obvod okresního soudu podle místa bydliště nebo pobytu, může být návrh podán rovněž do protokolu u okresního soudu, ve kterém má žadatel pobyt.

Jsou-li splněny finanční i věcné podmínky, může být o právní pomoc ve formě osvobození od soudních poplatků zažádáno již před podáním žaloby, ať již půjde o osvobození pouze pro podání žaloby, nebo i na celé řízení.

Další informace k otázce právní pomoci ve formě osvobození od soudních poplatků naleznete na internetových stránkách spolkového ministerstva spravedlnosti (*Bundesministerium für Justiz*) [http://www.justiz.gv.at/](http://www.justiz.gv.at) v sekci „Služby pro občany“ (*Bürger-service*). Na této stránce je také k dispozici formulář žádosti o osvobození od soudních poplatků, který si můžete stáhnout a v němž naleznete další důležité informace a pokyny.

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Řízení je zahájeno dnem, kdy je žaloba (návrh na zahájení řízení) doručena (alespoň teoreticky příslušnému) soudu. Za řádně podanou se žaloba považuje tehdy, pokud není ihned odmítnuta nebo pokud soud účastníka nevyzval k opravě nebo doplnění žaloby (žaloba se tedy jeví způsobila k projednání podle jednacího řádu). Písemná žaloba má být podána v tolika vyhotoveních (exemplářích, stejnopisech), kolik je zúčastněných stran (jeden exemplář pro soud, jeden pro každou protistranu). V případě, že žaloba obsahuje formální nebo obsahové nedostatky, vyzve soud stranu, aby toto podání opravila nebo jej doplnila s tím, že uvede i důsledky včasného nevyhovění výzvě. Potvrzení o doručení žaloby je vydáno pouze na požádání, v systému elektronického právního styku (systém ERV) probíhá ale automaticky.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

V řízení o vydání platebního rozkazu je na základě formuláře už v žalobě zažádáno o předání pravomocného vyhotovení platebního rozkazu. Žalobci je tak automaticky doručeno buďto pravomocné vyhotovení platebního rozkazu (exekuční titul), nebo kopie, resp. sdělení o včas podaném odporu ze strany žalovaného, zpravidla s předvoláním k ústnímu jednání (zahájení řádného soudního řízení). Spodní hranice lhůty pro předvolání není dosud v řízení před okresním soudem stanovena, v soudních řízeních před zemským soudem činí minimálně 3 týdny.

V řízení o soudní výpovědi nájemní smlouvy k bytu nebo nebytovým prostorám musí být o předání pravomocného vyhotovení výpovědi požádáno zvlášť. Pokud strana, která dostala výpověď, včas (do čtyř týdnů) podá odpor, je o tom druhá strana úředně informována (většinou jsou strany zároveň předvolány k ústnímu projednání sporu).

Kromě zvláštních druhů řízení (jako řízení o vydání platebního rozkazu, rozkazní a výpovědní řízení) je následně v soudním řízení před příslušným okresním soudem, obvykle z úřední povinnosti, doručena žaloba (po případném doplnění nebo odstranění nedostatků) žalovanému spolu s předvoláním k ústnímu jednání ve věci a zároveň je k ústnímu jednání ve věci pozván také žalobce. V řízení před zemským soudem je žalovanému s žalobou doručena s úřední povinností také výzva k písemné odpovědi na žalobu (s upozorněním na povinné zastoupení advokátem). Pokud žalovaný včas na žalobu neodpoví, dojde – na návrh žalobce – k vydání rozsudku pro zmeškání, v opačném případě dochází k přerušení řízení. V případě včasné odpovědi na žalobu obdrží žalobce kopii této písemnosti, často spolu s předvoláním k ústnímu jednání ve věci.

O přesném časovém sledu již soudem stanovených procesních postupů, resp. o aktuálním stavu řízení se mohou strany (v každé fázi řízení) telefonicky informovat během úředních hodin přímo u příslušného oddělení soudu (kanceláře), přičemž musí uvést spisovou značku (*Aktenzeichen*).

V přípravném jednání (v prvním termínu k ústnímu jednání ve věci) je se stranami, které mají zásadně povinnost se osobně dostavit, pokud o skutečnostech není dostatečně informován jejich zástupce, projednán a následně soudem stanoven další (zejména také časový) průběh řízení. Takto stanovený průběh řízení se ve formě programu řízení stává součástí jednacího protokolu. Stranám (resp. jejich zástupcům) se doručí opis tohoto protokolu. Změny programu řízení se dají stranám na vědomí, a pokud se to jeví vhodné, jsou s nimi také projednány.

Poslední aktualizace: 13/11/2015

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí [PL](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady

Jak postupovat? - Polsko

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Alternativou k zahájení soudního řízení je využití mediačních řízení. Mediace znamená mimosoudní (smírný) postup pro řešení sporu se zapojením nezávislé a kvalifikované osoby nebo instituce (mediátora). Mediační řízení jsou dobrovolná (strana sporu může kdykoli odvolat souhlas s mediací a od mediace odstoupit), důvěrná (účastníci musejí zachovávat důvěrnost informací získaných během mediace) a mediátoři jsou nestranní a nezávislí (nepřikloní se k žádné ze stran a v zásadě nenavrhují řešení sporu).

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Žaloby lze obvykle podávat k soudu kdykoli, pokud zákon nestanoví časové omezení, tzv. promlčecí lhůtu. Straně, která podává žalobu po uplynutí promlčecí lhůty nároku, hrozí nebezpečí, že prohraje, pokud druhá strana promlčení nároku namítne.

Promlčecí lhůty (*terminy zawite*) se řídí polským právem. Zvláštní povaha promlčecí lhůty znamená, že pokud oprávněná strana nepodnikne konkrétní úkon v rámci promlčecí lhůty, právo této strany na podniknutí tohoto úkonu zaniká. Občanský soudní řád (OSŘ, *Kodeks postępowania cywilnego*) neobsahuje žádné obecné ustanovení, které by upravovalo promlčecí lhůty, ale udává konce jednotlivých promlčecích lhůt v konkrétních případech.

Zánik práva v důsledku uplynutí promlčecí lhůty je závazný pro strany právního vztahu, soud nebo jiný orgán, který věc projednává. Orgán to musí vzít do úvahy z moci úřední, nikoli na základě žádosti některé ze stran nebo po vznesení námitky. Promlčecí lhůtu lze obnovit pouze za výjimečných okolností, pokud její nedodržení nebylo způsobeno vinou konkrétní strany.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Aby bylo možno prohlásit, zda je soud na území daného členského státu příslušný k rozhodování konkrétní věci, je nutno určit pravomoc takového soudu. Obecná příslušnost obecných soudů v Polsku pro řešení občanskoprávních sporů na jeho území se nazývá vnitrostátní pravomoc a řídí se ustanoveními OSŘ.

Projednávané věci podléhají vnitrostátní pravomoci, pokud žalovaný má bydliště nebo obvyklý pobyt na území Polska nebo pokud má v Polsku své sídlo. Polské soudy mají vnitrostátní pravomoc rovněž v následujících případech:

- manželské věci (vnitrostátní pravomoc je výlučná, pokud jsou oba manželé polskými občany majícími bydliště a obvyklý pobyt na území Polska);
- věci týkající se vztahů mezi rodiči a dětmi (vnitrostátní pravomoc je výlučná, pokud jsou všechny strany polskými občany majícími bydliště a obvyklý pobyt na území Polska);
- věci týkající se výživného a určování otcovství (podléhají vnitrostátní pravomoc, pokud žalobce má bydliště nebo obvyklý pobyt na území Polska);
- věci týkající se pracovního práva (věci, v nichž je žalobce zaměstnancem, podléhají vnitrostátní pravomoci, pokud se práce obvykle vykonává, vykonávala nebo měla vykonávat na území Polska);
- věci týkající se pojištění (věci týkající se pojistných vztahů a žaloby na pojišťovny podléhají vnitrostátní pravomoci, pokud má žalobce bydliště v Polsku nebo pokud existuje jiný prvek zakládající polskou místní příslušnost);
- věci týkající se spotřebitelů (věci, v nichž je spotřebitel žalobce, podléhají vnitrostátní pravomoc, pokud spotřebitel má bydliště nebo obvyklý pobyt na území Polska a podnikl kroky nezbytné pro uzavření smlouvy v Polsku; v těchto případech se druhá strana smlouvy se spotřebitelem považuje za subjekt s bydlištěm nebo sídlem na území Polska, pokud má pobočku nebo zastoupení v Polsku a smlouva se spotřebitelem byla uzavřena v rámci podnikání této pobočky nebo tohoto zastoupení).

Polské soudy mají také výlučnou vnitrostátní pravomoc v těchto věcech:

- věci související s věcnými právy (*in rem*) k nemovitostem a držbou nemovitostí na území Polska; věci související s nájmem (*najem* nebo *dzierżawa*) a jiné vztahy zahrnující používání takové nemovitosti (vyjma věcí souvisejících s nájmem a jinými dlužnými částkami za používání nebo využívání výnosů z nemovitosti); další věci, kdy se rozhodnutí soudu týká věcných práv, držby nebo užívání nemovitosti na území Polska;
- věci týkající se likvidace právnické osoby nebo organizační složky, která není právnickou osobou, dále pak neplatnosti nebo zrušení rozhodnutí jejich řídicích orgánů, pokud právnická osoba nebo organizační složka, která není právnickou osobou, má sídlo v Polsku.

Pokud vnitrostátní pravomoc platí pro záležitost, která byla uplatněna v rámci hlavní žaloby, vztahuje se tato pravomoc i na protinávrh.

Strany konkrétního právního vztahu se mohou písemně dohodnout na tom, že záležitosti související s majetkovými právy, které vznikají nebo mohou vzniknout z jejich vztahu, budou spadat do pravomoci polských soudů.

Soud z úřední povinnosti přezkoumává, zda existuje vnitrostátní pravomoc ve všech fázích projednávání věci.

Pokud soud zjistí, že věc nespadá do vnitrostátní pravomoc, žalobu nebo návrh zamítne.

Absence vnitrostátní pravomoci je důvodem pro neplatnost řízení.

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Aby bylo možno určit, který okresní soud (*sąd rejonowy*) nebo krajský soud (*sąd okręgowy*) je příslušný věc projednat, je nutno posoudit místní příslušnost soudu. Podle polského práva rozlišujeme obecnou místní příslušnost, alternativní místní příslušnost a výlučnou místní příslušnost.

a. Obecná místní příslušnost

Obecně platí, že žaloby se podávají k soudu prvního stupně s místní příslušností podle bydliště žalovaného (ve smyslu občanského zákoníku je bydlištěm fyzické osoby město/obec, kde se zdržuje s úmyslem trvalého pobytu). Pokud žalovaný nemá bydliště v Polsku, určí se místní příslušnost podle místa pobytu, pokud takové místo není známo nebo se nachází mimo území Polska – podle posledního známého bydliště žalovaného na území Polska. Žaloby proti státu se podávají k soudu příslušnému podle sídla organizační složky státu, již se nárok týká. Žaloby proti právnické osobě nebo jinému subjektu, který není fyzickou osobou, se podávají k soudu příslušnému podle sídla tohoto subjektu.

b. Alternativní místní příslušnost

Podle pravidel o alternativní místní příslušnosti mohou žalobci – podle svého uvážení – podat žalobu k soudu s obecnou příslušností nebo k jakémukoli jinému soudu, který je v právních předpisech uvedený jako příslušný soud. V polských občanskoprávních řízeních platí alternativní místní příslušnost v těchto případech:

- věci týkající se výživného a určení otcovství dítěte; věci týkající se majetkového nároku vůči podnikatelskému subjektu;
 - věci týkající se sporů vyplývajících ze smluv; občanskoprávní delikty; věci související s úhradou částky dlužné za zastupování ve věci (odměny pro advokáta); věci související s nároky v oblasti nájmu (*najem* nebo *dzierżawa*) nemovitosti; věci související se směnkou nebo šekem.
- Žaloby týkající se nároků z vyživovací povinnosti a určení otcovství dítěte a obdobné nároky lze podávat k soudu příslušnému podle bydliště oprávněné strany. Žaloby týkající se majetkových pohledávek vůči podnikatelskému subjektu lze podávat k soudu místně příslušnému podle sídla nebo pobočky, pokud je nárok spojen s aktivitami sídla nebo pobočky. Žaloby týkající se uzavření smlouvy, určení jejího obsahu, změny nebo platnosti smlouvy, plnění, ukončení nebo zrušení smlouvy i škod z důvodu neplnění nebo nesprávného plnění smlouvy mohou být podány k soudu místně příslušnému podle místa plnění smlouvy. V případě jakýchkoli pochybností je nutno místo plnění smlouvy doložit písemností. Žaloby týkající se občanskoprávních deliktů lze podávat k soudu s místní příslušností pro místo, kde došlo k události, která škodu způsobila. Žaloby týkající se úhrady částky dlužné za zastupování ve věci lze podat k soudu místně příslušnému podle místa, kde právní zástupce věc vyřizoval. Žaloby týkající se nároku v oblasti nájmu nemovitosti (*najem* nebo *dzierżawa*) lze podat k soudu místně příslušnému podle místa, kde se nemovitost nachází. Žaloby proti straně povinné v souvislosti se směnkou nebo šekem lze podat k soudu místně příslušnému podle místa proplacení. Několik stran povinných v souvislosti se směnkou nebo šekem lze žalovat společně u soudu s místní příslušností podle místa proplacení nebo u soudu s obecnou příslušností pro akceptanta nebo vystavovatele směnky nebo šeku.

c. Výlučná místní příslušnost

Ustanovení týkající se výlučné místní příslušnosti jsou mandatorní. Vylučují v některých kategoriích věcí možnost podat žalobu k soudu s obecnou příslušností a také k soudu s alternativní příslušností. Vylučuje rovněž i možnost postoupit věc k vyřešení k jinému soudu na základě dohody o příslušnosti. V případě výlučné příslušnosti je pouze jeden soud z řady soudů na téže úrovni příslušný k projednání konkrétní věci. V závislosti na druhu věci se bude jednat o okresní nebo krajský soud.

Žaloby týkající se vlastnických práv nebo jiných věcných práv k nemovitostem i držby nemovitosti lze podat k soudu s příslušností podle místa, kde se nemovitost nachází. Pokud je předmětem sporu věcné břemeno, určí se příslušnost podle místa zatíženého majetku. Výše uvedená příslušnost zahrnuje osobní nároky související s věcnými právy a nároky související vůči témuž žalovanému. Žaloby týkající se nástupnictví, povinného dědického podílu i odkazů, pokynů či jiných ustanovení závětí lze podat pouze k soudu s místní příslušností podle posledního místa obvyklého bydliště zůstavitele, a pokud nelze určit obvyklé bydliště zůstavitele na území Polska, pak k soudu s místní příslušností podle místa, kde se pozůstalost nebo její část nachází. Žaloby týkající se členství v družstvu, partnerství, společnosti nebo spolku lze podat pouze k soudu s místní příslušností podle umístění sídla. Žaloby týkající se

manželských vztahů lze podávat pouze k soudu s územní příslušností podle posledního bydliště manželů, i když jeden z nich v této jurisdikci stále bydlí nebo obvykle pobývá. Pokud takový soud není, výlučně příslušným je soud místně příslušný podle bydliště žalovaného, pokud neexistuje ani takový soud – pak soud místně příslušný podle bydliště žalobce. Žaloby týkající se vztahu mezi rodiči a dětmi a mezi osvojitelem a osvojenecem lze podat výlučně k soudu místně příslušnému podle bydliště žalobce, pokud neexistují důvody pro podání žaloby podle ustanovení o obecné příslušnosti.

Pokud je příslušných několik soudů nebo pokud je žaloba podána proti několika stranám, pro které jsou příslušné různé soudy ve smyslu předpisů o obecné příslušnosti, pak si může žalobce zvolit některý z těchto soudů. Totéž platí v případech, že nemovitost, jejíž umístění je východiskem pro určení místní příslušnosti soudu, spadá do několika soudních obvodů. Pokud příslušný soud nemůže věc projednat nebo nemůže přijmout další kroky z důvodu překážek, soud, který mu je nadřazený, na neveřejném zasedání určí jiný soud. Pokud v souladu s ustanoveními OSŘ nelze určit místní příslušnost na základě okolností věci, Nejvyšší soud (*Sąd Najwyższy*) určí soud, ke kterému je nutno žalobu podat, a to na neveřejném zasedání. Strany se mohou písemně dohodnout na předložení existujícího sporu nebo sporů, které mohou v budoucnosti vyplynout z konkrétního právního vztahu, soudu prvního stupně, který není podle právních předpisů místně příslušný. Takový soud pak bude mít výlučnou příslušnost, pokud se strany nedohodnou jinak nebo pokud žalobce neuplatnil žalobní nárok elektronicky v řízení o vydání platebního rozkazu (*elektroniczne postępowanie upominawcze*, EPU). Strany mohou také na základě písemné dohody omezit právo žalobce zvolit některý ze soudů, které jsou příslušné pro jejich spory. Strany však nemohou měnit výlučnou příslušnost.

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Věcná příslušnost obecných soudů (*sądy powszechne*) Polské republiky se řídí ustanoveními občanského soudního řádu.

V občanských řízeních jsou soudy prvního stupně okresní a krajské soudy, soudy druhého stupně jsou pak krajské soudy a odvolací soudy (*sądy apelacyjne*).

Občanské věci se projednávají v prvním stupni před okresními soudy, není-li příslušnost vyhrazena pro krajské soudy. Krajské soudy jsou příslušné pro řízení v prvním stupni u:

- nemajetkových práv (a peněžitých nároků vymáhaných společně s těmito právy) vyjma věcí týkajících se určování otcovství nebo sporu o ně, neúčinnosti uznání otcovství a zrušení osvojení;
- ochrany autorských a souvisejících práv i případů týkajících se vynálezů, užitečných vzorů, průmyslových designů, ochranných známek, zeměpisných označení a topografie integrovaných obvodů a ochrany jiných práv nehmotného vlastnictví;
- nároků podle tiskového zákona;
- práv k majetku, kde hodnota předmětu sporu převyšuje částku 75 000 PLN (vyjma věcí týkajících se výživného, narušení držby, rozdělování společného jmění manželů, sladění zápisů v pozemkové knize se skutečným právním stavem a věcí projednávaných v elektronickém řízení o vydání platebního rozkazu);
- vydávání rozsudku nahrazujícího usnesení o rozdělení družstva;
- zrušení, prohlášení za neplatné nebo neexistující usnesení řídicích orgánů právních subjektů nebo organizačních složek, které nejsou právníckými osobami, kterým však byla ze zákona přiznána způsobilost k právům a právním úkonům;
- předcházení a potírání nekalé soutěže;
- odškodnění za újmu způsobenou vydáním nezákonného konečného a pravomocného rozsudku.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

V občanskoprávních sporech mohou strany a jejich řídicí orgány nebo zákonní zástupci jednat před soudem osobně nebo prostřednictvím zástupců.

OSŘ nicméně stanoví v některých situacích povinné zastupování právníkem. V řízeních před Nejvyšším soudem musejí být strany zastoupeny advokáty (*adwokat*) nebo právními zástupci (*radca prawny*). V případech týkajících se průmyslového vlastnictví musejí být zastupováni právníky specializovanými na patentové právo. Požadavek na zastupování platí i pro procesní úkony týkající se řízení před Nejvyšším soudem, ke kterým dochází před soudem nižší instance. Požadavek na zastupování neplatí v případech, že řízení se týká žádosti o zproštění soudních výloh, o jmenování advokáta nebo právního zástupce nebo pokud strana, jejímž řídicím orgánem nebo zákonným zástupcem je soudce, státní zástupce, notář nebo profesor práva nebo osoba s post-doktorským titulem z oblasti práva (*doktor habilitowany nauk prawnych*), a dále pak pokud strana, jejímž řídicím orgánem nebo zákonným zástupcem je advokát, právní zástupce nebo právník při odboru generálního právního zástupce státní pokladny (*Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa*).

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Žaloby je nutno podávat k příslušnému soudu.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Návrhy se soudu předkládají v polštině nebo s přiloženým překladem do polštiny. Žaloba by měla mít písemnou podobu. Výjimkou je situace (týkající se pracovního práva a práva sociálního zabezpečení), kdy zaměstnanec nebo pojištěná osoba jednajícím bez advokáta nebo právního zástupce může podat k příslušnému soudu žalobu ústně, obsah žalobních návrhů nebo jiné procesní materiály budou obsahem spisu.

V elektronickém řízení o vydání platebního rozkazu lze procesní materiály zaslat rovněž elektronicky.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Žaloby je nutné podat na úředních formulářích pouze tehdy, pokud to stanoví zákon. Existují dvě situace, kdy musí být žalobní nárok předkládán na úředním formuláři: pokud žalobcem je poskytovatel služeb nebo prodejce a uplatňuje nárok týkající se dohody o konkrétní věci (poskytnutí poštovních a telekomunikačních služeb; hromadná přeprava osob a zavazadel; dodávka elektrické energie, plynu a topného oleje; dodávka vody a odvod odpadní vody; nakládání s odpady a dodávka tepelné energie), a ve zkrácených řízeních (*postępowanie uproszczone*).

Žaloba musí mít písemnou podobu. Výjimkou z tohoto pravidla jsou řízení týkající se pracovního práva a sociálního zabezpečení, kdy zaměstnanec nebo pojištěná osoba jednajícím bez advokáta nebo právního zástupce může žalobu podat ústně, ta bude příslušným soudem zaprotokolována a stane se součástí spisu.

Žaloba (návrh k soudu) musí:

obsahovat název soudu, kterému je předkládána; jména stran, jejich zákonné zástupce a právní zástupce;

uvádět druh návrhu;

uvádět hodnotu předmětu sporu nebo odvolání, pokud věcná příslušnost soudu, výše poplatku nebo přípustnost právního prostředku závisí na této hodnotě a předmětem sporu není stanovená peněžní částka;

uvádět předmět sporu;

uvádět bydliště nebo sídlo a adresy stran, jejich zákonných zástupců a právních zástupců;

uvádět číslo PESEL (systém elektronické evidence obyvatelstva) nebo daňové identifikační číslo (NIP) žalobce, pokud je žalobce fyzickou osobou povinnou mít takové číslo nebo pokud je má, aniž by měl tuto povinnost; uvádět číslo národního soudního rejstříku (KRS) žalobce, pokud číslo KRS není k dispozici – číslo žalobce v jiném příslušném rejstříku nebo evidenci, případně pokud žalobce není fyzická osoba a není povinen být veden v příslušném rejstříku nebo evidenci;

uvádět, o co žaloba nebo návrh usiluje a doklady dokazující uváděné okolnosti;

přesně vymezovat nárok a v případech majetkových práv také uvádět hodnotu předmětu sporu, pokud předmětem sporu není konkrétní peněžní částka;

popisovat skutečnosti na podporu nároku a případně rovněž odůvodňovat příslušnost soudu;
uvádět, zda se strany pokusily o mediaci nebo jiný mimosoudní způsob řešení sporu, a pokud žádný takový pokus učiněn nebyl, důvody, proč se tak nestalo;
obsahovat podpis strany nebo jejího zákonného zástupce či právního zástupce;
obsahovat seznam příloh.

K žalobě je nutné připojit tyto dokumenty:

plnou moc nebo její ověřenou kopii (pokud žalobu podává právní zástupce);

kopii žaloby a jejích příloh, které budou rozeslány účastníkům řízení, a pokud originály příloh nebyly dosud soudu zaslány, jednu kopii každého originálu pro soudní spis (v případě elektronického řízení o vydání platebního rozkazu elektronicky ověřené kopie příloh musejí být přiloženy žalobě podané elektronicky). Žaloba může dále obsahovat: návrh na nařízení předběžných opatření, předběžné vykonatelnosti rozsudku a rozhodnutí věci v nepřítomnosti žalobce; návrhy týkající se soudního jednání (a zejména tyto návrhy: na předvolání svědků a soudních znalců uvedených žalobcem k jednání; o provedení ohledání; o poučení žalovaného, aby k jednání dodal písemnost, kterou vlastní a která je nezbytná pro provedení důkazu, nebo předmět ohledání; na poskytnutí důkazů, které mají jiné soudy, úřady nebo třetí strany, na soudní jednání).

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Vedení soudního řízení je v zásadě spojeno s náklady. Mezi náklady soudního řízení patří poplatky a výdaje.

Povinnost uhradit náklady soudního řízení má strana, která u soudu podá návrh (včetně žaloby), jenž podléhá poplatku nebo jehož projednávání je spojeno s náklady řízení. V případě neuhrazení poplatku soud stranu vyzve, aby jej uhradila do týdne, jinak bude návrh vrácen (pokud byl návrh podán stranou s bydlištěm nebo sídlem v zahraničí a bez zástupce na území Polska, činí lhůta pro úhradu poplatku nejméně jeden měsíc). Po uplynutí lhůty bez uhrazení poplatku soud vrátí návrh straně. Vrácený návrh nemá žádný účinky, které vyplývají ze zákona z podání návrhu k soudu.

Stanoví-li zvláštní ustanovení zákona, že návrh (žalobu) lze podat pouze elektronicky (řízení o EPU), hradí se poplatek společně s podáním návrhu.

Návrhy (žaloby) podané advokátem, právním zástupcem nebo právníkem specializovaným na patentové právo, (pokud podléhají povinnosti úhrady poplatku v pevně stanovené nebo poměrné výši vypočítané podle předmětu sporu uvedeného stranou), za které nebyl řádně uhrazen poplatek, jsou soudem vráceny, aniž by soud stranu vyzval k uhrazení poplatku (článek 1302 OSŘ). Strana může dlužný poplatek uhradit do týdne. Je-li poplatek uhrazen v požadované výši, má návrh (žaloba) právní účinky od data původního podání. Tyto účinky nenastanou, pokud žaloba opět vrácena ze stejného důvodu.

Otázky týkající se odměňování advokátů nebo právních zástupců (například lhůty pro úhradu) se stanovují v dohodě mezi klientem a právním zástupcem.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Fyzické osoby i právnické osoby mohou požádat o právní pomoc – soudem přiděleného právního zástupce na řešení věci (*pełnomocnik z urzędu*).

Fyzické osoby mohou požádat o přidělení advokáta nebo právního zástupce, pokud předloží prohlášení o tom, že nemohou hradit odměnu za právní zastoupení, aniž by tím ohrozily obživu sebe nebo své rodiny.

Právnické osoby (nebo jiné organizační složky oprávněně vystupovat jako strany v soudních řízeních) mohou požádat o přidělení advokáta nebo právního zástupce, pokud prokáží, že nemají dostatečné zdroje na úhradu odměny za právní zastoupení.

Soud žádosti vyhoví, pokud zjistí, že účast advokáta nebo právního zástupce je v dané věci nezbytná.

Otázka zproštění od povinnosti hradit poplatek a soudní přidělení právního zástupce v přeshraničních sporech se řídí zákonem ze dne 17. prosince 2004 o právu na právní pomoc v občanskoprávních řízeních vedených v členských státech Evropské unie a o právu na právní pomoc pro smírné řešení sporu před zahájením řízení.

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Řízení se zahajuje řádným podáním žaloby (návrhu na zahájení řízení) soudu. OSŘ nestanoví povinnost potvrzovat skutečnost, že žaloba byla řádně podána.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Informace o zamýšlených nebo provedených úkonech ve věci lze získat od kanceláře soudu pro styk s veřejností (*Biuro Obsługi Interesanta, BOI*) příslušného soudu. Informace o datech následných soudních jednání můžete získat na telefonním čísle kanceláře soudu pro styk s veřejností uvedeném na internetové stránce soudu a po uvedení spisové značky.

Poslední aktualizace: 27/04/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady

Jak postupovat? - Portugalsko

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Odpověď závisí na dané věci.

Jelikož nelze předvídat každý problém, který se může objevit, měli byste si vyžádat radu od odborníka na tuto oblast.

Pokud nemáte dostatek finančních prostředků, abyste tak mohli učinit, můžete využít právní pomoc (viz dokument níže o „právní pomoci“).

V závislosti na konkrétních okolnostech daného případu mohou být vhodné alternativní způsoby řešení sporů (viz dokument níže o „alternativních způsobech řešení sporů“).

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Lhůta, během níž můžete podat soudu návrh na zahájení řízení (žalobu) za účelem vyřešení určitého sporu, závisí na konkrétní situaci.

Rovněž tento aspekt je třeba objasnit s pomocí právníka, jak bylo uvedeno v odpovědi na předchozí otázku.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Aniž by tím byla dotčena pravidla stanovená v předpisech Společenství a v jiných mezinárodních nástrojích, portugalské soudy mají mezinárodní příslušnost v těchto případech:

- a) pokud lze žalobu podat portugalskému soudu v souladu s pravidly pro místní příslušnost portugalských soudů, která jsou stanovena v portugalských právních předpisech;
- b) pokud k okolnosti, která vedla k žalobě nebo která se žalobou souvisí, došlo na portugalském území;
- c) pokud lze domáhané právo uplatnit pouze prostřednictvím navrhovaného opatření na portugalském území nebo pokud by pro žalobce bylo značně obtížné podat žalobu v zahraničí, jelikož mezi předmětem sporu a portugalským právním řádem existuje důležitá vazba, a to osobní nebo věcná.

Portugalské soudy mají výlučnou příslušnost:

- a) u práv k nemovitostem nebo pronájmu nemovitostí nacházejících se na portugalském území; co se však týká nájemních smluv uzavřených za účelem dočasného soukromého užívání po dobu nejvýše šesti po sobě jdoucích měsíců, jsou příslušné rovněž soudy členského státu, v němž má bydliště žalovaný, pokud je nájemcem fyzická osoba a pronajímatel a nájemce mají bydliště v téže členském státě;
- b) u platnosti založení nebo zrušení společností či jiných právnických osob se sídlem v Portugalsku a rovněž s ohledem na platnost rozhodnutí přijatých jejich orgány; při určování sídla použije portugalský soud pravidla mezinárodního práva soukromého;
- c) u platnosti záznamů ve veřejných rejstřících vedených v Portugalsku;
- d) u zabavení majetku nacházejícího se na portugalském území;
- e) u úpadku nebo reorganizaci osob usazených v Portugalsku nebo právnických osob či společností, jejichž sídlo se nachází na portugalském území.

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Místo, kde se nachází majetek

Žaloby týkající se věcných nebo osobních práv na užívání majetku, rozdělení majetku ve společném vlastnictví, vystěhování, předkupního práva a zabavení majetku a rovněž žaloby ve věci navýšení, nahrazení, snížení nebo zrušení zástavy se podávají k soudu příslušnému podle místa, kde se předmětný majetek nachází.

Žaloby ve věci navýšení, nahrazení, snížení nebo zrušení zástavy k plavidlu nebo letadlu je však nutno podat soudu v místě, kde je plavidlo nebo letadlo zaregistrováno. Pokud se zástavní právo vztahuje na movité věci zapsané v několika obvodech, může si žalobce zvolit kterýkoli z nich.

Je-li předmětem žaloby soubor movitých věcí patřících stejné osobě a určených k jednomu účelu nebo movité a nemovité věci či nemovitosti nacházející se v různých obvodech, podává se žaloba soudu, v jehož obvodu se nachází nemovitost s nejvyšší hodnotou. Za tímto účelem se použijí hodnoty v katastru nemovitostí. Pokud se nemovitost, která je předmětem žaloby, nachází ve více než jednom soudním obvodu, může být žaloba podána v kterémkoli z nich.

Příslušnost u plnění závazku

Žaloby na splnění závazku, na náhradu škody za nesplnění nebo neúplné splnění povinnosti a odstoupení od smlouvy z důvodu neplnění se podávají podle místa bydliště žalovaného. Věřitel si může zvolit soud v místě, kde měla být povinnost splněna, je-li žalovaným právnická osoba, nebo pokud se bydliště věřitele nachází v metropolitních oblastech Lisabonu nebo Porta a žalovaný má bydliště v téže metropolitní oblasti.

Pro žaloby ve věcech mimosmluvní odpovědnosti je příslušný soud v místě, kde k danému jednání došlo.

Rozvod a rozluka

Příslušným soudem ve věcech týkajících se rozvodu manželství nebo rozluky a vypořádání společného jmění je soud v místě trvalého nebo obvyklého bydliště navrhovatele.

Žaloby na uhrazení poplatků

Pokud se žaloba týká zaplacení poplatků za právní zastoupení nebo znalecké posudky a vrácení předem vyplacených částek klientovi, je příslušným soudem soud v místě, kde byla služba poskytnuta, a obě věci musí být spojeny.

Byla-li však žaloba podána odvolacímu soudu nebo Nejvyššímu soudu, je nutno žalobu na zaplacení poplatků podat okresnímu soudu v místě bydliště dlužníka.

Stanovení a rozdělení nákladů v případě velké havárie

Soud v místě přístavu, kde je nebo kde měl být vyložen náklad z lodí, která utrpěla velkou havárii, je příslušný upravit a rozdělit náklady a ztráty v souvislosti s havárií.

Ztráty a škody způsobené srážkou plavidel

Žalobu ve věci ztrát a škod v důsledku srážky plavidel lze podat soudu v místě, kde došlo k nehodě, soudu v místě bydliště majitele plavidla, které srážku způsobilo, soudu v místě, kde je toto plavidlo zaregistrováno nebo v němž se nachází, nebo soudu v místě prvního přístavu, do kterého poškozené plavidlo vpluje.

Náklady na záchranu plavidel a pomoc plavidlům

Úhradu nákladů na záchranu plavidel nebo pomoc plavidlům lze požadovat u soudu v místě, kde k incidentu došlo, soudu v místě bydliště majitele zachráněných předmětů nebo soudu v místě, kde je zachráněná loď zaregistrována nebo kde se nachází.

Žaloba o určení práv k získanému plavidlu se podává soudu v místě přístavu, kde plavidlo kotví v okamžiku nabytí.

Zajišťovací a předběžná opatření

Pokud jde o zajišťovací opatření a kroky, které je třeba podniknout před podáním žaloby, je třeba uvést toto:

- a) zabavení a zajištění majetku lze požadovat u soudu, u něhož má být zahájeno řízení ve věci hlavní, nebo u soudu, v jehož obvodu se předmětný majetek nachází, nebo pokud se tento majetek nachází v několika obvodech, pak ve kterémkoli z nich;
- b) k zablokování nového stavebního díla je příslušný soud v místě, kde jsou stavební práce prováděny;
- c) k přijetí ostatních zajišťujících opatření je příslušný soud, ke kterému se má podat žaloba ve věci hlavní;
- d) opatření pro zajištění důkazních prostředků jsou požadována u soudu, u něhož mají být provedena.

Spis týkající se výše uvedených úkonů a opatření je připojen k soudnímu spisu týkajícímu se hlavní žaloby, aby mohl být v případě potřeby zaslán soudu, u něhož byla tato žaloba podána.

Oznámení, která mají být doručena, se požadují u soudu, v jehož obvodu má bydliště osoba, které má být oznámení doručeno.

Obecná pravidla

Pokud jde o místní příslušnost, obecným pravidlem portugalského občanského práva procesního je to, že soudem příslušným v dané věci je soud v místě bydliště žalovaného.

Pokud však žalovaný nemá obvyklé bydliště, jeho bydliště není známo nebo se v místě bydliště nezdržuje, podává se žaloba u soudu v místě bydliště žalobce; návrh na správu (dočasnou nebo trvalou) majetku nepřítomného žalovaného je nutno podat soudu v místě posledního bydliště žalovaného v Portugalsku.

Má-li žalovaný trvalé nebo obvyklé bydliště v zahraničí, bude věc projednávat soud v místě, kde se žalovaný zdržuje; nenachází-li se žalovaný na území Portugalska, bude věc projednávat soud v místě bydliště žalobce, a má-li žalobce trvalé bydliště v zahraničí, bude v dané věci příslušný soud v Lisabonu.

Obecná pravidla týkající se právnických osob a společností

Je-li žalovaným stát, je příslušný soud podle místa bydliště žalovaného nahrazen soudem příslušným podle místa bydliště žalobce.

Je-li žalovaným jiná právnická osoba nebo společnost, bude věc projednávat soud, v jehož obvodu má žalovaný sídlo nebo pobočku, kancelář, dceřinou společnost, zmocněnce nebo zástupce, v závislosti na tom, zda je žaloba podána na hlavní společnost nebo jeden z uvedených subjektů; žaloby podané na zahraniční právnické osoby nebo společnosti, které mají pobočku, kancelář, dceřinou společnost, zmocněnce nebo zástupce v Portugalsku, však lze podat u soudu v místě, kde se nachází tento subjekt, a to i v případě, podává-li se žaloba na hlavní společnost.

Několik žalovaných a více návrhů

Týká-li se stejná věc několika žalovaných, podává se žaloba u soudu v místě, kde má bydliště největší počet žalovaných; pokud v jednotlivých obvodech žije stejný počet žalovaných, může si žalobce zvolit kterýkoli z nich.

Jestliže chce žalobce podat několik spojených nároků, které by měly projednat soudy s různou místní příslušností, může si pro podání žaloby zvolit kterýkoli z nich, vyjma případu, kdy příslušnost k posouzení jednoho z nároků závisí na určité vazbě, která soudu umožňuje prohlásit bez návrhu svou nepřislušnost; v tomto případě musí být žaloba podána soudu s výlučnou příslušností.

Pokud však chce navrhovatel uplatnit nároky, které mají závislou nebo podpůrnou povahu, je třeba žalobu podat soudu, který je příslušný projednat hlavní nárok.

Obecná pravidla pro určení příslušnosti v případě výkonu rozhodnutí

Vyjma zvláštních případů, na něž se vztahují jiná ustanovení, bude soudem příslušným pro výkon rozhodnutí soud v místě bydliště dlužníka, ačkoli si věřitel může zvolit soud v místě, kde měla být závazek splněna, je-li žalovaným právnícká osoba, nebo pokud se bydliště věřitele nachází v metropolitních oblastech Lisabonu nebo Porta a žalovaný má bydliště v téže metropolitní oblasti.

Pokud se však (exekuce) výkon rozhodnutí týká vydání určité věci nebo zaplacení dluhu zajištěného zástavním právem k věci, je příslušným soudem soud v místě, kde se nachází dotyčná věc, nebo soud v místě, kde se nacházejí věci použité jako záruka.

Jestliže má být návrh na exekuci podán soudu v místě trvalého bydliště dlužníka a dlužník nemá trvalé bydliště v Portugalsku, vlastní zde však majetek, je příslušným soudem soud v místě, kde se předmětný majetek nachází.

V případě několika návrhů na výkon rozhodnutí, které mají projednat soudy s různou místní příslušností, je příslušnost přiznána soudu v místě bydliště dlužníka.

Výkon na základě soudního rozhodnutí

V případě exekuce na základě rozsudku vydaného portugalskými soudy se návrh na nařízení exekuce podává během řízení, v němž bylo toto rozhodnutí vydáno, a exekuci soud zaznamená v soudním spisu sám a nařídí ji, není-li následně podán opravný prostředek, přičemž v tomto případě dojde k postoupení věci k rozhodování o opravném prostředku.

Rozhoduje-li v souladu se zákonem o organizaci soudnictví o nařízení exekuce příslušné specializované oddělení, musí být tomuto specializovanému oddělení bezodkladně zaslán opis soudního rozhodnutí, návrh na nařízení exekuce a související doklady.

Pokud rozhodnutí vydali rozhodci v rozhodčím řízení, které se uskutečnilo v Portugalsku, je příslušným soudem ve věci výkonu rozhodnutí okresní soud v místě, kde se konalo rozhodčí řízení.

Výkon rozhodnutí soudů vyššího stupně

Byla-li žaloba podána odvolacím soudu nebo Nejvyššímu soudu, je příslušný soud v místě bydliště dlužníka.

Výkon na základě rozhodnutí zahraničního soudu

V případě výkonu na základě rozhodnutí zahraničního soudu je příslušný soud v místě bydliště dlužníka.

Příslušnost soudu ve vztahu k incidenčním věcem

Soud příslušný ve věci hlavní je příslušný rovněž pro incidenční otázky, které nastanou v jejím rámci, a záležitosti, které předloží žalovaný na svou obhajobu.

Příslušnost v případě protinároku

Soud, u něhož bylo zahájeno řízení, je příslušný rovněž pro záležitosti předložené formou protinároku, má-li příslušnost o nich rozhodovat na základě státní příslušnosti, předmětu a hierarchie; v opačném případě je osoba, na kterou byla podána protizaloba, tímto soudem zproštěna na daném stupni zbavena.

Soukromé dohody a změna příslušnosti

Strany se mohou dohodnout, který soud bude příslušný k vyřešení určitého sporu nebo sporů, jež mohou vyplývat z určitého právního vztahu, souvisí-li daná věc s více než jedním právním řádem. Dohoda o soudní příslušnosti může zahrnovat přiznání výlučné příslušnosti portugalským soudům, nebo přiznání pouze alternativní příslušnosti, za předpokladu, že v případě pochybností je tato výlučná.

Volba soudu je platná pouze v případě, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:

- a) spor se týká sporu o práva, kterými strany disponují;
- b) určený soud příslušnost přijme;
- c) volba je odůvodněna vážným zájmem obou stran, nebo jedné ze stran, pokud pro druhou stranu neznamená vážné znevýhodnění;
- d) nesouvisí se záležitostmi, které spadají do výlučné příslušnosti portugalských soudů;
- e) volba je výsledkem písemné dohody nebo dohody potvrzené písemně, v níž je výslovně zmíněn soud, jemuž je příslušnost přiznána.

Za písemnou dohodu se považuje jakýkoli dokument, který je podepsán oběma stranami nebo který vyplývá z výměny dopisů, dálkopisů, telegramů či jiných komunikačních prostředků zanechávajících písemný doklad, bez ohledu na to, zda tyto dokumenty skutečně obsahují dohodu, nebo zda obsahují doložku odkazující na jinou písemnost, v níž je dohoda obsažena.

Ochrana ohrožených dětí a mladistvých

Co se týká příslušnosti v případě nezletilých dětí, za implementaci opatření k prosazování práv dětí a ochraně dítěte odpovídá komise pro sociální ochranu dětí nebo soud v místě bydliště dítěte nebo mladistvého v době obdržení vyznění o situaci nebo zahájení soudního řízení.

Pokud není místo bydliště dítěte nebo mladistvého známo, nebo je nelze zjistit, je příslušnost přiznána komisi pro sociální ochranu dětí nebo soudu v místě, kde se dítě nebo mladistvý má zdržovat.

Bez ohledu na výše uvedená pravidla přijme komise pro sociální ochranu dětí nebo soud v místě, kde se má dítě nebo mladistvý zdržovat, opatření, která považuje za nezbytná k jejich bezprostřední ochraně.

Jestliže dítě nebo mladistvý změní po uložení opatření bydliště na dobu delší než tři měsíce, je věc postoupena komisi pro sociální ochranu dětí nebo soudu v místě nového bydliště.

S výjimkou výše uvedeného nejsou změny skutkových okolností, k nimž došlo po zahájení řízení, podstatné.

Bez ohledu na pravidla místní příslušnosti lze v případě, že se ohrožení týká současně více než jednoho dítěte nebo mladistvého, podat jednu žalobu, a pokud byly podány separátní žaloby, lze je spojit s původní žalobou, jestliže to odůvodňují rodinné vztahy nebo zvláštní rizikové situace.

Pokud byly s ohledem na stejné dítě nebo mladistvého podány návrhy na ochranná opatření při dědictví, výchovné poručnictví nebo předběžná opatření u mladistvých, je nutno k soudnímu spisu připojit podrobnosti, aby k nim mohl soudce projednávající původní návrh přihlídnout.

Výchovná opatření – výchovné poručnictví

Za posouzení skutkových okolností a uložení výchovných opatření odpovídá soud v místě bydliště nezletilého dítěte v době zahájení řízení. Není-li místo bydliště nezletilého dítěte známo, je příslušný soud v místě bydliště nositele rodičovské odpovědnosti. Mají-li nositelé rodičovské odpovědnosti rozdílné bydliště, je příslušným soudem soud v místě bydliště nositele rodičovské odpovědnosti, kterému bylo nezletilé dítě svěřeno do péče, nebo v případě společné péče soud v místě bydliště nositele rodičovské odpovědnosti, s nímž nezletilé dítě žije. V ostatních případech je příslušný soud v místě, kde jsou opatření uplatňována, nebo není-li toto místo určeno, soud v místě, kde se má dítě zdržovat.

Změny, které nastanou po zahájení řízení, nejsou podstatné.

Pro přijetí bezodkladných opatření je příslušný soud v místě, kde jsou opatření uplatňována, a v místě, kde se má nezletilé dítě zdržovat.

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Je třeba prostudovat informační listy na této stránce týkající se „systému soudní moci“ a „příslušnosti“.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

V případech, kdy není zastoupení advokátem povinné, se účastníci mohou zastupovat sami, nebo je mohou zastupovat advokátní koncipienti nebo právní poradci (*solicitadores*).

Zastoupení advokátem je povinné:

- ve věcech spadajících do příslušnosti soudů, na něž se vztahují prahové hodnoty a v nichž je přípustné odvolání;
- ve věcech, u kterých je vždy přípustné odvolání, bez ohledu na částku;
- v případě opravných prostředků a žalob podaných soudům vyššího stupně.

I v případě povinného zastoupení advokátem mohou žádosti ve věcech, které se netýkají právních otázek, podávat rovněž advokátní koncipienti, právní poradci či samotní účastníci.

Ve věcech, ve kterých neplatí povinné právní zastoupení a strany sporu, provádí výslech svědků soudce, který řízení přizpůsobí konkrétním okolnostem. Účastníci řízení musí být zastoupeni právníkem, advokátním koncipientem nebo právním poradcem v exekučních řízeních, je-li vymáhaná hodnota vyšší než limit vztahující se na soud prvního stupně, a musí být zastoupeny advokátem v těchto řízeních, je-li hodnota vyšší než limit vztahující se na odvolací soud, nebo v řízeních, kdy je hodnota stejná nebo nižší než tento limit, avšak vyšší než limit vztahující se na soud prvního stupně, je-li zahájeno řízení, které se řídí podmínkami nalézacího řízení.

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Ve věcech, kde je povinné právní zastoupení a kdy účastník nemá žádného prostředníka, mohou být výše uvedené procesní písemnosti předloženy soudu těmito způsoby:

- doručení na podatelnu soudu s datem platnosti ke dni doručení písemnosti;
- zaslání doporučenou poštou s datem platnosti ke dni odeslání doporučenou poštou;
- zaslání faxem nebo e-mailem s datem platnosti ke dni odeslání písemnosti.

Viz rovněž informační list „automatické zpracování“.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Ve všech soudních písemnostech se používá portugalská jazyk.

Pokud má cizí státní příslušník, který nehovoří portugalsky, podat svědeckou výpověď u portugalských soudů, je mu ustanoven tlumočnick, aby v případě potřeby pod přísahou mlčenlivosti usnadnil komunikaci.

V případě písemností vyhotovených v cizím jazyce, které vyžadují překlad, nařídí soud z vlastního podnětu nebo na žádost jedné ze stran, aby osoba, která je předkládá, připojila překlad.

Řízení u magistrátních soudů mohou být zahájena ústně. Ve všech ostatních řízeních je nutno žalobu podat písemně.

Procesní písemnosti, které musí strany sporu vyhotovit písemně, jsou soudu předloženy v elektronické podobě pomocí počítačového systému *Citius* prostřednictvím e-mailové adresy <http://citius.tribunaisnet.mj.pt/> v souladu s postupy a pokyny v něm obsaženými, které jsou platné ke dni odeslání písemnosti.

Strana, která předkládá důkazy tímto způsobem, musí podání a případné související písemnosti předložit v elektronické podobě a nemusí zasílat originály, nenařídí-li to soud v souladu s procesním právem.

Ve věcech, kde je povinné právní zastoupení a kdy účastník nemá žádného prostředníka, viz odpověď na předchozí otázku.

Pokud jde o řízení o platebním rozkazu, viz příslušný informační list.

Viz rovněž informační list o „automatickém zpracování“.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Zvláštní formuláře jsou k dispozici pro zahájení řízení o vydání platebního rozkazu, exekuční řízení a řízení u magistrátních soudů, pokud jej žalobce nezahájil ústně.

Viz na této stránce informační listy o „řízení o platebním rozkazu“, „výkonu soudních rozhodnutí“ a „alternativních způsobech řešení sporů“.

Určovací žaloba je soudu podána návrhem, ve kterém musí žalobce:

uvést soud a oddělení, kterému je žaloba podána, a označit strany s uvedením jejich jména, bydliště nebo sídla a pokud možno osobního identifikačního čísla a daňového identifikačního čísla, povolání a pracoviště;

uvést adresu svého právního zástupce;

udat druh řízení;

objasnit základní skutkové okolnosti, které vedly k žalobě, a právní důvody, na nichž se žaloba zakládá;

zformulovat návrh;

uvést spornou částku;

určit vykonavatele, který odpovídá za vyhotovení soudní obsilky, nebo právního zástupce odpovědného za jeho hájení.

Na konci návrhu musí žalobce uvést seznam svědků a vyžádat si jiné důkazy.

K návrhu je nutno připojit doklad o zaplacení soudního poplatku nebo o způsobilosti pro právní pomoc namísto poplatku.

Podatelna soudu původní návrh odmítne a odmítnutí písemně odůvodní v těchto případech:

v návrhu není uvedena adresa nebo návrh je určen jinému soudu, oddělení téhož soudu nebo orgánu;

nejsou v něm uvedeny strany a podrobné údaje, které musí obsahovat (jméno, bydliště nebo sídlo a případně osobní identifikační číslo a daňové identifikační číslo, pracoviště a povolání);

není uvedena adresa právního zástupce;

není uveden druh řízení;

chybí sporná částka;

není předložen doklad o uhrazení soudního poplatku nebo o poskytnutí právní pomoci vyjma v případě bezodkladného předvolání k soudu, jak je stanoveno v zákoně;

není podepsán;

není vyhotoven v portugalské jazyce;

nejsou dodrženy povinné náležitosti.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Náklady soudního řízení zahrnují soudní poplatky, výlohy a náklady.

Soudní poplatky

Soudní poplatky jsou částky, které musí každá strana v dané věci uhradit, a jsou stanoveny podle hodnoty a složitosti věci, viz [nařízení o nákladech soudního řízení](#).

Soudní poplatky hradí strana, která podává návrh, bez ohledu na to, zda se jedná o žalobce nebo žalovaného, věřitele nebo dlužníka, navrhovatele nebo odpůrce, a to v souladu s nařízením o nákladech soudního řízení.

Soudní poplatky musí být uhrazeny před předložením procesní písemnosti, jejíž podání je zpoplatněno (původní žaloba nebo návrh, protižaloba atd.), ledaže mají osoba nebo řízení osvobození od soudního poplatku nebo strana je zproštěna povinnosti provést úhradu předem.

V případě protižaloby (protinároku) nebo hlavní intervence se dodatečný soudní poplatek platí pouze v případě, že je o jiné návrhy nežli uvedl žalobce.

Návrh se nepovažuje za odlišný, pokud chce strana dosáhnout ve svůj prospěch stejného právního účinku, jaký navrhuje žalobce, nebo pokud chce získat pouze náhradu škody.

Jestliže jeden návrh podává vícero stran, musí soudní poplatek v plné výši uhradit strana, která je uvedena v původní žalobě, protižalobě nebo návrhu jako první, aniž by tím bylo dotčeno právo recuzu.

Jestliže více než jeden návrh podává vícero stran, odpovídá každý žalobce, protistrana, věřitel nebo navrhovatel za uhrazení příslušného soudního poplatku, jehož hodnota je stanovena v nařízení o nákladech soudního řízení.

U žalob podaných obchodními společnostmi, které v minulém roce podaly u kteréhokoli soudu 200 či více žalob, návrhů na zahájení řízení nebo na nařízení exekuce, jsou soudní poplatky stanoveny podle nařízení o nákladech soudního řízení.

Pro účely nařízení úhrady soudních poplatků se žaloby a návrhy na zajišťovací opatření považují za obzvláště složité, pokud:

- obsahují obšírná podání nebo tvrzení;
- souvisejí s vysoce specializovanými právními otázkami nebo technickými záležitostmi nebo vyžadují kombinovanou analýzu právních otázek v různých kontextech nebo
- zahrnují výslech velkého počtu svědků, posouzení složitých důkazů nebo různé zdlouhavé kroky k získání důkazů.

Uhrazení prvního nebo jediného soudního poplatku se obvykle provádí ke dni, k němuž jsou písemnosti předloženy. Uskutečňuje-li se platba elektronicky, musí být prokázána elektronickým ověřením, jak je stanoveno v právních předpisech. Uskuteční-li se v papírové podobě, musí navrhovatel předložit doklad o zaplacení.

Druhá splátka soudního poplatku musí být uhrazena do 10 dnů od oznámení posledního soudního jednání a navrhovatel musí ve stejné lhůtě předložit doklad o platbě nebo o provedení této platby.

Výlohy

Veškeré výdaje vynaložené v důsledku soudního řízení představují výlohy, bez ohledu na to, zda je požadovaly strany, nebo zda je nařídil rozhodující při.

Vyjma případů stanovených v předpisech upravujících přístup k právu hradí každá strana výlohy, které jí vznikly v důsledku soudního řízení.

Za výlohy odpovídá strana, která si vyžádala určitý úkon, nebo pokud byl úkon proveden z moci úřední, strana, která z něj měla prospěch.

Náklady

Náklady sestávají z částek, které strany vynaloží v souvislosti s daným řízením a s ohledem na něž mají nárok na náhradu nákladů z toho důvodu, že soud rozhodl v neprospěch druhé strany. Tyto náklady jsou uvedeny v soudním rozhodnutí.

Stanovení povinnosti nést náklady řízení soudem zahrnuje soudní poplatky, které zaplatila strana, v jejíž prospěch bylo rozhodnuto, a to podle klouzavé stupnice, výlohy, které straně skutečně vznikly, odměnu zaplacenou vykonavatelé a výdaje, které mu vznikly, odměnu právního zástupce a výdaje, které mu vznikly, a to v souladu s podrobným dokladem o výdajích, jak je uvedeno v nařízení.

Pokud mohl žalobce využít mechanismus alternativního řešení sporů, rozhodne se však pro soudní řízení, musí nést vlastní náklady bez ohledu na výsledek řízení, ledaže druhá strana využití této formy alternativního řešení sporů znemožnila.

Některá řízení jsou podle zákona osvobozena od povinnosti hrazení nákladů; osvobození platí rovněž pro určité osoby.

Vzhledem k tomu, že soudní poplatky jsou částkou, která je odvozena od záměru soudit se, může je nést obecně kterýkoli účastník řízení (žalobce, žalovaný, věřitel, dlužník, navrhovatel, odpůrce), neboť platba za ně reflektuje poskytnutí služby, bez ohledu na to, zda bylo rozhodnuto ve prospěch, či nikoli. Strany, v jejichž prospěch bylo rozhodnuto, mají právo na náhradu částek vynaložených na soudní poplatky podle nařízení o nákladech řízení.

Odměny

Odměny kvalifikovaných osob jsou stanoveny soudem, který musí za tímto účelem zohlednit význam poskytnutých služeb, obtížnost a naléhavost dané věci, míru duševní tvořivosti potřebné pro její poskytnutí, dosažené výsledky, vynaložený čas, převzatou odpovědnost a jiné profesní povinnosti.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Ano, o právní pomoc můžete požádat, pokud splňujete podmínky pro její poskytnutí (viz informační list o „právní pomoci“).

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Viz odpovědi na otázky č. 7 a 8.

Po obdržení žádosti ověří soudní úředník, který ji přijme, formální požadavky. V následných fázích řízení provede soudce podrobnější a důkladnější ověření. Strany jsou o těchto rozhodnutích vždy vyrozuměny.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Soudy nemusí ze zákona poskytovat informace tohoto druhu. Prostřednictvím CITIUS, iniciativy Ministerstva spravedlnosti týkající se digitalizace soudních řízení, mohou nyní právní zástupci nahlížet do spisů ze své kanceláře.

Nyní, kdy jsou procesní písemnosti podávány elektronicky a jsou zavedeny přímo do počítačových aplikací soudů a soudci používají tyto aplikace k provedení svých úkonů, mohou právníci, soudci a úřady tyto aplikace a portál CITIUS používat k nahlížení do soudních spisů a písemností.

Další informace

[Apoio Judiciário – Protecção Jurídica](#)

[Bases Jurídico-Documentais](#)

[Câmara dos Solicitadores](#)

[Diário da República](#) (Úřední věstník)

[Direcção-Geral da Administração da Justiça](#)

[Direcção-Geral da Política de Justiça](#)

[Ministério da Justiça](#) (Ministerstvo spravedlnosti)

[Ordem dos Advogados](#)

[Portal Citius](#)

Poslední aktualizace: 31/03/2017

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Jak postupovat? - Rumunsko

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Každá osoba, která uplatňuje nárok vůči jiné osobě, musí podat žalobu k soudu (návrh na zahájení řízení), do jehož pravomoci předmětná věc spadá. Věc může být předána soudu až po ukončení předcházejícího řízení, stanoví-li tak výslovně zákon. Doklad o ukončení předcházejícího řízení musí být k žalobě připojen.

Místo žaloby lze rovněž využít alternativních způsobů řešení sporu.

Před podáním žaloby je možné zvolit mediaci. Během soudního řízení jsou soudní orgány povinny informovat strany o možnosti a výhodách mediace.

Mediaci lze využít ve sporech týkajících se pojištění, ochrany spotřebitele, rodinného práva, profesní odpovědnosti, pracovních sporů a občanskoprávních sporů s hodnotou nepřesahující 50 000 RON, s výjimkou těch sporů, ve spojení s nimiž bylo vyneseno vykonatelné rozhodnutí k zahájení úpadkového řízení. Strany sporu mohou rovněž využít rozhodčího řízení, což je soukromá alternativa soudnictví. Osoby plně svéprávné se mohou dohodnout na vyřešení sporu v rozhodčím řízení, s výjimkou sporů týkajících se osobního stavu, způsobilosti osob, dědického řízení, rodinných vztahů a práv, o kterých strany nemohou rozhodovat.

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Právo na podání žaloby, jejímž předmětem je peněžní nárok, podléhá promlčení, nestanoví-li zákon jinak. V případech přesně upravených zákonem se promlčují i práva na podání jiných žalob bez ohledu na jejich předmět (článek 2501 občanského zákoníku).

Obecná promlčecí lhůta je podle článku 2517 občanského zákoníku tři roky.

Občanský zákoník stanoví zvláštní promlčecí lhůty pro určité věci, jako např.:

desetiletou promlčecí lhůtu pro věcná práva, která nebyla zákonem prohlášena za nezrušitelná nebo nepodléhající jiné promlčecí lhůtě; náhrady majetkových a nemajetkových škod, které osoba utrpěla v důsledku mučení nebo jiného nelidského zacházení nebo případně násilí nebo sexuálního útoku proti nezletilým nebo bezbranným nebo osobám, které nemohou vyjádřit svou vůli; náhrady škod na životním prostředí,

dvouletou promlčecí lhůtu pro právo podat žalobu vyplývající z pojišťovacího a zajišťovacího vztahu, právo podat žalobu týkající se uhrazení poplatků dlužných zprostředkovatelům za služby poskytnuté podle smlouvy o zprostředkování;

jednoletou promlčecí lhůtu pro právo podat žalobu týkající se vrácení částek vybraných z prodeje vstupenek na představení, které se nekonalo; dodavatelů občerstvení a provozovatelů hotelů za poskytnuté služby; profesorů, učitelů, mistrů a umělců za hodinové, denní, měsíční lekce; lékařů, porodních asistentek, zdravotních sester a lékárníků za návštěvy, procedury nebo léky; obchodníků za platby prodaného zboží a poskytnutých služeb; řemeslníků za jejich práci; právníků vůči jejich klientům za platby poplatků a výdajů; notářů a soudních vykonavatelů ohledně plateb částek, na něž mají nárok z důvodu svojí činnosti; inženýrů, architektů, zeměměřičů, účetních a dalších samostatně výdělečných osob za platby částek, na něž mají nárok; práva podat žalobu vyplývající z dohody o pozemní, vzdušné nebo vodní přepravě zboží proti dopravci.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Pravidla upravující mezinárodní pravomoci ve sporech s přeshraničním prvkem jsou stanovena v Knize VII, *Mezinárodní občanské řízení*, občanského soudního řádu. Tato ustanovení však platí pouze pro řízení s přeshraničním prvkem v oblasti soukromého práva, pokud mezinárodní smlouva, kterou Rumunsko podepsalo, právo Evropské unie nebo zvláštní zákony nestanoví jinak.

Pro věci s mezinárodním příslušností stanoví občanský soudní řád pravidla týkající se mimo jiné: příslušnosti založené na bydlišti nebo sídle žalovaného, dobrovolného ujednání o příslušnosti rumunských soudů, dohod o volbě soudu, výjimky rozhodčího řízení, *fora necessitatis*, vnitřní příslušnosti, překážky litispendence a s tím souvisejících řízení na mezinárodní úrovni, výlučné osobní příslušnosti, výlučné příslušnosti pro peněžité žaloby nebo přednostní příslušnosti rumunských soudů (článek 1065 a následující občanského soudního řádu).

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Místní příslušnost se řídí obecnými kritérii (bydliště / sídlo žalovaného), alternativními kritérii (rodičovství, vyživovací povinnost, smlouva o přepravě, pojištění smlouva, směnka, šek, dlužní úpis / vlastní směnka, spotřebitelé, odpovědnost vyplývající z občanskoprávních deliktů) nebo výlučnými kritérii (nemovitosti, dědictví, obchodní společnosti, žaloby proti spotřebitelům) upravenými článkem 107 a následujícími nového občanského soudního řádu.

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Věcná příslušnost soudu je stanovena v článku 94 a následujícími nového občanského soudního řádu a závisí na povaze věci nebo hodnotě sporu.

Okresní soudy rozhodují jako *soudy prvního stupně* žaloby, které spadají podle *občanského zákoníku do pravomoci opatrovníckého a rodinného soudu*; návrhy na zápis do rejstříku osobního stavu; návrhy v souvislosti se správou vícepatrových budov / bytů / prostor ve výlučném vlastnictví různých osob a návrhy týkající se právních vztahů mezi sdruženími vlastníků a dalších fyzických, případně právnických osob; návrhy na vystěhování; návrhy týkající se společných zdí a příkopů, vzdáleností mezi budovami a porosty, práva na volný průchod a jakýchkoliv dalších břemen nebo omezení vlastnických práv; návrhy týkající se změn nebo označování hranic; žaloby na ochranu držby; žaloby týkající se povinností něco vykonat nebo se něčeho zdržet, jejichž hodnotu nelze vyjádřit penězi; žaloby o soudní rozdělení spoluvlastnictví, a to bez ohledu na hodnotu předmětu sporu; všechny ostatní žaloby a návrhy, jejichž hodnotu lze vyjádřit penězi do výše 200 000 RON včetně, a to bez ohledu na způsobilost stran.

Tribunály rozhodují jako *soudy prvního stupně* všechny záležitosti, které podle zákona nespádají do pravomoci jiného soudu, nebo spory, které podle zákona spadají do pravomoci tribunálu.

Odvolační soudy rozhodují jako soudy prvního stupně o žalobách týkajících se správních a daňových sporů nebo o jiných žalobách, které podle zákona spadají do pravomoci odvolacích soudů.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

Strany sporu mohou podat žalobu osobně, nebo prostřednictvím zástupce, který může být ustanoven na základě zákona, dohody nebo rozhodnutí soudu.

Fyzické osoby nemající způsobilost k právním úkonům jsou zastoupeny právním zástupcem. Účastníci mohou být zastoupeni zástupcem dle svého uvážení, pokud zákon nevyžaduje, aby se dostavili na soud osobně.

V řízeních v prvním stupni a v odvolacím řízení se fyzické osoby mohou nechat zastupovat advokátem nebo jiným zmocněncem. Vystupuje-li jako zmocněnec jiná osoba než advokát, je zmocněnec oprávněn podávat návrhy týkající se procesních výjimek a podstaty věci pouze prostřednictvím advokáta, a to jak ve stádiu vyšetřování, tak i během prezentace tvrzení. Při vypracování žaloby (návrhů) a uvedení důvodů odvolání, jakož i při podání odvolání a jeho obhajobě, může fyzickou osobu zastupovat pouze advokát, a to pod sankcí neplatnosti.

Právnícké osoby se mohou nechat zastupovat na soudě na základě smlouvy pouze právním poradcem nebo advokátem. Při vypracování žaloby (návrhů) a uvedení důvodů odvolání, jakož i při podání odvolání a jeho obhajobě, může právnickou osobu zastupovat pouze advokát nebo právní poradce, a to pod sankcí neplatnosti. Výše uvedená pravidla se odpovídajícím způsobem uplatňují i na sdružení, společnosti a jiné subjekty bez právní subjektivity.

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Žaloba se zaregistruje a je jí přiřazeno určité datum podle podacího razítka. Po zapsání se žaloba a připojené listiny a případně i doklad o doručení soudu předají předsedovi soudu nebo jím určené osobě, která okamžitě podnikne kroky podle zákona k sestavení soudního senátu namátkou (článek 199 občanského soudního řádu).

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Podle článku 12 odstavce 5 zákona číslo 304/2004 o organizaci soudů se žaloby a další procesní listiny vyhotovují v rumunském jazyce. Žaloby lze podávat pouze písemně. Článek 194 nového občanského soudního řádu stanoví, že žaloba podaná osobně nebo prostřednictvím zástupce, která byla doručena prostřednictvím pošty, kurýrem, faxem, nebo její naskenovaná verze zasláná e-mailem nebo jako elektronická listina, se zaregistruje a je jí přiřazeno určité datum podle podacího razítka.

V souladu s článkem 225 nového občanského soudního řádu se soud obrátí na soudního tlumočníka, nehovoří-li účastník, který má být slyšen, jazykem rumunským. Se souhlasem stran sporu může jako tlumočnick vystupovat soudce nebo soudní úředník. Nemůže-li být zajištěna přítomnost tlumočníka, může být jako tlumočnick použita kterákoli důvěryhodná osoba ovládající předmětný jazyk. Je-li osoba němá, neslyšící nebo hluchoněmá nebo se z nějakého důvodu nemůže vyjadřovat, je komunikace vedena písemnou formou. Neumí-li osoba číst nebo psát, použije se tlumočnick. Ustanovení o znalcích se v příslušném rozsahu použijí i pro překladatele a tlumočnick.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Občanský soudní řád nepočítá s použitím jednotných formulářů pro žaloby. Obecná pravidla občanskoprávního řízení stanoví některé náležitosti občanskoprávních žalob (např. žalobního návrhu, vyjádření k žalobě, protinávrhu).

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Náklady řízení tvoří kolkovné, odměny advokátů, znalců a odborníků, cestovné a náhrada za ušlý výdělek pro svědky, náklady na cestu a ubytování, jakož i další náklady nezbytné k řádnému průběhu řízení. Účastník, který uplatňuje nárok na náhradu nákladů řízení, musí prokázat jejich vznik a výši nejpozději na do ukončení projednávání věci samé. Účastník, který neměl ve věci úspěch, musí zaplatit úspěšné straně na její žádost náklady řízení. Byla-li žaloba úspěšná z části, soudce rozhodne o tom, v jakém rozsahu musí každá ze stran sporu uhradit náklady řízení. Je-li to nutné, o náhradu nákladů rozhodne soud. Žalovaný, který uznal nároky navrhovatele při prvním jednání, ke kterému byly strany řádně předvolány, nemá povinnost hradit náklady řízení, s výjimkou toho, kdy mu bylo žalujícími zasláno oficiální upozornění, nebo žalovaný byl podle zákona v prodlení. Je-li více žalujících nebo žalovaných, může jim být nařízeno uhradit náklady řízení rovným dílem, poměrně nebo společně podle jejich postavení v řízení nebo podle povahy právního vztahu mezi nimi.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Právní pomoc lze získat v souladu s ustanoveními mimořádného nařízení číslo 51/2008 o veřejné právní pomoci v občanskoprávních věcech, schváleného v pozměněné podobě zákonem číslo 193/2008 v platném znění. Nový občanský soudní řád (články 90 a 91) obsahuje obecná ustanovení ohledně právní pomoci.

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Žaloba se zaregistruje a je jí přiřazeno určité datum podle podacího razítka. Po zapsání se žaloba a připojené listiny a případně i doklad o doručení soudu předají předsedovi soudu nebo jím určené osobě, která okamžitě podnikne kroky podle zákona k sestavení soudního senátu namátkou.

Senát, jemuž byla věc namátkou přidělena, přezkoumá, zda žaloba obsahuje všechny podstatné náležitosti. Neobsahuje-li žaloba všechny náležitosti, je navrhovatel písemně vyrozuměn o vadách. Ve lhůtě deseti dnů od obdržení vyrozumění musí navrhovatel dodat požadované informace nebo učinit nařízené změny pod sankcí neplatnosti žaloby. Nejsou-li splněny povinnosti ohledně poskytnutí dodatečných informací nebo doplnění žaloby ve stanovené lhůtě, rozhodne soud o nepřítomnosti žaloby zprávu z projednávání vydanou v neveřejném zasedání.

Jakmile soudce zjistí, že žaloba splňuje všechny náležitosti, prostřednictvím rozhodnutí nařídí oznámit tuto skutečnost žalovanému.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Podrobné informace o věci lze získat v archivu soudu nebo na jeho internetových stránkách, jsou-li k dispozici na <http://portal.just.ro/>.

Soud může rozhodnout o žalobě pouze tehdy, byly-li strany sporu předvolány nebo se dostavily před soud osobně nebo prostřednictvím zástupce. Soud odloží rozhodnutí ve věci a nařídí předvolání strany, zjistí-li, že nepřítomná strana nebyla předvolána v souladu se zákonem, pod sankcí neplatnosti.

Předvolání a ostatní procesní listiny jsou doručovány z moci úřední.

Jakmile soudce zjistí, že žaloba splňuje všechny náležitosti, rozhodnutím nařídí, aby žaloba byla oznámena žalovanému, přičemž žalovaného poučí o povinnosti podat žalobní odpověď do dvaceti pěti dnů od doručení žaloby, pod hrozbou sankce. S žalobní odpovědí je seznámen navrhovatel, který na ni musí odpovědět do deseti dnů od jejího doručení a žalovaný se může s touto odpovědí seznámit ve spise. Soudce rozhodnutím nařídí do tří dnů od předložení žalobní odpovědi první jednání, které musí proběhnout do šedesáti dnů od tohoto rozhodnutí, a nařídí předvolání stran sporu. Nepředloží-li žalovaný žalobní odpověď v zákonné lhůtě nebo nepředloží-li navrhovatel odpověď na žalobní odpověď, nařídí po uplynutí příslušné lhůty soudce rozhodnutím první jednání ve věci, které musí proběhnout do šedesáti dnů od tohoto rozhodnutí, a nařídí předvolání stran. V naléhavých řízeních může soudce zkrátit shora uvedené lhůty v závislosti na okolnostech případu. Má-li žalovaný bydliště nebo sídlo v cizině, nařídí soudce delší přiměřenou lhůtu v závislosti na okolnostech případu.

Účastník, který podal žalobu a vzal na vědomí termín jednání, a účastník, který se dostavil k jednání, nebudou v průběhu řízení předvolávání k soudu, neboť se má za to, že dotyčné osoby vzaly na vědomí termíny následujících jednání. Tato ustanovení se rovněž vztahují na účastníka, kterému bylo doručeno předvolání, neboť se má za to, že i v tomto případě si je dotyčná osoba vědoma termínů jednání následujících po jednání, ke kterému jí bylo doručeno předvolání. Předvolání rovněž uvádí, že po doručení předvolání a podpisu potvrzujícím jeho převzetí, se má za to, že předvolaná osoba vzala na vědomí termíny jednání následujících po jednání, ke kterému jí bylo doručeno předvolání.

Po skončení prvního jednání, ke kterému byly strany sporu řádně předvolány, musí soudce po slyšení účastníků odhadnout nezbytnou dobu na prošetření věci při vzetí do úvahy okolností případu, aby rozhodnutí bylo vyneseno v přiměřené a předvídatelné době.

Poslední aktualizace: 30/04/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Upozorňujeme, že výchozí [SI](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady

Jak postupovat? - Slovínsko

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Může být vhodnější spor vyřešit pomocí alternativních způsobů řešení sporů. Alternativní způsoby řešení sporů umožňují urovnat spor bez účasti soudu, nebo alespoň bez rozhodnutí soudu o skutkové podstatě dané věci. Mezi hlavní druhy alternativních způsobů řešení sporů používané ve Slovinsku patří rozhodčí řízení, mediace a soudní řízení v širším slova smyslu zaměřené na dosažení soudního smíru. Zákon o alternativním řešení sporů (*Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov*) ukládá soudům prvního a druhého stupně povinnost umožnit stranám sporů vyplývajících z obchodních, pracovněprávních, rodinných nebo jiných občanskoprávních vztahů použít alternativní způsoby řešení sporů za účelem přijetí a vymáhání programu alternativního řešení sporů. Podle tohoto programu musí soudy stranám umožnit využít mediaci a případně jiné formy alternativního řešení sporů. Mediace je řešení sporů s pomocí nestranné třetí strany, která nemůže vynést závazné rozhodnutí. Strany se mohou dohodnout na uzavření dohody o řešení sporu ve formě přímo vykonatelného notářského zápisu, soudního smíru nebo smíru založeném na rozhodčím nálezku. Strany mohou kdykoli během řízení u občanskoprávního soudu uzavřít dohodu o řešení sporu (soudní smír). Soudní smír je exekucním titulem. Více informací o tomto tématu je k dispozici v části „Alternativní řešení sporů“.

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Lhůty pro podání soudní žaloby závisí na povaze věci. Otázky týkající se termínů a promlčecích lhůt může objasnit advokát nebo služba právní pomoci. Více informací o tomto tématu je k dispozici v části „Procesní lhůty“.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Více informací o tomto tématu je k dispozici v části „Příslušnost“.

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Více informací o tomto tématu je k dispozici v části „Příslušnost“.

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Více informací o tomto tématu je k dispozici v části „Příslušnost“.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

Ve Slovinsku se strany mohou dostavit k soudu osobně, s výjimkou řízení o mimořádných opravných prostředcích, v nichž mohou právní kroky činit pouze pomocí prostředníka, kterým musí advokát, nebo strana sama či je zákonný zástupce, pokud složili advokátní zkoušku. Jestliže si strana přeje, aby ji zastupoval právní zástupce, může jím být v řízení u okresního soudu jakákoli svéprávná osoba, zatímco u krajského soudu, vrchního soudu nebo Nejvyššího soudu může jako právní zástupce vystupovat pouze advokát či jiná osoba, která složila advokátní zkoušku.

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Žalobu lze příslušnému soudu zaslat poštou nebo ji doručit přímo do podatelny soudu. Viz rovněž odpověď na bod 8.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Úředním jazykem na soudech ve Slovinsku je slovinština. V oblastech, v nichž žije maďarská nebo italská národnostní menšina, se jako úřední jazyk používá společně se slovinštinou i maďarština nebo italština. Žaloba musí být vyhotovena ve slovinštině a žalobce ji musí vlastnoručně podepsat. Vlastnoručním podpisem žalobce se rozumí i zabezpečený elektronický podpis ověřený prostřednictvím kvalifikovaného certifikátu.

Návrhy a žaloby je proto nutno podat písemně. Písemným návrhem je návrh napsaný rukou či vytištěný návrh, který je vlastnoručně podepsaný (návrh ve fyzické podobě). Písemný návrh se zasílá poštou, doručuje se přímo orgánu nebo osobě, která se podáváním návrhů zabývá profesionálně (obchodník / *slovnji ponudnik*). Žalobu lze zaslat rovněž faxem.

Zákon povoluje i elektronické návrhy, tj. návrhy v elektronické podobě, které jsou podepsány zabezpečeným elektronickým podpisem ověřeným prostřednictvím kvalifikovaného certifikátu. Elektronické návrhy jsou informačnímu systému zasílány elektronickými prostředky. Informační systém navrhovatelé automaticky potvrdí přijetí návrhu. Zákon připouští rovněž písemné návrhy, které jsou podávány elektronicky nebo pomocí komunikačních technologií.

Bez ohledu na stávající právní předpisy (zákony a prováděcí předpisy) týkající se všech občanských a obchodních soudních řízení lze v současnosti prostřednictvím internetu nebo elektronicky zahájit pouze řízení uvedená na portálu e-justice (*eSodstvo*): některé druhy řízení o výkonu rozhodnutí, podávání návrhů a vydávání rozhodnutí v insolvenčním řízení a podávání návrhů na zápis do katastru nemovitostí.

Za tímto účelem je ve Slovinsku k dispozici portál e-justice, který umožňuje předkládat písemné materiály v elektronické podobě: <https://evlozisce.sodisce.si/esodstvo/index.html>

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Ve Slovinsku není nutné podat žalobu na zvláštním formuláři; žaloba však musí obsahovat určité zákonem stanovené údaje: odkaz na soud, jména a adresy trvalého nebo dočasného pobytu účastníků řízení, jména zákonných zástupců nebo zmocněnců, návrhová žádání (petit) a vedlejší nároky, žalobní důvody, skutečnosti dokládající žádání žalobce, důkazy potvrzující tyto skutečnosti, spornou částku a podpis žalobce. Návrhy, které musí být doručeny protistraně, musí být předloženy soudu v tolika kópiích, kolik jich požaduje soud a protistrana, a ve formě, která soudu umožňuje jejich předání. Totéž platí i pro přílohy.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Soudní poplatky je nutno uhradit při podání žaloby a předložení protinároku, návrhu na smírné zastavení řízení, žaloby obsahující návrh na vydání platebního rozkazu, návrhu na obnovu řízení, návrhu na zajištění důkazu před zahájením občanského řízení, návrhu na smír, oznámení o odvolání, opravného prostředku, návrhu na povolení dovolání a na dovolání. Soudní poplatky musí být uhrazeny nejpozději ve lhůtě stanovené soudem v platebním rozkazu týkajícím se soudních poplatků. Soud může stranu v platebním rozkazu upozornit na důsledky nezaplacení soudních poplatků. Soudní poplatky musí být uhrazeny rovněž za rozsudky vynesené soudy všech stupňů.

Není-li soudní poplatek za návrh uhrazen ve stanovené lhůtě a neexistují-li podmínky, které by byly důvodem pro osvobození od něj nebo jeho odklad či uhrazení ve splátkách, je nutno návrh považovat za stažený. Náklady soudního řízení hradí strana, v jejíž neprospěch bylo v dané věci rozhodnuto.

Zmocněncům, kteří jsou advokáty, je přiznána náhrada nezbytných výdajů a odměna za účast v soudním řízení podle zákona o advokátních tarifech (*Zakon o odvetniški tarifi*). Náklady na právní zastoupení tvoří součet nárokováného honoráře a souvisejících výloh. Náklady na právní zastoupení je třeba uhradit poté, co advokát splnil všechny povinnosti stanovené v mandátní smlouvě uzavřené mezi ním a dotyčnou stranou sporu nebo osobou, která si jeho služby objednala. Poskytuje-li advokát služby v soudním řízení, je třeba náklady na tyto služby uhradit po vynesení rozhodnutí o nákladech řízení. Advokát může od strany požadovat odpovídající zálohu před skončením řízení, a to s podle již splatné odměny a výdajů, které již vznikly a které teprve vzniknou. Přijetí zálohy se straně potvrzuje. Advokát může odměnu a náhradu výdajů požadovat pouze na základě faktury s uvedenými položkami, která je vystavena dotyčné straně.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Strany mohou požádat o právní pomoc, která jim je poskytnuta, pokud splňují podmínky stanovené v zákoně o bezplatné právní pomoci (*Zakon o brezplačni pravni pomoči*, ZBPP). Více informací o tomto tématu je k dispozici v části „Právní pomoc“.

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyzoomění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Žaloba se pokládá za podanou, jakmile ji obdrží příslušný soud. Je-li žaloba zaslána doporučeným dopisem nebo telegramem, považuje se datum odeslání za datum jejího doručení soudu, kterému je určena. Žalobce neobdrží automaticky potvrzení o podání žaloby. Je-li návrh doručen do poštovní schránky soudu, považuje se okamžik přijetí poštovní schránkou soudu za okamžik jeho doručení soudu, kterému je určen.

V zákoně o elektronických návrzích (*Zákon za vlogu v elektronski obliki*) je stanoveno, že elektronické návrhy jsou informačnímu systému zasílány elektronickými prostředky. V tomto případě se okamžik přijetí informačním systémem pokládá za okamžik doručení soudu, kterému je návrh určen. Informační systém navrhovateli automaticky potvrdí přijetí návrhu.

Navzdory platným právním předpisům není v současnosti možné podat v občanských a obchodních soudních řízeních žalobu elektronickými prostředky s výjimkou řízení o vkladu do katastru nemovitostí, insolvenčního řízení a řízení o výkonu rozhodnutí.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Jsou-li úkony vázány na prekluzivní lhůty, soud upozorní příslušnou stranu písemně a připojí právní poučení, v němž jsou vysvětleny důsledky nedodržení pokynů soudu.

Související odkazy

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs>

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

Poslední aktualizace: 16/11/2015

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Jak postupovat? - Slovensko

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Odpověď na tuto otázku najdete v části: „Alternativní způsoby řešení sporů – Slovensko“

Všechny spory nemusí být nutně řešeny soudní cestou. Strany by se měly nejprve pokusit řešit spor smírně a najít kompromis přijatelný pro obě strany. Další možností je vyřešení sporu mediací. Mediace je mimosoudní činnost, při níž osoby zúčastněné na mediaci za pomoci mediátora řeší svůj spor, který vznikl z jejich smluvního nebo jiného právního vztahu. Doporučuje se, aby se strany na soud obrátily až po vyčerpání všech alternativních způsobů řešení sporu, nebo v případech, kdy je cílem přesně vymezit právní postavení stran, jejich práva a vzájemné závazky.

Za určitých podmínek stanovených zákonem o rozhodčím řízení (*zákon o rozhodcovskom konaní, ve znění pozdějších předpisů*) může rozhodčí soud rozhodovat, pokud jde o:

- a) řešení sporů vzniklých z tuzemských a mezinárodních obchodních a občanskoprávních vztahů, je-li místem rozhodčího řízení Slovenská republika,
- b) uznání a výkon tuzemských a cizích rozhodnutí v Slovenské republice.

Jsou-li určité druhy sporů, které ze své působnosti nevyklučuje zákon o rozhodčím řízení, již předmětem soudního řízení, mohou se účastníci dohodnout před soudem nebo mimosoudně, že přikročí k rozhodčímu řízení. Taková dohoda musí obsahovat dohodu o rozhodčím řízení. Tato dohoda doručená soudu má za účinky zpětvzetí návrhu, jakož i souhlas žalovaného s tímto zpětvzetím v souladu s občanským soudním řádem (*Civilný sporový poriadok*).

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Podle občanského soudního řádu se právo promlčí, není-li vykonáno ve lhůtě předepsané zákonem. Lhůty pro podání návrhu se liší v závislosti na případě. Promlčecí lhůty jsou stanoveny zákonem. Obecná promlčecí lhůta je tříletá a plyne od dne, kdy právo mohlo být poprvé vykonáno.

K promlčení soud přihlídně jen na základě námítky dlužníka. Namítne-li dlužník, že právo bylo promlčeno, nemůže být věřiteli promlčené právo přiznáno.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Viz část: „Příslušnost – Slovensko“

Pravomoc soudu projednat určitou věc stanoví právní předpisy Evropské unie – nařízení, vícestranné a dvoustranné mezinárodní smlouvy, a pokud neexistují, pak vnitrostátní kolizní normy.

Pravidla upravující pravomoc slovenských soudů jsou na vnitrostátní úrovni stanovena zákonem číslo 97/1963 Sb. o mezinárodním právu soukromém a procesním (*Zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom*). Základní pravidlo stanoví, že pravomoc slovenských soudů je dána, pokud osoba, proti které směřuje návrh (žaloba) má bydliště nebo sídlo na území Slovenské republiky, nebo v případě majetkových práv, tu má majetek. Další ustanovení specifikují podmínky, za kterých je dána pravomoc slovenských soudů. Ve smluvních vztazích mohou strany založit pravomoc dohodou. V určitých případech mají slovenské soudy výlučnou pravomoc, např. v řízeních vztahujících se k věcným právům k nemovitostem, nájmu nemovitostí na území Slovenské republiky nebo v řízeních týkajících se registrace nebo platnosti patentů, ochranných známek, vzorů a dalších práv.

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Viz část: „Příslušnost – Slovensko“

V souladu s občanským soudním řádem je příslušným k projednání věci obecný soud účastníka, proti kterému návrh směřuje (odpůrce nebo žalovaný), není-li stanoveno jinak. Obecným soudem fyzické osoby je soud, v jehož obvodu má fyzická osoba bydliště, a pokud nemá bydliště, soud, v jehož obvodu se zdržuje. Obecným soudem právnické osoby je soud, v jehož obvodu má právnická osoba sídlo a v případě zahraničního právního subjektu soud, v jehož obvodu má subjekt svou organizační složku. Obecným soudem státu je soud, v jehož obvodu nastala skutečnost, která zakládá uplatňované právo.

Obecným soudem v obchodních věcech je soud, v jehož obvodu má žalovaný zapsané sídlo, a pokud nemá zapsané sídlo, soud, v jehož obvodu má místo podnikání. Nemá-li žalovaný místo podnikání, jeho obecným soudem je soud, v jehož obvodu má bydliště.

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Viz část: „Příslušnost – Slovensko“

Základní pravidlo pro určení věcné příslušnosti je obsaženo v § 12 občanského soudního řádu. V prvním stupni je zásadně příslušný okresní soud (*okresný súd*). Krajský soud (*krajský súd*) rozhoduje jako soud prvního stupně ve zvláštních případech, např. ve sporech týkajících se cizího státu nebo osob požívajících diplomatické imunity a výsad, spadá-li spor do pravomoci soudů Slovenské republiky. Zákon číslo 371/2004 Sb. o sídlech a obvodech soudů Slovenské republiky (*Zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodech súdov Slovenskej republiky*) upravuje příslušnost rejstříkových soudů, konkurzních a vyrovnávacích soudů, směnkových a šekových soudů, soudů ve věcech ochrany práv k předmětům průmyslového vlastnictví a ochrany proti nekalé soutěži, soudů pro věci burzovních obchodů, soudů s agendou péče o nezletilé a soudů pro právní pomoc v případech finanční nouze.

Výše hodnoty předmětu sporu nemá vliv na to, který soud v Slovenské republice bude příslušný ve věci rozhodovat.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

Zastoupení prostřednictvím právního zástupce není v občanskoprávních řízeních v Slovenské republice povinné.

Zákon ukládá zastoupení advokátem v určitých druzích řízení, např. v úpadkovém řízení, v řízení o ochraně hospodářské soutěže, o nekalém soutěžním jednání, právech z duševního vlastnictví a mimořádných opravných prostředcích (§ 420 občanského soudního řádu).

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

V souladu s ustanovením § 125 občanského soudního řádu může být podání učiněno písemně, a to v listinné nebo elektronické podobě. Podání učiněné elektronickou formou musí být dodatečně do deseti dnů doručeno v listinné formě, jinak se k němu nepřihlíží. Podání v listinné formě musí být předloženo v potřebném počtu stejnopisů.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musí být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Vzhledem k tomu, že strany používají v občanskoprávním řízení rovného postavení, návrh nemusí být podán v slovenském jazyce. Účastníci řízení mohou jednat před soudem ve své mateřštině nebo jiném jazyce, kterému rozumějí. Soud musí zajistit rovný přístup k uplatnění práv, to znamená rovněž překlad a tlumočení. Podání může být učiněno písemně, a to v listinné nebo elektronické podobě.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

K podání žaloby (návrhu na zahájení řízení) neexistují předepsané formuláře.

Obecné náležitosti jsou stanoveny v § 127 občanského soudního řádu. Návrh musí být podepsán a musí z něj být zjevné, kterému soudu je určen, kdo ho podává, čeho se týká a co sleduje. Podání musí být předloženo v potřebném počtu stejnopisů a příloh tak, aby jeden stejnopis zůstal soudu a každý účastník dostal po jednom stejnopisu s přílohami, dle potřeby. Nepředložil-li účastník potřebný počet stejnopisů a příloh, pořídí kopie na náklady účastníka soud. Týká-li se věc již probíhajícího řízení, je jednou z náležitostí i spisová značka této věci.

Návrh musí kromě obecných náležitostí obsahovat jméno a příjmení, případně i datum narození, telefonní kontakt a bydliště účastníků, případně i jejich zástupců, údaj o státním občanství, pravdivý popis rozhodných skutečností a označení důkazů, kterých se navrhovatel dovolává, a musí z něj být zřejmé, čeho se navrhovatel domáhá. Je-li účastníkem právnická osoba, musí návrh obsahovat název nebo obchodní firmu, její sídlo a identifikační číslo, bylo-li přiděleno. Je-li účastníkem zahraniční osoba, musí být k žalobě přiložen výpis z rejstříku nebo jiné evidence, ve které je zahraniční osoba zapsána. Je-li účastníkem fyzická osoba, která je podnikatelem, žaloba musí obsahovat obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo, bylo-li přiděleno. Je-li účastníkem stát, žaloba musí obsahovat označení státu a označení příslušného státního orgánu oprávněného za stát jednat.

Ministerstvo spravedlnosti Slovenské republiky (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) s cílem zpružnit řízení a pomoci účastníkům řízení zveřejnilo na svých internetových stránkách vzory (formuláře) vybraných návrhů na zahájení řízení. Vzor lze stáhnout přímo z portálu a vyplnit jej. Formulář přesně naviguje navrhovatele k položkám, které je třeba vyplnit. Vyplněný formulář je možné poslat nepodepsaný nebo opatřený kvalifikovaným elektronickým podpisem s kvalifikovaným certifikátem. V případě, že navrhovatel (žalobce) odešle podání bez kvalifikovaného elektronického podpisu, je povinen doplnit svoje podání podáním v listinné podobě.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Podání návrhu podléhá uhrazení soudního poplatku. Soudní poplatek je povinen zaplatit účastník, který podává návrh (navrhovatel / žalobce), nebyla-li od poplatků osvobozena na základě svojí žádosti nebo nebyla-li z povinnosti hradit poplatky osvobozena ze zákona. Výše poplatků je stanovena sazebníkem soudních poplatků, který tvoří přílohu k zákonu číslo 71/1992 Sb. o soudních poplatcích a poplatku za výpis z rejstříku trestů (*Zákon č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov*). Výše poplatku je uvedena v sazebníku procentem ze základu poplatku nebo pevnou částkou. Soudní poplatek je splatný při podání návrhu. Nebyl-li poplatek uhrazen ve lhůtě splatnosti, tedy při podání žádosti o zahájení řízení, soud vyzve poplatníka k uhrazení poplatku ve lhůtě, kterou určí, obvykle do deseti dnů od doručení výzvy; není-li poplatek navzdory tomu uhrazen ve stanovené lhůtě, soud řízení zastaví. Poplatník musí být o následcích nezaplacení poplatku ve výzvě poučen.

V občanskoprávních řízeních ve Slovenské republice není obecně povinné zastoupení právním zástupcem.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Viz část: „Právní pomoc – Slovensko“

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Návrh se považuje za podaný ke dni, kdy byl doručen soudu. Soud navrhovateli poskytne potvrzení, že byl návrh podaný a zaznamenaný v soudním rejstříku.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Soud vyzve účastníka k doplnění nebo opravě nesprávného, neúplného nebo nesrozumitelného podání ve lhůtě, kterou stanoví, ale která nesmí být kratší než deset dnů. K jiným podáním, která svým obsahem nespĺňují náležitosti návrhu na zahájení řízení, nebudou-li řádně opravena nebo doplněna, soud nepřihlíží.

Účastníci a jejich zástupci mají právo nahlížet do spisu a pořizovat si z něj výpisy, opisy a fotokopie, nebo mohou požádat soud o pořízení fotokopii za úhradu věcných nákladů.

V rámci přípravy jednání doručí soud návrh na zahájení řízení (žalobu) odpůrci (žalovanému) spolu se stejnopisem návrhu a jeho přílohami. Doručuje se do vlastních rukou a účastník musí být řádně poučen. Soud bezodkladně odešle vyjádření odpůrce navrhovateli. Vyžaduje-li to povaha věci nebo okolnosti případu, soud uloží usnesením odpůrci, aby k věci zaslal písemnou žalobní odpověď, a pokud uplatněný nárok v celém rozsahu neuzná, aby uvedl ve své odpovědi rozhodující skutečnosti na svou obranu, připojil listiny, na které se odvolává, a označil důkazy na prokázání svých tvrzení. Na předložení žalobní odpovědi stanoví soud lhůtu.

Nestanoví-li občanský soudní řád nebo jiný zvláštní předpis jinak, soud nařídí k projednání věci samé jednání, ke kterému předvolá účastníky a další osoby, jejichž přítomnost je nezbytná.

Poslední aktualizace: 14/01/2019

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Jak postupovat? - Finsko

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

V některých případech může být lepší zvolit alternativní řízení. Viz oddíl „Alternativní řešení sporů“.

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

Pro různé druhy návrhů platí různé lhůty. Více informací o lhůtách lze získat od některého z právníků nebo od Úřadu pro právní pomoc (*oikeusaputoimisto*).

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Viz oddíl „Příslušnost“.

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Viz oddíl „Příslušnost – Finsko“.

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Viz oddíl „Příslušnost – Finsko“.

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

Soukromé osoby mohou k soudu podat jakoukoliv občanskoprávní žalobu, aniž by musely využít služeb právního zástupce. V komplikovaných případech může být však pro žalobce využití právního zástupce výhodou.

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Prvním kontaktním místem jsou soudní podatelny.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musím být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Rízení u finských soudů probíhá ve finštině nebo švédštině. Žaloba (návrh na zahájení řízení) musí být podána písemně a obvykle ve finštině. Na Ålandech je třeba použít švédštinu. Občané Finska, Islandu, Norska, Švédska a Dánska mohou v případě nutnosti použít úřední jazyk svého státu. Žalobu lze podat prostřednictvím faxu nebo e-mailem. Pro některé druhy řízení je rovněž k dispozici automatické zpracování. Viz oddíl „Automatické zpracování – Finsko“.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

K podání žaloby nejsou k dispozici žádné zvláštní formuláře. V žalobě musí být jasně uvedeno, čeho a na jakém základě se žalobce domáhá. K žalobě by se zpravidla měly přiložit případné smlouvy, závazky či jiné písemné důkazy, o něž se žalobce hodlá opírat.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

Jakmile je věc rozhodnuta, naučíte se soud správním poplatkem. Výše tohoto poplatku závisí na tom, v jaké fázi řízení byla daná věc vyřešena. Některé věci je možné rozhodnout pouze na základě písemných důkazů. U většiny věcí ovšem soud rozhodne až poté, co proběhne soudní jednání. Více informací (v angličtině) lze nalézt zde: <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/en/index/charges/chargescollectedbycourts.html>.

Honoráře advokátů a jejich splatnost vychází ze smluvního vztahu a nejsou upraveny žádnou zvláštní úpravou.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Způsobilost pro nárok na právní pomoc závisí na výši příjmu. Právní pomoc se neposkytuje v případě žalob, jejichž předmětem jsou bagatelní nároky. Více informací (v angličtině) lze nalézt zde: <https://oikeus.fi/oikeusapu/en/index.html>.

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Dnem zahájení řízení je den, kdy soud obdrží návrh na zahájení řízení. Soud může na vyžádání zaslat potvrzení doručení žaloby žalovanému. Soud nemůže potvrdit, zda byla žaloba podána správně.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Soud účastníky řízení informuje o postupu řízení a poskytne přibližný časový harmonogram navazujících kroků. Informace o vývoji ve své věci lze od daného soudu získat na žádost.

Poslední aktualizace: 08/02/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Jak postupovat? - Švédsko

1 Musím podat návrh na zahájení soudního řízení nebo existuje jiná alternativa?

Někdy může být vhodnější využít alternativní systémy pro řešení sporů, např. [mediaci](#).

2 Jaké platí lhůty pro podání návrhu na zahájení soudního řízení?

V některých případech je nutné, že aby byl návrh na zahájení řízení podán v určité lhůtě. Jinak může být např. pozdě vymáhat úhradu pohledávky. Lhůty pro podání návrhu na zahájení řízení se liší v závislosti na tom, o jakou záležitost se jedná. Otázky týkající se lhůt pro podání návrhu na zahájení řízení může zodpovědět např. právník nebo poradce spotřebitele.

3 Musím zahájit soudní řízení v tomto členském státě?

Informace o příslušnosti soudů se nacházejí [zde](#).

4 Pokud ano, na jaký soud se musím v tomto členském státě obrátit, podle svého bydliště a bydliště odpůrce nebo na základě jiných kritérií místní příslušnosti v dané věci?

Vaše bydliště, bydliště protistrany a další okolnosti mohou mít význam pro to, kde má být podán návrh na zahájení řízení. Více informací se nachází [zde](#).

5 Na který soud se musím v tomto členském státě obrátit podle předmětu žaloby a výše hodnoty sporu?

Druh věci, sporná částka a další okolnosti mohou mít význam pro to, u kterého typu soudu má být podán návrh na zahájení řízení. Více informací se nachází [zde](#).

6 Mohu podat žalobu sám nebo musím pověřit prostředníka, právního zástupce?

Jednotlivcům je povoleno samostatně vystupovat před soudem. Ve Švédsku tedy není povinnost mít zástupce, ani advokáta. Neexistuje ani advokátský monopol v tom smyslu, že by zástupce nebo asistent pro soudní řízení museli být advokáty.

Stručně řečeno, je možné samostatně podat návrh na zahájení řízení bez asistence advokáta.

7 Komu podávám návrh na zahájení řízení: v podatelně, v soudní kanceláři nebo na jiném pracovišti?

Žaloba se podává soudu. Podat v podatelně soudu, vhodit do schránky ve dveřích nebo do schránky na dopisy, předat osobně na soudu nebo zaslat soudu poštou.

8 V jakém jazyce mohu návrh podat? Mohu jej podat ústně nebo musím být podán písemně? Mohu jej zaslat faxem nebo elektronickou poštou?

Ve Švédsku je soudním jazykem švédština. Žaloba tedy musí být sepsána ve švédštině. Pokud je listina dodána v jiném jazyce, může soud v určitých případech nařídít účastníkovi, aby ji nechal přeložit. Ve výjimečných případech může soud listinu přeložit sám.

Žaloba musí být písemná a vlastnoručně podepsaná. Pokud žaloba není vlastnoručně podepsaná, ale dodaná např. faxem nebo e-mailem, může soud požadovat, aby žaloba byla potvrzena originálem podepsané listiny. Pokud žádné potvrzení nepřijde, bude žaloba odmítnuta.

9 Existují zvláštní žalobní formuláře, nebo pokud ne, jak jinak musím věc vyložit? Co vše musí žalobní návrh obsahovat?

Nejsou kladeny žádné požadavky na použití zvláštních formulářů pro podání návrhu na zahájení řízení. Existuje formulář pro podání žaloby v občanskoprávním sporu, který lze použít bez ohledu na hodnotu věci, o kterou je veden spor. Formulář je dostupný na domovské stránce švédské Národní správy soudů (Domstolsverket) ve [švédštině](#) a [angličtině](#).

Žaloba musí obsahovat údaje o účastnících, žalobní nárok, žalobní důvody, údaje o důkazech, na které je odkazováno, co má být jednotlivými důkazy prokázáno a které okolnosti jsou důvodem pro příslušnost soudu.

Listinné důkazy, na které je odkazováno, by měly být dodány společně se žalobou.

Pokud je žaloba nekompletní, požádá soud o doplnění. Pokud žádné doplnění nepřijde, bude žádost odmítnuta.

10 Musím hradit soudní poplatky? Pokud ano, kdy? Musím platit náklady právního zastoupení ihned od zahájení řízení?

U žaloby v občanskoprávní věci je nutno uhradit soudní poplatek. Soudní poplatek se hradí okresnímu soudu (tingsrätt) při podání návrhu. Poplatek za žalobu v současnosti činí 450 SEK (přibližně 50 EUR). Není-li soudní poplatek za žalobu uhrazen při podání žaloby, nařídí soud žalobci jeho zaplacení. Pokud přesto nedojde k úhradě, bude žaloba odmítnuta.

Odměna advokáta je věcí dohody mezi klientem a advokátem. Běžně je však požadována platba předem, a pak je vyfakturována provedená práce.

V případě, kdy byla přiznána právní pomoc, platí zvláštní pravidla.

11 Mohu žádat o právní pomoc?

Informace se nachází zde.

12 Kdy je můj návrh na zahájení řízení řádně podán? Dostanu úřední vyrozumění, zda byl můj žalobní návrh úplný, či nikoliv?

Ve Švédsku se řízení považuje za zahájené dnem, kdy soudu došla žaloba. Žaloba se považuje za doručenou soudu dnem, kdy listina nebo oznámení o placené poštovní zásilce obsahující listinu došly soudu nebo se dostaly k oprávněné úřední osobě.

Jestliže je možné předpokládat, že písemnost nebo oznámení o ní byly doručeny v určitý den kanceláří soudu nebo byly soudu přiděleny na poště, potom se tato písemnost považuje za doručenou v tentýž den, i když se příslušné úřední osobě dostane do rukou až v následující pracovní den.

Potvrzení o tom, že došlo k řádnému zahájení řízení, se automaticky neposílá. Informaci však obdržíte, pokud soud kontaktujete např. telefonicky.

13 Dostanu přesné údaje o časovém harmonogramu navazujících kroků (např. o lhůtě pro přijetí žalobního návrhu)?

Podle švédského soudního řádu má soud, jakmile je to možné, sestavit harmonogram projednávání věci. Mohou však existovat určité věci, pro které by sestavení harmonogramu nemělo význam. Ve většině věcí nemá smysl připravovat harmonogram projednávání dříve, než je doručena žalobní odpověď.

Vždy je možné spojit se se soudem např. telefonicky a obdržet informace o dalším projednávání věci.

Odkazy

[Švédské Ministerstvo spravedlnosti \(Justitiedepartementet\)](#)

[Švédská Národní správa soudů \(Domstolsverket\)](#)

[Švédský Národní daňový úřad \(Riksskatteverket\)](#)

Poslední aktualizace: 17/11/2015

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.